

ئەنۋەر تاشتۆمۈر

كەيلىكىمنى سورىسا

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

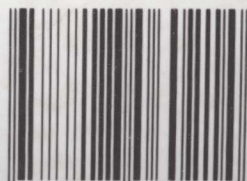
ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇر كىتابلىرىنىڭ بېگى تەدرىسى
www.uyghurkitap.com

ISBN 7-228-06021-0

I·2239 (民文) 定价:8.00元

ISBN 7-228-06021-0

9 787228 060214 >

15
1267
12

ئەنۋەر تاشتۆمۈر

كىلىكىنى ئورسا

(نەسرلەر)

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

别问我是谁:维吾尔文/安尼瓦尔·塔西铁木尔著.
乌鲁木齐:新疆人民出版社,2000.9
ISBN 7-228-06021-0

I. 别… II. 安… III. 散文—作品集—中国—当代—
维吾尔语(中国少数民族语言)IV. I267

中国版本图书馆CIP数据核字(2000)第69857号

责任编辑:阿迪里·阿不都萨拉木
封面设计:艾克拜尔·萨力

别问我是谁

安尼瓦尔·塔西铁木尔著

新疆人民出版社出版
(乌鲁木齐市解放南路348号 邮政编码:830001)
新疆新华书店发行
新疆《工人时报》印刷厂印刷
787×1092毫米 32开本 5.375印张 1插页
2000年10月第1版 2000年10月第1次印刷
印数:1—5000

ISBN7-228-06021-0/I·267 定价:8.00元

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئادىل ئابدۇسالام
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: ئەكبەر سالھى

كىملىكىمنى سورىما

ئاپتورى: ئەنۋەر تاشتۆمۈر

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى

(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 №)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى

شىنجاڭ ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

فورماتى: 797×1092 مىللىمېتىر، 1/32

باسما تاۋىقى: 5.375 قىستۇرما ۋارىقى: 1

2000 - يىل 10 - ئاي 1 - نەشرى

2000 - يىل 10 - ئاي 1 - بېسىلشى

تىراژى: 5000-1

ISBN7-228-06021-0/I. 267

باھاسى: 8.00 يۈەن

مۇھەررىردىن

«كىملىكىمنى سورىما» — ئاجايىپ قىزغىن، مول ئىجادىي مېھنەتلىرى بىلەن زور بىر تۈركۈم ياش كىتابخانلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلىپ، دەۋرداشلارغا ھاياتنىڭ ئەسلى رۇخسارنى ئايان قىلىۋاتقان ھەمدە يېڭىچە جۇشقۇن ھايات ئۈمىدى بەخش ئېتىپ كېلىۋاتقان تالانتلىق ياش يازغۇچى ئەنۋەر تاشتۆمۈرنىڭ ئىككىنچى نەسرلەر توپلىمى بولۇپ، 1997 - يىلىدىن 1999 - يىلىغىچە بولغان ئارىلىقتا يېزىلغان ئەڭ يېڭى نادر نەسرلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالدى.

«كىملىكىمنى سورىما» ناملىق بۇ كىتابتىكى ئەسەرلەر ئاپتورنىڭ يېڭى ئەسىر ئالدىدىكى قايناق، تەخرىسز تۇيغۇسىنى يىپ ئۇچى قىلغان ھالدا ھاياتنىڭ ھەممە تەرەپلىرىگە يېيىلىپ، ئىنسان ۋە ئۇنىڭ ئەڭ ئاساسىي قىممىتىگە، بۇ قىممەتنىڭ ئۆزگىچە، خاس، پارلاق نۇرىغا تۇتىشىدۇ. تىلدىكى مەنەئىي ئويناقلىق ۋە رەڭدارلىقتا ھاياتنىڭ تۈرلۈك - تۈمەن سۈرەتلىرى، بۇ سۈرەتلەردە ئادەمنىڭ ما-ھىيەتلىك چىنلىقى ئايان بولۇپ، بىزنى ئۆزىمىزگە

يېڭىباشتىن نەزەر سېلىشقا، دۇنياغا كىرىشنىڭ،
دۇنيادا يۈرۈشنىڭ ۋە ئۇنىڭدىن ھالقىش داۋامىدىكى
پەرۋازنىڭ ئۇلۇغۋار سېھرىي كۈچىنى بايقاشقا دالا-
لەت قىلىدۇ.

«كىملىكىمنى سورىما، سەن چىققان سەھەر-
دىن كېلىمەن!» — مەزكۇر كىتابتا نۇقتا قىلىنغان
لىرىكا ۋە پەلسەپىۋى ئاڭنىڭ مەنبەسى بولغانلىقى
ئۈچۈن، ئاپتور كېلىش-چىقىشى ئوخشاشلا يارقىن
سەھەرنى ماكان قىلغان يۈچۈن بىر ئادەمنىڭ ھايات-
تىكى، شۇنداقلا زاماندىكى ئۈچ خىل — ئەخلاقىي،
ۋىجدانىي، ئەقلىي بۇرچىنى دەڭسەپ ئۆتۈپ، ئۇنى
يەنىلا ئۆزى چىققان سەھەرنىڭ ئاپئاق كەڭلىكىگە
قويۇپ بېرىدۇ. بىز بىر كىتابخان سۈپىتىدە ئاڭغا
ئەگىشىمىز ۋە سىمۋوللار پەيدا قىلغان ھەر بىر
ئۈمىدۋار نۇرانە ئىمكانغا ئىچكىرىلەيمىز. ئېھتىمال
شۇ يوسۇندا ئالغا كېتىۋېتىپ ئۆزىمىزگە يولۇقىد-
مىز، ئۆزىمىزگە ۋە كۆز ئالدىمىزدا چەكسىز قۇ-
چاق ئېچىپ نۇرلىنىپ تۇرغان بىپايان دۇنياغا قاراپ
ھەيران بولىمىز. «سەھەردىكى ئادەم» شۇندىن ئې-
تىبارەن بىز بىلەن بىر پۈتۈن گەۋدىگە ئايلىنىپ
كېتىدۇ. بۇ تەرەپلەر كىتابتىكى ھەر بىر ئەسەردە
ئۆز ئىپادىسىنى تېپىپ ئۆزگىچە بەدىئىي مۇۋەپپە-
قىيەتكە ئېرىشكەن.

مۇندەرجە

1 ئاپتوردىن
9 كىملىكىمنى سورىما
11 كۈتۈش
13 سۆيگۈ ئۆيى
21 سۈكۈت پەرۋازى
32 ئىللىق مۇڭ
37 تەنھالىق سەھراسى
39 ئوت
45 كۆڭۈل قۇشۇم
50 قىسمەت ۋە يارالمىش
58 يىراقتىكى چاقىرىق
62 سۆيگۈ ھارپىسى
67 يىراق بىر جايدا
71 ئۆتۈنۈش
75 تەنھا بۇقا
78 سوۋغا
81 كەچ لىرىكىسى

84 ئۇچرىشىش ئەسنالىرى	
88 كۈلكىلەر تىلىسىمى	
93 قايتىش	
100 كۈنلەر	
103 ئايرىلىش	
109 كاۋاپ	
112 بەخت زۇننارى	
116 روھ تاشقىنى	
120 ئوت ئىچىدىكى لەۋ	
123 پاچىئە	
127 روھ سەپىرى	
131 بوشلۇق ۋە ئىمكان	
134 تاۋاپ تۇغى	
138 سەن يەنىلا ئاۋۋالقى بالا	
144 ئوچۇق ئىشىك	
147 پەرزەنت ئىشقىدىكى مونولوگلار	
161 ئاخىرقى كەلىمە	

ئاپتوردىن

بىز نېمىنى ھىس قىلىپ، نېمىنى ئىدراك قىلىپ ياشاۋاتقان بولساق، شۇ نەرسىدە ھاياتىمىز تەلپۈنىۋاتقان شېرىنلىك ياكى ھەقىقەت نۇرىنىڭ بارلىقىنى جەزملەشتۈرىشىمىز ۋە ئاڭغا جۈرئەت قىلىشىمىز كېرەك!

قەلبىمدە سائادەت يالقۇنى سېزىلگەندە، تەبىئىيلىكنىڭ سېھرىگە، ئەسلى چىنلىقنىڭ ئۇلۇغۋار قۇربىگە شەيدا بولۇشقا، بارچىگە ئۇچقۇن بولۇپ چېچىلىپ سەھەرنىڭ مىسلى نۇرلۇق رەڭگى - رۇخسارنى ئايان قىلىش ئىستىكىدە كۆيۈشكە باشلىغانىدىم. تالاي مۇساپىلەردىن كېيىن، بىز مۇقەررەر يوسۇندا سەھەرنىڭ نۇر يامغۇرى ھەر بىر ياپرىقىدىن تامچىلاپ تۇرغان ھاياتلىق دەرىخى ئاستىدا جەم بولۇپ، قەلب ئېكىنزارغا چېچىلغان خاسىيەتلىك ئۇرۇقلارنىڭ قىيامغا يەتكەن رەڭدار مېۋىلىرى بىلەن تەنتەنلىك بەزمە قۇرغان بولاتتۇق. ئەپسۇس، مېنىڭ چۈشلىرىم ئارىدىكى يورۇق كۈندۈزنىڭ ئېتەكلىرىدە بىمەھەل روي بەردى. شۇ ۋەجىدىن، مەن كۈنلىرىمنى كېچىگە ئوخ-

شىتىپ تاغلىرىمغا زارىقىش مەۋقەسىدە كۈيلەر سا-
ماسى تۈزۈشكە كىرىشتىم.

زارىقىش، كۈتۈشنىڭ بىر خىل، تەكرار،
تىمتاس ئەللىي ئېتىشلىرىنى خالىمايتتى. ئۇ خۇد-
دى ئېقىنلار باغرىدىن تىك كۆتۈرۈلپ سانسىز ئاق
تامچىلارنى چاچراتقۇچى ئۇچار دولقۇنلارغا ئوخشاش
روھنىڭ جىمجىت ئېقىنلىرىدا دەھشەت سېلىپ،
لىرىكا بىلەن ھېكمەتنىڭ ئاجايىپ، كۈتۈلمىگەن،
تاسادىبى نۇر چېقىنلىرىنى پەيدا قىلاتتى. زارد-
قىش، شۇ ھاللاردا مېنىڭ ئىچكى ھاياتلىق تىنى-
قىمغا ئايلىنغاندا، روھىمنىڭ جۇلاسى ئۇ پەيدا قىل-
غان شىددەت ۋە نۇر چېقىنى ئىلكىدە ئىنسانىي
ئۇلۇغۋارلىقنىڭ پارلاق چەكسىزلىكىگە تۇتاشقان-
دى.

كۈنلەرنىڭ تەكرارلىقىدا گويا بىر تەلۋە مەج-
نۇن ئىدىم. سەھەر ئالدىدىن ئۆتۈپ كەتكەن ئادەم-
لەرنىڭ كۈلكىسىنى چۈشەنگىلى بولمايتتى. ۋاقىت
قوينىدىن يوللانغان سوۋغىلارنىڭ ئىچى قۇرۇق بو-
لۇپ، ئۇندا ھېچقانداق بىر نەرسىنىڭ ئىزناسى كۆ-
رۈنمەيتتى. ئەمەلىيەتتە سوۋغا مەۋجۇد ئەمەس ئى-
دى، پەقەت كۈنلەردىن كۈنلەرگە، ۋۇجۇدىتىن ۋۇ-
جۇدقا ئۆلىشىش رىسقى ئۈچۈنلا ئۇنى سوۋغا دەپ
ئاتاش بىر خىل ئادەت، بىر خىل تەسەللى، توغرىد-

راقى بىر خىل بەرباتلىق ئىدى. ئازاد قايناي تاش-
قان ھاڭلار بۇ روزىخار، بۇ مەئشەت سىرتىدا ئاڭ
بىلەن بولغان مەنپەئەتدار مۇناسىۋەتنى ئۈزۈۋەتكەن-
دى. راقىنىڭ ئىسمى، زىمىنغا كەلگەن ئىكەنلىكىنى بىلىپ

ھاياتلىق، تەكرارلىق ئىچىدە كونىراپ، يېڭى-
لىق تۇيغۇسىدىن كۆرە تولىراق رەڭگى - رۇخسارد-
غا گىرىم - ئەڭلىك ئىزدەيتتى. تەبىئەتنىڭ تەڭ-
داش، مەنىداش ۋە سىرداش جۇلاسى تەبىئەتنى ئىد-
راك قىلغۇچى ئاڭنىڭ سىرتىدا ئاللىبۇرۇن قوپقۇ-
رۇق بىر جەزىرگە ئايلىنىپ، ئارىدا ئوخشاشلا بىر
خىل سېزىم ھەم تۇيغۇ پەيدا بولغانىدى. پەرقسىز-
لىك، ماھىيەتتە مەنىسىزلىك، ھاياتتىكى ئەشۇ بى-
مەھەل چۈشلەرنىڭ ئەسلى سەۋەبكارى ئىدى. راقى
نەدىندۇر سۈزۈك بۇلاق سۈيىنىڭ شوخ شىل-
دىرلىغان ئاۋازى كېلەتتى. جەزىرە شۇ قەدەر قۇر-
غاق، شۇ قەدەر پايانسىز، شۇ قەدەر مەنىسىز ئى-
دى. كىم بىلسۇن، شىلدىرلىغان ئۇ ئاۋازلار جەزى-
رىدىن خېلى بورۇنلا ئۆچۈپ بولغان، جەزىرىنىڭ
چاڭقاق يۈرىكىدە بىر خىل ئۈزۈلمەس پىنھانە كۈيگە
ئايلىنغانىدى. ئېھتىمال، قۇلقىمىزغا ئاڭلىنىپ
قالغىنى يەنىلا بىر چۈش، چاڭقاقلىق كۈيىنىڭ ئا-
جىز شىۋىرلىشى ياكى روھ تاشقىنىنىڭ سۈرۈپەتلىك
ساداسى بولۇشى مۇمكىن ئىدى.

چۈش چېچەكلىرى ئارىسىدىن يالقۇنچاپ قارد-
غىنىمدا، مېنى ئۆز قۇچىقىدا سوغۇق پەپىلەپ تۇر-
غان بۇ شەھەر يىرگىنىشلىك بىر تۇل ئايالنىڭ
سۈرىتىدە ئايان بولماقتا ئىدى. مەن ياشاۋاتقان شە-
ھەر شۇمۇ، دەيتىم ئۆزۈمگە كۈچلۈك سىلكىنىپ.
ئەسەبىيلەشمەكتە، ئاڭ سىرتىدا تەنھا تۇرغان ئازاب
ھاڭلىرىغا شىددەت بىلەن ئىچكىرىلەپ كىرمەكتە
ئىدىم.

بالىلىقنىڭ جەننىتى يېقىن ئارىدا يارقىن جى-
مىرلايتتى. بالىلىقنىڭ قەلبىدىن ئېقىپ كەلگەن
سۈپسۈزۈك تۇيغۇلار بىلەن ئىپتىخارلىنىپ كېتىۋې-
تىپ، ئەر كىنلىك ۋە ئىرادىنىڭ ئاجايىپ سىرلىق
كۆك ئۇچقۇنلىرىنى ئىدراك قىلاتتىم. ئادەملەر بى-
لەن بولغان ئارىلىقىم كېڭەيگەنسېرى، روھىمدا
مۆجىزىلەر تاشقىن ھاسىل قىلماقتا ئىدى.

نېمىسىنى سورايسەن ئەي يولۇچى، دەپلا ئۆ-
تۈپ كېتەتتىم دوستلارغا. سەلتەنەتلىك نوتۇق دۈر-
لىرى قەلبىم بىلەن دۇنيانىڭ ئارىسىدىكى كىچىك-
كىنە نۇر ئارىلىغا چېچىلاتتى. مەن ئۇ يەردە ھەمىد-
شە كىچىك بالىلار بىلەن ناھايىتى شاد - خورام
ئويناپ كۈلەتتىم. ئۇلارنىڭ غۇبارسىز پاك كۆزلى-
رىدە ئەزەلدىن شۇنىڭغا - تەنھا نۇر ئارىلىدىكى
ھەسەن - ھۈسەنگە ئوخشاش نۇر قىيامى بار ئىدى.

تەنھالىق، بۇ دۇنيانىڭ ماڭا بەخش ئەتكەن ئەڭ مۇقەددەس ئىلتىپاتى ئىدى. مەن كۈنىڭ بىلەن بارچىنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدا ناھايىتى ئەركىن، كۆز ئالدىمدا ھەمىشە بىر مۇكەممەللىك كىشىلىكىنىڭ خاس پادىشاھلىقى سۈپىتىدە ئايان بولاتتى. ئۇنىڭدا ئادەم بىلەن دۇنيا بىر پۈتۈن گەۋدىگە ئايلانغان، ئادەم بىلەن دۇنيا يەنە تەڭداش مۇناسىۋەتتە رەڭ ھەم نۇر تالاشقاندى. بۇ چىنلىقتا روي بەرگۈچى خىسلەتلەر، مۆجىزىلىك كارامەتلەر پەقەت تەنھالىقنىڭ، تەنھالىقلا ئىلكىدە تۇتۇپ تۇرالايدىغان خاس پادىشاھلىقنىڭ ھوقۇقىغا، ئەركىگە ۋە ئىرادىسىگە مەنسۇپ ئىدى. قاچانكى، ئادەم ئۆزىنى ئەركىن، مۇستەقىل ۋە ھۆر ھالدىكى بىر پۈتۈنلۈك ماھىيەتلىرىدە مەۋجۇت تۇرۇپ تۇرغان ئەنە شۇ چەكسىز كەڭ ئىمكاندىن كۆرەلسىلا.

تەنھا ئىدىم، ئېغىر كېچە ھۆكۈم سۈرەتتى. ئۇيقۇدىكى كۆزلەرنىڭ ئۇزۇن قارا كىرىپىكلىرىگە گىھ ياش بولۇپ، گىھ شەنبەم بولۇپ، گىھ نۇر بولۇپ تامچىلايتتىم. پىغانىم شادلىققا دۇچ كېلىپ قەلبىمنى قېرىماس ئۈمىدلىرىمنىڭ ئوتلۇق كۈيى چۇلغىغان دەملەردە، سوغۇق، ئەمما يەنىلا مېھرىملىك تۇيۇلىدىغان ئەشۇ كۆزلەرگە ئېڭىشىپ سۆيەتتە.

تىم . مۇھەببەت ئەقلىمنى لال ئېتەتتى ، شېرىن
ھېسلار قورشاۋدا تىترىگەن ۋۇجۇدۇم مۇھەببەت ۋە
ئۇنىڭ سېھرى كۈچىدە چەكسىز زورىيىپ ، تەنھا-
لىقنىڭ ھايات بىلەن ئۆلۈم ئارىلىقىدىكى ھەقىقىي
سىرىنى ئاشكارا قىلاتتى . كۆز ئالدىمدىن قىقاس -
چوقانلارغا تولۇپ تاشقان قايناق جەڭگاھ ، ئېقىن
بويىدا ئىستىقامەتكە ئولتۇرغان ئۇلۇغۋار بىر سە-
ماھ ، قۇياش ئىشىكىنى قىيا ئاچقان دەسلەپكى سە-
ھەر مەنزىرىسى بىر - بىرلەپ ئۆتۈشكە باشلايتتى .
ئۆزۈم ھەققىدە ئويلاشقا ۋاقىتمۇ يوق ئىدى ، ئەشۇ
ئۇلۇغۋار مەنزىرىلەرنىڭ ئىچىدە قىپقىزىل قانغا ئاي-
لىنىپ ، شۇ قەدەر ئىللىق ھەم شۇ قەدەر پىنھان
بىر ئۇيغۇنلۇق ئىچىگە ئاستا - ئاستا ئېقىپ كىر-
مەكتە ئىدىم . پەقەت سەھەرلا دەيتتىم ، سەھەردىكى
ئادەملەر بۇ ۋەقەلەرنى ئەسلەشكە قادىر بولمىسىمۇ .
ياش ئىدىم ، مەڭگۈلۈك 18 ياشنىڭ ئىپتىخارى
بىلەن مەڭگۈلۈك تۇيغۇلارغا شىرىك ئىدىم . ياشلىق-
نىڭ ، ھوقۇق ئىرادىسىدە خاس پادىشاھلىق تىكلە-
گەن ئەركىن ياشلىقنىڭ ئاجايىپ كەڭ ، ئاجايىپ
رەڭدار بەھىرلىرى قەلبىمنى ، قەلبىمدىكى مەڭگۈ-
لۈك تۇيغۇلارنى دولقۇنلىتىپ ، مېنى كۆنۈككەن ئا-
دەتتىن تاشقىرى تۇرىدىغان ئەسلى ھاياتنىڭ چىنىل-
قىغا باشلاپ كېتەتتى . مەن شۇ يوسۇندا ماكان ۋە

زمانان ئىچىدىكى كىچىككىنە ھالىتىدىن ئىبارەت -
پىمىدىكى مۇزدەك قاتقان ھاياجانسىز ئادەملەر دېگەن
شۇنداقلا ئىس ۋە چاڭ - توزان لەيلەپلا تۇرىدىغان
بىر پۈتۈن بۇرۇقتۇم ھاياتلىق مۇھتىمىدىن ھالقىپ
ئۆتۈپ، ئەسلى ھاياتنىڭ چىن ھەم جەننەتسىمان
گۈزەل ئالىمىگە بېرىپ قالاتتىم. شۇ چاغدىلا ئادەم -
لىكىمدىن ئىپتىخار ھىس قىلىپ، ئۇ يەردە بىر
ئۆمۈر ئاشقى مەجنۇن سۈپەت جاھان كېزىپ يۈ -
رۇشنى جان - دىلىمدىن خالاپ قالاتتىم. چۈنكى
مېنىڭ ئۇ دائىملىق مەنزىلگاھىمدا غالجىر ئىت،
بۇلغانغان سۇ، بەچچىغەر، چايان، يالماۋۇزنىڭ
ئوت - تۈتەكلىرى، ئازابلىق ئىگراشلار، قان پۇراپ
تۇرغان مەككەر كۈلكىلەر ۋە باشقا جان يىلىكىنى
شورىغۇچى پىنھان قۇرتلار يوق ئىدى. قۇياشنىڭ
كۈلۈشى، گۈللەرنىڭ تەبەسسۇم قىلىشى شۇ قەدەر
ئوماق ئىدىكى، ئۇلارنىڭ مېھرىدە ئادەم گويا نۇرغا
ئايلىنىپ ئاڭا سىڭىپلا كېتەتتى ھەمدە تۈمەن خىل
خۇشپۇراق گۈللەر مىسالى پورەكلەپ ئېچىلىپ كې -
تەتتى. ئەپسۇس، مەن قايتىشىم كېرەك ئىدى،
مەن تۇغۇلغان دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئاپئاق سەھرى مېنى
كۈتۈپ تۇرغان بولاتتى. ئەلۋەتتە، مەن ئۇ يەردىن
ھېچقاچان قۇرۇق قول قايتمايتتىم...
«كىملىكىمنى سورىما» - ئىجادىيەت پىلانىم -

دىكى ئۈچىنچى كىتاب سۈپىتىدە پىنھان كۆڭۈل
ئۆيلىرىگە تەقدىم ئېتىلدى. ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشىدە
دە ھەر سەھەرنىڭ ئاپئاق كەڭلىكى ۋە بۇ كەڭلىك-
نىڭ چاقىنقى، چاقىرىقىدا روي بەرگۈچى گۈزەل
سۆيگۈ ھېكايىلىرى دولقۇنلاپ تۇرىدۇ. ناۋادا، ئىخ-
لاس ماڭا ۋە مېنىڭ «كىملىكىم» گە بېرىلسە، ئۇ
ھالدا مەن ھەممىگە ئايلىنىمەن، بىز بىرلىكتە پار-
چىلانغان ئالەمنى بىر - بىرىگە تۇتاشتۇرۇپ بارالايمىز.

نەسر دۇنياسىدا چەكلىمە ئاز بولسىمۇ، ئۇنىڭدا
دولقۇنلاپ تۇرىدىغان لىرىكىنىڭ سېھرى كۈچىگە
ئەقلى ئۇقۇملارنى زورمۇ زور ئارىلاشتۇرۇپ مەنتە-
قە روشەنلىكى ئىزدەش ئارتۇقچە بىر ئىش بولغاچ-
قا، بىز نەسرلىرىمىزدە ئوتتەك قىزغىن تۇيغۇمىز-
نىڭ ھەممىدىن كېسىپ ھەم ھالقىپ ئۆتەلەيدىغان
ئەركىن، مۇستەقىل رېتىمىغا ھۆرمەت قىلدۇق.
ئەلۋەتتە، ھەر بىر لىرىكا ئۆز چوڭقۇرىدا ئەقلى-
لىك بىلەن پەلسەپىۋى ئاڭنى مەنبە قىلدى. بۇ،
يەنىلا قەدىرلىك ئوقۇرمەنلىرىمنىڭ نەسرلەرنىڭ
قات - قېتىمغا ۋە ئىچكى تومۇرىغا كىرىش - كىرەل-
مەسلىكىگە باغلىق، دەپ قارايمەن.

كىملىكىمنى سورىما

كىملىكىمنى سورىما، سەن چىققان سەھەردىن
كېلىمەن!

كۈن بويى، ئاپئاق نۇر بالىسى بولۇپ ئىمكان-
لار ئارا شىددەتلىك ئاقىمەن، دالىلارنىڭ زوقمەن
كۈلۈمسىرەشلىرىدە پىنھان ئىزلىرىم قالدۇ.
قەلب جاكارلىرىم خاسىيەتلەر گۈلزارىنى مە-
پىن دولقۇنلىتىدۇ. ئۆز ۋايدا شېرىن ئاققان ناخ-
شىلاردىن قۇدرەت بولۇپ تېشىپ چىقىپ، شەكىل-
لەر ئەۋجىدە نۇر چاقىمەن.

كىملىكىمنى سورىما، سەن چىققان سەھەردىن
كېلىمەن!

كۈن بويى، ئاتلىق چەۋەنداز بولۇپ تىمتاس
ئىشىكلەر ئالدىدىن دۈپۈرلەپ ئۆتۈپ كېتىمەن.
ھودۇققان ۋاقىتلارنىڭ خۇپىيانە يانچۇقلىرىدىن ئە-
تىنىڭ مەخپى خېتى چۈشۈپ قالدۇ، ئەڭ سۈزۈك
ئويغىنىشلار كۆزىدە ئوتقاش مىسالى لاۋۇلداپ ياند-
مەن.

قەلب ئوقلىرىم گۈگۈم باغرىغا چوڭقۇر قادىدە.
لىپ ئەسلىمە ئارا زاھىر ئىپتىخارنى چەكسىز كې-
ڭەيتىدۇ. مەھكۈم ھەرىكەتنىڭ سۈبھىدىكى ھۆر
پەرۋازىدىن شىرنە بولۇپ تېشىپ تەبەسسۇم ئەۋجىدە
رەڭ چاقمەن.

كىملىكىمنى سورىما، سەن چىققان سەھەردىن
كېلىمەن!

كۈن بويى، مەجنۇن بىر سىياق جىمجىت
ئىستىقامەتتە ئولتۇرۇپ تىلىمىلار تىلىمىنى يې-
شمەن، قۇتريغان زاماننىڭ ئۆڭگەن چىرايىدا بەش
بارمىقىمنىڭ روشەن ئىزناسى قالدۇ، ھايات دەش-
تىدىن ھايات ھەققىدە شىردەك ھۆركىرىگەن قەھ-
رىلىك ئاۋازىم كېلىدۇ.

قەلب سوۋغىلىرىم ئۇرۇق بولۇپ چېچىلىپ،
مۆجىزىدار باغلار ئارا رەڭدار چېچەك ئاچىدۇ. ئال-
تۇن كۈزدىكى شادلىق بەزمىسىدە پىرقىراپ ئۇس-
سۇلغا چۈشۈپ، چۈش ئەينىكىنى بۇزۇپ چاقمەن.
كىملىكىمنى سورىما، سەن چىققان
سەھەردىن كېلىمەن...

كۈتۈش

بىلمەيمەن، ئەتراپنى بىر خىل زېرىكىشلىك تەكرار ھايات شاۋقۇنى قاپلاپ تۇرىدۇ. كۆڭۈل تۈر-خۇنلىرىدىن كۆتۈرۈلگەن كۈلرەڭ تۇمان ئۇيقۇسىز شەھەرنى سۆيۈپ، بوشلۇقتا بەئەينى بىر غايەت زور سىرلىق مۇئەككەلدەك ئېسىلىپ تۇرىدۇ.

بىلمەيمەن، قەلبىمنى ئىسپاتلاپ باققۇدەك بىرەر چاقناشمۇ يوق، ھەمىشە ئۆزۈمنى ئۆزۈمگە سۆزلەپ، ئەتىكى نامەلۇم بىر دوقمۇشتىن ئەكس سادا ئىزدەيمەن.

ئاه، يىراقتىكى ئوت، ئاه، قەلبىمنىڭ يې-شىلگەن پەرۋازلىرى!

بىلمەيمەن، كۈنلەر ئالدىمدىن مۇسبەت قاي-غۇسىغا چۆمگەن ھازىدارلاردەك تىزىلىپ جىمجىت ئۆتۈپ كېتىدۇ. قەلبىمدە ئۇلارنىڭ تەشۋىشلىك سا-نى، مۇڭلۇق كەڭلىكى، مەزمۇنسىز چوڭقۇرلۇقى غۇۋا ئەسلىمە بولۇپ قالىدۇ. مەن بىر سېھرىي دەۋەت ئىلكىدە بىر بېسىپ، ئىككى بېسىپ، ئۆ-

زۈمگە تولىمۇ ناتونۇش ئادەملەرگە قوشۇلۇپ كېتەدە.
مەن...

بىلمەيمەن، قەلبىمنى ئىللىتقۇدەك بىرەر
ئوت. ئۇچقۇنمۇ يوق، ئۆزۈمدىن ئۆزۈمگە ئېقىپ
يۈرگەن بىچارە سەرگەردانمەن!
ئە، يىراقتىكى ئوت، ئە، قەلبىمنىڭ يې-
شىلگەن پەرۋازلىرى!

قار يۈزىدىكى نۇرلۇق جىلۋە، ھۇجرامدىكى
ئەتىر گۈللىرىمدىن تارىغان سىرلىق نۇر سېنىڭ
نامەلۇم بىر جايدىكى ھايات تەكرارلىقى ئىچىدە ئوت
بولۇپ كۆيگەن ئىستەكلىرىڭنى خۇپىيانە پىچىرلە-
دى.

ئە، يىراقتىكى ئوت، ئە، قەلبىمنىڭ يې-
شىلگەن پەرۋازلىرى!

سېنىڭ نۇر تېمىپ تۇرغان گۈل چېھرىڭ كۈل-
رەڭ تۇمان ئىچىدىن غۇۋا كۆرۈندى، ئېھتىمال
مەن ئۆز تەبىئىتىمنىڭ چىنلىقىغا ساداقەت بىلدۈ-
رۈپ، ئۇندا ئەركىنلىك تاپقان قاناتلىق ئىشقىم بى-
لەن سېنى كۈتۈپ، پەرۋىشلىنىپ يۈرگەندىمەن...
ئە، يىراقتىكى ئوت، ئە، قەلبىمنىڭ يې-
شىلگەن پەرۋازلىرى!

سۆيگۈ ئۆيى

1

سۆيگۈ ئۆيى ئوت ئىچىدە مۇقەددەس يارقىنلىق چاچىدۇ...

سۆيگۈ ئۆيى، قۇياش سېنىڭ ئىشىكىڭدىن چىقىدۇ ۋە شۇ يەردە بىپايان ئالەمگە تۇنجى سالامنى بېرىدۇ. ئاشىقلارنىڭ شېرىن ئۇيقۇدىكى بۇ پەيتىدە، چۈشلەر چېچەك ئېچىپ مېۋىلەرگە دەسلەپكى شىرنە يىغىدۇ. قىيام ۋە ئەييام ئويغىنىشتىكى ئىلگىرى - كېيىنلىك تەرتىپى تۈپەيلىدىن ئادەمدىن ئالەمنىڭ ئىلىكىگە ئۆتۈپ كېتىدۇ.

سۆيگۈ ئۆيى، قۇياش سېنىڭ ئۆگزەڭنى دەۋر قىلىپ ئايلىنىدۇ. ئادەم قەلبىتىن قەلبكە ئۆتۈشتە ئالەمگە، ئالەمنىڭ ئوچۇق بوشلۇقىدىكى يوچۇن يول سۇنلىرىغا دۇچ كېلىدۇ. قەلب تۇنجى چۈشنى تەك-رارلاپ يۈرۈپ مەنتىقە يارىتىدۇ ۋە ئۇنى ھەرىكەتكە ئايلاندۇرۇپ ئالەم باغرىغا ئېلىپ كىرىدۇ.

قۇياش شەلپەردەك قىزىرىپ ھارغىن بىر ھالدا
قايتىپ كېلىدۇ. سۆيگۈ ئۆيىنىڭ ئىشىكىگە مۇئەم-
ما قۇلۇپى سېلىنىپ، ئۆي ئىچىدە ئىككىنچى ھە-
قىقەت چىرىقى ياندۇ. شۇنىڭدىن كېيىن، تەنھالىق
ئۇيقۇسىزلىقنى پەرھىز تۇتۇپ نۇرغا سېغىنىدۇ ۋە
قەلبىلەر ئارا مۇقەددەسلىكىنى ئويغىتىدۇ.

قۇياش، ئادەم ۋە ئالەم بۇ ئۆيدە ئۆز رىتىمىنى
تەكرارلاشنى ئىزچىل داۋام ئەيلەپ، سۆيگۈدىكى
سىمۋول ھەم سىمۋولدىكى سۆيگۈنىڭ مېۋىسىنى
يېتىلدۈرىدۇ. ۋىسال قىيامى — سەھەردىكى ئۈچ-
رىشىش ۋە ئۇنىڭ چىن سالامىدا ھەقىقىي تەبەسسۇم
تېپىپ، بىرلىك باغرىدىكى قەدىمكى ئۆيىنى مەڭگۈ-
لۈك نۇرلاندۇرىدۇ.

سۆيگۈ ئۆيى، ئىككىنچى پەرۋاز ئۈچۈن جۇش-
قۇن قانات، نۇرلۇق ئىمان ۋە خاسىيەتلىك دۇئا
بېرىدۇ.

سۆيگۈ ئۆيى، ئادەمدىن ئادەمگە، ئادەمدىن ئا-
لەمگە، ئالەمدىن تەڭرىگە يېتىش يولىدا توغرىسىغا
سوزۇلۇپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ يارقىنلىقىدا ئىنسانغا
بولغان مۇھەببەت ۋە ئىنسان ئۇلۇغلىقىغا بولغان
ھۆرمەت ئۈزۈلمەس نۇر كۈيى تۆكۈپ، ئەسلى يارد-

لشنىڭ سەۋەبىنى ئىككىنچى يارىلىشنىڭ مەنبەسىدە -
گە ئۇلاپ يېشىدۇ.

2

سۆيگۈ ئۆيى ئادەملىكىمنىڭ پاك نۇرىدا قۇرۇ-
لىدۇ. قاناتلىرىم ئاستىدىكى بۇ ئىللىق دۇنيانى
سېنىڭ ئۈچۈن قان بىلەن پەرۋىش ئېتىمەن!
تىنىقلىرىمدىكى ھارارەت سۆيگۈ ئۆيۈمنىڭ غا-
يەت نۇر - يورۇقلۇقىنى ئېسىڭگە سالسۇن!
زىكرىمدىن تۆكۈلگەن ئىمان كۈيى سۆيگۈ ئۆ-
يۈمنىڭ پاك مەنىسىنى دىلىڭغا ئەقلەن زاھىر قىل-
سۇن.

كۆزلىرىمدىكى ئىشارەت سېنى قوللىرىڭدىن
يۇمشاق يېتىلەپ سۆيگۈ ئۆيۈمنىڭ ئىشىكلىرى ئال-
دىغا ئېلىپ كەلسۇن...
ئەي قاياشلىق پەرۋازداشم، ئۇچۇرۇم بولۇپ
قاناتلىرىم ئاستىدىن يىراقلارغا ئۇچۇپ كەتسەڭ،
ئەشۇ چەكسىز بوشلۇققا قاراپ ئىپتىخارلىنىمەن،
ئۆزۈمگە قاراپ تەنھالىق قەسىدىسى ئوقۇيمەن. بەل-
كى يەنە ئىنكارلىرىڭدىن بىر مەھەل سۈكۈتكە چۆ-

مۇپ سۆيگۈ ئۆيۈمدە تۇنجى ئازاب سالنامىسىنى يازد.
مەن!

3

دۇنيانىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ ئۆز سادالىرىغا
قايتىمەن، سۆيگۈ ئۆيۈمدىن ئەتراپقا تىلىسىم كۈيلەر
يېيىلىدۇ.

ئەي مەھبۇب، ئوتلۇق سادالىرىڭنىڭ بەھرىدە
ئىلھامدار قاناتلار ياساپ، سۆيگۈ ئۆيۈمدىن سۆيگۈ
ئۆيۈڭگە ئۇچۇپ بارىمەن. قەلب ۋىسالى مانا شۇ
كەڭرى سامادىكى جۇشقۇن پەرۋازلار ئارا شىرنە
يىغىپ مېۋىلەرگە رەڭ تاللايدۇ.

كىچىككەنە بىر قۇشمەن، ئالەم تىنىقلىرىدا
ناۋا قىلىدىغان!

نۇر ئارا يارقىن بوي تارتقان سۆيگۈ ئۆيۈڭنىڭ
دەرىزىلىرىگە قونۇپ ناۋا قىلىسام، ئۇنىڭدىن ئالەم
بىرلىكىدىكى ئىلاھى شاۋقۇنلار ئاڭلىنىدۇ. يۈرد-
كىڭ ئىككىنچى بىر ھەقىقەتتە چوغلنىپ قاراڭغۇ
خىلۋەتلىرىڭگە نۇر تۆككەن چاغلاردا، ئېھتىمال
مەن قۇچىقىڭدا بىھۇش ھالەتتە ياتقان بولىمەن...

مەن تەنھالىقنىڭ ئەسرى ئىدىم، مانا ئەندى
سېنىڭ ئۈچۈن تەنھالىق لاگېرىدىن قېچىپ چىققان
ئازاد سەرگەردانمەن!

كۆك يامغۇرى بىلەن يۇيۇنغان سەھەردە قۇلۇپ-
لانغان ئىشىكىڭ ئالدىغا كېلىپ، ساخاۋەتلىك تاڭ
ۋە ئۇنىڭ مۇقەددەس قۇياشىغا سالام بەردىم.
ئاھ، سېنىڭ ياش ۋە يامغۇر تامچىلىرى بىلەن
خىرەلەشكەن دەرىزە ئەينەكلىرى كەينىدە تۇرۇپ،
بۇ سىرلىق كۆرۈنىشلەرگە تەئەججۈپلىنىپ قاراۋات-
قانلىقىڭنى تۇيغۇ كۆزلىرىم بىلەن خۇپىيانە كۆرۈپ
قالدىم!

كەچۈر، ياشلىرىڭنى سۈرتۈۋەتكۈم يوق. ياش-
لىرىڭ ئاچچىق بۇلاقلىرىدىن تاتلىقىنى ئېقىپ بې-
رىپ يىراقتىكى ئويچان دېڭىز باغرىغا قوشۇلۇپ
كەتسۇن. مەن ساڭا پىنھان سۆيگۈ ئۆيىمدە دولقۇن-
لىنىپ ئولتۇرۇپ، ئاچچىق موخۇركام بىلەن ئىس-
رىق سالمەن.

كۆز يېشىڭغا چۆككەن سېھىرلىك دۇنيا قۇ-
ياشنىڭ پارلاندۇرۇشى بىلەن ئاستا - ئاستا ئۆز

رۇخسارنى ئايان قىلدۇ.

سائادەت، جۇدالىقتىن ئېسەدەپ ھەر بىر سىل-
كىنىشىڭدە ئۆزىنىڭ ئالتۇن قوڭغۇراقلىرىنى تۆ-
كۈپ، سېنىڭ يالىڭاچ لاتاپىتىڭنى ئوچۇق كۆرسى-
تىدۇ.

ۋۇجۇدۇڭ ئادەم ھەم ئالەم كۆز ياشلىرىدا پاك-
لىنىپ ئىككىنچى سائادەتكە تەلپۈنگەن چاغلاردا،
مەن قەدىم يايلاقنىڭ ئۇچقۇر ئارغىمىقىنى مېنىپ
كېلىپ ئىشىكىڭنى چېكىمەن.

ئەنە، دىل رىشتى رىتمىلىك سادالاردىن بىر-
دىنلا تىترەپ كۆيدار سىلكىنىشلىرىنى باشلىدى.
چىغىر يوللاردىكى چەيلەنگەن ياۋا گۈل - گىياھلار-
مۇ سۈبھى شەبنەملىرىدىن زوقلىنىپ ئورۇنلىرىدىن
دەس تۇرۇشتى. مۇدەھىش كۆلەڭگىلەرنىڭ ئاخىرقى
قارىسى يىتىپ، راھەت بەخش ساپ ساپا پەرىسى
لەرزان ئۇسسۇلغا چۈشتى.

مەن سېنى قۇياش ئىلاھىنىڭ قىيا ئۈستىدىكى
ئاپئاق چېدىرىدەك يارقىن جۇلالىنىپ تۇرغان سۆي-
گۈ ئۆيۈمگە ئېلىپ كېتىمەن! كائىنات باغرىدىكى
بۇ شاۋقۇنلۇق ئۆيدە قۇياش بىزنىڭ كۆكسىمىزدىن
بالقىپ چىقىدۇ ھەم بىزگە تۇنجى تەبەسسۇمنى قال-

دۇرۇپ كۆككە ئۇچۇپ كېتىدۇ. بىز ئادەم ئاتا
بىلەن ھاۋا ئانىنىڭ ئەسلى سۈرىتىگە كىرىپ،
ھېشنىڭ ئىككىنچى ئەپسانىلىرىنى كەڭرى ئالەمگە
ئاستا پىچىرلاپ ئېيتىمىز!

5

سېنى ئىخلاس بىلەن يېنىمغا چىلاپ كۆزلىدە.
رىڭگە ئوتتەك يېنىپ تىكىلسەم، قەلبىڭدىن نۇر
يامغۇرى تۆكۈلىدۇ. ئەتىكى سائادەت سۆيگۈ ئۆيدە.
دىن جاراڭلىق كۈي - ناۋا بولۇپ ئاڭلىنىدۇ.

6

... بىز، پارچىلانغان ئالەمدىن قايتقان بىرلىك
سەرگەردانلىرى.

بىز، خۇپىيانە گۇناھتىن توۋا ھىممەتلىرى بىدە.
لەن يانغان ئۇلۇغلۇق سازەندىلىرى.
بىز، كامالەت ۋە مۇھەببەت گۈلىستانىدىكى
سۆيگۈ ئۆيىنىڭ مۇبارەك بەخت سۇلتانلىرى.

بىز، يەنە مۇز ئۈستىدە ئوتقاش ياندۇرۇپ ۋىدە.

سال ئېقىنىغا چېچىلغان مېۋىلەرنىڭ خاسىيەتلىك
ئۇرۇقلىرى...

ئەي ئەتراپىدا بىخ ئۇرغان پىنھانە مەھبۇب،
تەنھالىقىم ئەقىدەڭگە تۇتىشىپ مۇھەببەتنىڭ سازد-
نى چالدى. ئۇنىڭدىن ئۇرغۇغان قالتىس شېرىن
كامالەت كۈيى قەلب نوتىلىرىڭنىڭ شىرنىلىرىگە
شىرنە بولۇپ تاراپ كەتتى. مەن ئىككىنچى يېتىلد-
شىڭگە تىكىلىپ، قەلبىمنى يوللىرىڭغا ياپانداز قىل-
لىپ راسلىدىم. سېغىنىش، سېنىڭ مەندىكى مەڭ-
گۈلۈك ۋەتەنىڭدە چوغلانغان قىپقىزىل لالە بولۇپ
ئېچىلدى. مەن سۆيگۈ ئۆيىمنىڭ ئۆگزىسىگە كۆك
تۇغ قاداپ بەلگە قىلدىم ھەم سېنىڭ ئۈچۈن ھەق
نۇرىدىن ئەڭ ئېسىل نۇر شارابى تەييارلاپ كۈتۈش-
لەر ئارا ئىستىقامەتكە ئولتۇردۇم...

سۆيگۈ ئۆيى - قۇياش، ئادەم ۋە ئالەم ئۈچ-
راشقان جاي.

سۆيگۈ ئۆيى - قەلب مېۋىسى قىيام - ئەييام
بولغان پانىدىكى جەننەت!
سۆيگۈ ئۆيى - كامالەت نۇرى مۇقەددەس يار-
قىنلىق چاچقان سېھىرلىك چوغدان!

سۈكۈت پەرۋازى

1

شوللار ئارا شولا بولۇپ تىترەيمەن، نۇر تە-
بەسسۇمدا رۇخسارىم ئايان بولىدۇ.

ئۈمىدلىرىڭنىڭ جۇلدۇر كېپەنلىرىنى ياما-
ۋەر، ئۇ، بىر چاغلاردا بەختنىڭ تەۋەرۈك يالدام-
سى بولۇپ قالىدۇ.

خەيرلىك كۈنمۇ ئاخىرى زەھىرىنى چاچىدۇ.
سەندىكى مۇقەددەسلىك چىدام بىلەن قالىتس بىر
ئويغىنىشتا ئەكس ئېتىدۇ. دەس تۇرۇپ ئۆزۈڭنى
بويلاپ ئەتراپقا قارىساڭ، سىرلارنىڭ دائىما تەكرار
بىر سەبىي ئويۇنىنى كۆرۈسەن.

ئىپتىخار بىلەن چاقىرىلىپ زاھىرلىقىمنىڭ
لەزىتىنى سېزىمەن، ئوتلۇق چاقىرىقىلىرىمدا ھەق-
قىمنىڭ غورۇرى جۇلالىنىدۇ. ئارىدىكى بوشلۇق
تارايغانسېرى، ئەسلى مۆجىزىكارلىق خىسلىتى باغ-
رىمدىن شىددەتلىك تاشىدۇ.

ئۆلۈمگە پىسەنتىم يوق، مەن ئۇنى كۇلالچىدە.
نىڭ لىپىدەك مىجىقلاپ يۈرۈپ چىرايلىق بىر سەندە.
ئەت بويۇمغا ئايلاندۇرۇپ قويدۇم. خالىساڭ، ئۇ.
نى ئېلىپ كېتىپ دەرىزەڭگە تىزىپ قوي، ئۇندا بىر
ھېكمەت جۇلاسى مۇقەررەر زاھىردۇر!

2

ھەر تاغنىڭ شولىسى سېنى ئېسىمگە سالىدۇ،
شوللار ئارا ساڭا قاراپ قەلبىمنى يېشىمەن.
قەلب ئۇلۇغلۇقىدىن تارىغان نۇرلار ھايات مۇ.
ساپەڭنى يارقىن ئەيلەپ، ياش ئىرادەڭنىڭ جەزدە.
بىسىگە ھۆسۈن قوشسۇن. يىراقتىكى قەدىناس چا.
قىرىقلار چۈشلىرىڭدىن ھالقىپ ئۆتۈپ، يۈرىكىڭ
پىنھاندا ئەڭ شېرىن بەخت كۈيى بولۇپ جاراڭلىدە.
سۇن!

ئەي سۈكۈت ئىلكىدىكى قاياشلىق پەرۋازدا.
شىم، تەنھالىقىم تەنھالىقىڭغا ھەق نۇرىدىن دېرەك.
لەر بېرەلمىگەن تەقدىردە، بىزنىڭ ياشلىق جىلۋىدە.
سىدىن مەغرۇرلىنىپ، ئۇنىڭ ئوتلۇق كۈيلىرىدە
تىلىم يېشىپ يۈرىشىمىزنىڭ قىممىتى يوققا چىدە.

قەدۇ. شۇ ھالدا سۈكۈتلەرنىڭ نېسى قالغان پەختە--
نى ئىزدەپ بىر ئۆمۈر سەرسانلىق ئالغىدە يۈرۈپ-
سەم، دۇنياغا قانداق كىرگەنلىكىمنىڭ سىزنى
كىملىرى يېشىدۇ؟!

قەلبىتىكى چەكسىز ھۆر ئىپتىخاردا قايىمۇقۇپ
ھاياتنىڭ ئەڭ گۈزەل چاقىرىقلىرىغا بىچارە ئېھتىد-
ياتكارلىق بىلەن قاراپ تۇرۇش نېمە دېگەن بىمەنە!
مانا، ئىلھامنىڭ يالقۇنلۇق ئوتىدا كۆيۈپ پە-
شىپمۇ قالدىم، تاۋىڭ بولسا قىزارغان مېۋىلىرىم-
دىن ئال، تەمىنى تەمىڭ بىلەن تېتىپ كۆر. كۈز
شامىلى ھېلىغىچە يوپۇرماقلىرىنى تۆكۈپ تېلىدۇ،
چىغىر يوللارنىڭ ئىزناسى يىتكەندە، ئېھتىمال
چەكسىز بىر خىللىق ئىچىدە ئېزىپمۇ قالسىن.
ئۆلۈم، ئۇچلۇق ھاسسىنى قولىغا ئالالسا، باغلى-
رىمدا ئۆزىنى تاشلاپ ئۆكسۈپ يىغلايدۇ. مەن سائ-
دەتلىك ھالدا مۇھەببەتكە قايتىپ، بۇرمىلانغان
كەچمىشلىرىم ئۈچۈن قانغۇچە قاقاقلاپ كۈلىمەن.
مۇھەببەت، ئەمدىكى باشلىنىشىدا نۇر ئوقياسىنى
كەڭ كېرىپ، كىرىچىنى كۈچ بىلەن تارتىدۇ. ۋە-
ئىلىدىغان ئوقلارنىڭ مۇھەببەتتىن مۇھەببەتكە ئۆ-
چۈشى پەقەت قانلارنىڭ چوڭقۇر قاراڭغۇلۇقىدىنلا

ئاڭلىنىدۇ...

3

نىگاھلىرىم سىرتىدا ئەمەسسەن ، قەلبىمنىڭ
ئەڭ مەزمۇندار سۆھبەتلىرى ھېلىدىن ھېلىغا سې-
نىڭ بىلەن شادلىق - ۋىسال تاپىدۇ . شۇ ئەسنالار-
نىڭ ئۆزىدە سېنى ئۆزۈمگە ھەمرا قىلغىنىمچە ماد-
دىنىڭ سىرتىدىكى چەكسىز كەڭ ئالەمگە چىقىپ
كېتىمەن . ئۇ يەردە ھەممە نەرسە قەلبىنىڭ كىرىسىز
مەيلىدە يېشىلىپ رەڭدار مۆجىزىلىرىنى كۆرسىتىد-
دۇ .

ئاھ ، سەنسىز مالاللىققا ، سەنسىز تەڭقىسلىققا
تېرەن پاتقان بۇ ئالەمگە قايتىپ ، كېچىنىڭ خەنجىد-
رى يۈرەكنى تىلىپ ئۆتكەن ئازابلىق كۈنلەرنى ئاۋ-
ۋالقىغا ئوخشاش رايىش بىر ھالدا كۈتۈۋېلىش نېمە
دېگەن دەھشەت !

جېنىمنىڭ ئاغرىقى ئۆزۈمگە تالىق ئەمەس ،
مەن ئۇندىن ۋۇجۇد چەكسىزلىكىنىڭ روھنى تۈ-
گەشتۈرگۈچى ئېچىنىشلىق ئاھۇ - زارنى ئاڭلاي-
مەن ...

قايتىشلار شۇ قەدەر تېز ئالمىسىدۇ. كىچىك-
كىنە تەنھا كەپەم بۇ غېرىپ چۆللەر ئارا جەننەت
سىياقىدا نۇرلىنىپ كۆرۈنىدۇ. ئارامىغا بۆلىنىپ
ئۆزۈمنى تىگىشايىمەن ۋە ئۇندىن سېنىڭ كۆيدار ئاۋا-
زىڭنى ئاڭلايمەن. يىراق بىر يەردە، ئېھتىمال ئاردا-
مىزدىكى نامەلۇم دىدار دوقمۇشىدا بىر پىنھانە كۈن
خۇپىيانە سالام بېرىدۇ. ۋاقىت باغرىنى يېرىپ ئۆ-
تۈپ ئەشۇ مۆجىزىنىڭ ئاپئاق رۇخسارىنى يۈرىكىم
بىلەن سىلىغۇم، ئاڭا قانلىرىمدىن ئاينىغان خۇش-
پۇراق گۈلدەستىلەر بىلەن ئېھتىرام بىلدۈرگۈم
كېلىدۇ.

ئاتونۇش رەڭسىز كۈنلەرنىڭ مۇدەھىش ئاقما
يولغا قاراپ شۈكرى - سانا ئېيتىش بىچارىلىكى
يېنىمدىن ئېھتىيات بىلەن ئايلىنىپ ئۆتۈپ كېت-
دۇ. سۈكۈتلىرىم، مەنزىلەردىكى تۈگىشىلەر-
نىڭ ھەسرەت - نادامىتىدىن يانغىن، چاقماقلارغا
ھامىلدار بىر قەۋەت قارا بۇلۇت ھاسىل قىلىدۇ.

4

سۈكۈت ۋەزىنىدە يارالماقتىمىز!

يۈرىكىڭنىڭ مەنلا ئاڭلاپ چۈشەنەلەيدىغان ئار-
مانلىق سادالىرى يۈرىكىم بوستاندا رەڭدار چېچەك-
لەر ئاچتى.
قان يامغۇرىدىن كېيىنكى تاغدا، يۇلغۇن چى-
ۋىقىدىن توقۇلغان چىرايلىق سۋىتىڭنى كۆتۈرۈپ
يېنىمغا ھازىر بول. قىيامغا يەتكەن مېۋىلەرنىڭ
قان رەڭگىدە كۈرمىڭلىغان ئاتەش كۆزلەرنىڭ ئاۋ-
ۋالىقى پىنھان نۇرى چاقنايدۇ. چانقىڭغا سىغىمىغان
ياشلار قەلبىم بويلاپ ئېقىپ، تۇپراق بېشىدىكى
قىپقىزىل لاللىرىگە ھۆسۈن - سۇبات ئاتا قىلىدۇ.
ئۆيۈمگە قايتىپ، سېنىڭ ئۇيۇلۇپ تۇرۇپ
جىمجىت سۆيۈشلىرىڭنى قوبۇل قىلىمەن. چاچلى-
رىڭ ئارىسىغا مۆكۈۋېلىپ، ئۇندىكى سېھىرلىك
جىمجىتلىق ئىلكىدە يۈزلىرىڭنى يۇمشاق سىلاي-
مەن. جان گۈللىرى نازغىپ يەلپۈنىپ تۇپراقلارد-
مىزغا پىشقان ئۇرۇقنى چاچىدۇ. كۆكلەم پەسلىدە
بىخ ئۇرغان مايسىلاردا بىزنىڭ بىرىكىپ رەڭ تۈز-
گەن يېپيېڭى سۈرەتلىرىمىز ئۆزگىچە تەبەسسۇم قى-
لىدۇ...
ئۆز پىنھانىمدا تاشقىنلاپ، ساڭا نامەلۇم ھەرد-
كەتلىرىمنىڭ مېۋىسىنى پەرۋىش ئېتىمەن.

رەستلەردىن قايتىپ كەت ، ئىسەك - ئىشىك -
لەرگە ئېسىلغان رەڭدار سۈرەتلەردە مېنىڭ
تونۇش سىمائي جۇلايم يوق . يىراق چۆللەردە
تېخىچە مېنىڭ دېرىكىمدىن بىخەۋەر مۇگدەپ يات -
دۇ . بىلسەڭ ئىدىڭ ، ھەر سەھەر قۇياشنىڭ ئىلا -
لىق نۇرى بىلەن بىرگە دەرىزەڭدىن بىمالال شۇڭ -
غۇپ كىرىپ يۈزلىرىڭنى سۆيۈپ كېلىۋاتىمەن .

5

شەپىلىرىڭ لەيلەپ كېلىدۇ ، قەلبىمدىكى مەڭ -
گۈلۈك ۋەتەندە سەھەر قۇياشىدەك يېپىيىڭى پارلاي -
مەن !
ئازابلىرىڭنىڭ قىرتاقلىقىدا دەممۇ - دەم سىلا -
كىنىپ ، خىياللىرىڭنىڭ يۈرىكىڭدىكى بىتاقەت
دەۋرەشلىرىگە جىددى قۇلاق سال .
يېڭى سەھەرنىڭ رەڭدار جۇلاسى سۇلغۇن چېو -
رىڭگە شوللار تاشلاشتىن ئىلگىرى قەلبىڭ نۇر
قىيانغا تولۇپ مەۋھۇم ھەرىكەتنىڭ ھايات - ماما -
تدا رەڭ تالاشسۇن !

سېنى پىنھانمغا يوشۇرۇپ ئېلىپ پىشىمغان

مېۋىلىرىڭگە سايىۋەن بولغۇم يوق . ماڭا ئوخشاش
ئاق سەھەرنىڭ كەڭلىكىدە تۇغۇلغان ئاپئاق كەڭ-
لىكىسەن !

سېنى ئۆزۈمگە قوشۇۋېتىپ مەۋجۇتلۇقىڭنىڭ
قىممىتىگە ماتەم ناخشىسى ئېيتقۇم يوق . ماڭا ئوخ-
شاش ھەق نۇرىدىن يارالغان ھەق نۇرىنىڭ مۆجىزىد-
كار چەكسىزلىكىسەن !
سېنى ئۆز ۋايىڭدا رەڭ چاققان يېگانە دۇنيادىن
ئىزدەيمەن .

تۇيغۇ بەرگۈچى سېھىرلىك دوقمۇشتا كۈتۈپ
تۇر ، گەرچە ماڭا ئوخشاش ۋاقىتنىڭ مۆجىزىكار
باغرىدا شىددەتلىك ئېقىپ يۈرسەڭمۇ .
ئۇچرىشىش تەقدىرىگە تەن بەر ، ئارىمىزنىڭ
شەكلەن يىراقلىقى سېنى تەشۋىشكە سالمىسۇن ،
قەلبىمدىكى مەڭگۈلۈك ۋەتىنىڭدە سەن تۇنجى رەڭ
بەرگەن كۆك تۇغ ھېلىغىچە بەھەيۋەت جەۋلان قىد-
لىپ تۇرىدۇ .

6

ۋەتەندىن ۋەتەنگە مەھكۇم بولغان كۆڭۈلنىڭ

ھجراندا غەمكىن ئاقمىز ، ياشلىق سائادىتىنىڭ
ئاتەش سىرلىرى دەل ئەشۇ مەھكۇملۇق ھجرانىدا
پېشىلىدۇ .

تمتاسلىق ئىچىدە توختام ھاسىل قىلغان
تارام- تارام كۆڭۈل ئېقىنلىرى ئاندا - ساندا ئەنسىز
تامچىلاردىن باشقا چايقىلىش مۆجىزىلىرى كۆرسەتە-
مەيدۇ . يېقىن ئارىلىقتا ئېھتىيات بىلەن ئەگىپ
يۈرگەن چايكىلار ، زوق - شوخ بىلەن چۆمۈلۈپ
چوڭقۇرىدىن ئۈنچە - مارجان سۈرۈشكە ، سۆيگۈ
تېشى ئېتىپ ئېزگۈ داۋالغۇش شاۋقۇنىنى كۆرۈشكە
بتاقەت يۈرگەن كىشىلەرنىڭ غەمكىن چىرايى
كۆزگە تاشلىنىدۇ . قاغىرىغان ، سۈكۈت باسقان
سۆيۈملۈك ساھىبلاردا جۇلاسىز باتىن ئويلار ئۇزاق-
قىچە داۋام قىلىدۇ .

ئۆي قەپسىدە تۇتقۇن قۇش مىسال دەردەمەن
ناۋا ئەيلەپ ۋىسال قۇچۇش ئىشتىياقىم يوق . ھەمدە-
شە ئۆزۈمدە ساماۋى دولقۇنلار ياساپ ، ئۇپۇقلىرىم
سىرتىدىكى ئىككىنچى دۇنيانىڭ ئىشىكىنى چېكىدە-
مەن . قان يامغۇرى سۈكۈت ئىلكىدىكى ھاياتى
پەرۋازلار ئارا تۆكۈلىدۇ .

يۈر ، ھاياجانلىق جۇشقۇن پەرۋازلىرىم ، بىز

دەريا بويىدا ئاپئاق چاكانتاش تېرىپ يۈرگەن بەختدە -
يار بالىلارغا ئوخشاش ھىم ئېتىلگەن ئۆيلەرنىڭ
ئىچىدىكى سۆيگۈ زارىغا پەرۋا قىلماي كېتىۋېرەي -
لى. بىزنىڭ بارلىقىمىز ئۆز - ئۆزىمىزدە زاھىر
بولۇپ تەبىئەتنىڭ بىپايان قوينىدا مەزمۇن تاپسۇن!
يۈر، ھاياجانلىق جۇشقۇن چاقماقلىرىم، بىز
بارلىق قاراڭغۇ ئۆڭكۈرلەرنىڭ جىنچىراقلىرىدىن
ھالقىپ ئۆتۈپ بۇلۇتلار ئارا نۇسرەت قۇچايلى.
تىنچىقەنە ئارامدا غەمكىن ئاققان كۆڭۈل ئېقىنىدە -
رى بۇ دەھشەت چېقىنلاردىن ۋە ئۇ تۆككەن روھ
يامغۇرىدىن لەرزىگە كېلىپ تاشقىن ھاسىل قىل -
سۇن!

يۈر، ھاياجانلىق جۇشقۇن ئىستەكلىرىم، بىز
زاغرىسىنى سۇغا چىلاپ يەپ مېھنەت قاينىمىغا بە -
ھوزۇر چۆكۈپ كەتكەن شادىمان جاپاكەش مىسال
پۈتمىزنى مەھكەم باغلاپ، يەڭلىرىمىزنى شىمايلاپ
تۈرۈپ كۆڭۈل ئېقىنلىرى ئارا ئۇلۇغ بىر قانال
قازايلى. ئۆز - ئۆزىدە ئايلىنىپ دولقۇنلۇق چايقىدە -
لىش خىسلىتىنى ئۇتتۇغان كۆڭۈل ئېقىنلىرى
بىر - بىرى بىلەن تۇتۇشىپ، قوشۇلۇش تاشقىنىدىن
ھاياتلىق مۆجىزىلىرى ياراتسۇن!

سۈكۈت پەرۋازى ئىچىدە زورىيىپ شەكىللىدى.
 رىمنىڭ رەڭدار ئەۋجىدە سېنى ئىلكىمگە ئالمىن
 ... ھېلىغىچە ئۆزۈمنىڭ يىراق مۇساپىسىدە
 ساياق يۈرگەن تەنھا يولۇچىمەن.

جۇدۇن كۈيىگە شىرك باغلاردا پەقەت ئازغىنە
 ئاققۇشقاچ بالىلىرىنىڭ ئۈزۈك - ئۈزۈك ناۋاسى
 ئاڭلىنىدۇ. پەسىل قۇشلىرى سۈكۈتلەر پىنھاندا
 ۋەزىمىن قانات قېقىپ چېچەك پەسىلىگە ئوتلۇق قە-
 سىدە ئوقۇيدۇ. چىرىگەن يوپۇرماقلارنىڭ ئىللىق
 قوينىدا مەڭگۈلۈك روھنىڭ ھاياتىي بىخلىرى خۇپىد-
 يانە بوي تارتىدۇ.

ئاد، جان قۇياشم! يالغۇزلۇق مۇڭى غېرىپ
 خانەڭدىن تېشىپ چىقىپ ياۋايى سادالارغا قوشۇلغان
 چاغلاردا تاڭ ئاتىدۇ، يېڭى سەھەر بىلەن بىرگە
 سېنى ئىشىكىڭ ئالدىدا كۈتۈپ تۇرغان بولىمەن...

ئىللىق مۇڭ

ئۇپۇقتىن ئىللىق مۇڭ كۆتۈرۈلدى، مەن سې-
نى قەلبىم بىلەن چاقىرىمەن. كەلگىن، يېنىمغا
يەنىمۇ يېقىنراق كەلگىن، بىز زاھىر دۇنيادىكى
سۆرۈن شاۋقۇنلار ئۈستىگە باتىن دۇنيانىڭ ئىللىق
سۆھبەتلىرىنى قۇرايلى!

كەلگىن، قەلبىڭنىڭ پىنھان ئۇچقۇنلىرى ئەت-
راپىڭدا ھۇۋلاپ يۈرگەن سوغ شاماللار قەھرىدە ئۆ-
چۈپ قالمىسۇن!

كەلگىن، بېلىقسىز تىپتىنچ كۆلىڭ ئايىقى
چىقماس تۇرغۇن تىمتاسلىق ئىلكىدە قۇرتلاپ قال-
مىسۇن!

ئۇپۇقتىن ئىللىق مۇڭ كۆتۈرۈلدى، سېنى
پەقەت قەلبىم بىلەنلا چاقىرىمەن...

ۋاقتىنىڭ شەپسىز يورغىسىغا قاراپ تەشۋىش-
لىنىۋاتقانلىقىڭنى كۆڭلۈم تۇيۇپ تۇرىدۇ. قۇياش-
نىڭ غەمكىن كۈلۈمسىرەشلىرى ئاستىدا ئىنچىكە،
ئېگىز بوي تارتقان ياۋا ئەتىرگۈللىرىم سۇس رەڭ-

لەردە پورەكلەپ ئېچىلدى. يىراقتا قالغان كۈنلەر
بىلەن يېقىن ئارىدا كېلىدىغان كۈنلەر ئارىسىدا
ئەينى بىر تەلۋە مەجنۇنمەن.

كۆڭۈل دوزقىمدا ئوتلار لاۋۇلدايدۇ، ئۈند
ئېھتىمال كىمدۇر بىرى كۆيۈپ كۈلگە ئايلانماقتا...
سادالرىمنىڭ چېكى كۆرۈنمەيدۇ.

مانا، قەلب سۆزلىرىم ئاللىبورۇن ئەركىن-
لىككە ئېرىشىپ، تەنھالىق باغرىدا قۇتراپ يۈرگەن
شادلىقلارنىڭ بويىغا گىرە سېلىپ تۇرۇپتۇ.

روھىمدا ھەم قېنىمدا سېھىرلىك ئوت يالقۇنى
دەھشەتلىك دولقۇن ياسىدى. سەن، مەن، يەنە ئال-
لىكىملەر چېتىلغان پولات ئارقان كۆز ئالدىمدا

قانغا مىلىنىپ سوزۇلۇپ ياتىدۇ. كەلگۈسىنىڭ
گۈلىسمان مەنزىرىسى ئالۋۇن پەسىللىرىدە رەڭ
ئالماشتۇردى. ئەللىي ناخشىسى يىراقتىن، قانداق-

تۇر بىر يېقىن چوڭقۇرلۇقتىن ناھايىتى بوش ئاڭ-
لىنىدۇ.

ئېھ، ئامىرىقىم، مەن ئۇنى ساڭا ئۆ-
زۈمنىڭ دەردىمەن ئاۋازى بىلەن يېقىملىق قىلىپ
ئېيتىپ بەرسەم يىغلار سەنمۇ؟!
ئالدىمدا

كۆز قارىچۇقىمدا ئادەم ئاتا بىلەن ھاۋا ئانىنىڭ

مۇقەددەس سىماسى، ئۇلار بېھىش ئەپسانىگە ئايلاندى.
خان جايدا، ئارمان يالقۇن چاچقان يۇلتۇزلار ئالدى.
مىدە، سېنى ھەم مېنى تەۋرىتىپ پەپىلەپ كەلگەن
قەدىمكى كەپىدىكى قەدىمكى بۆشۈك يېنىدا!

سەن مېنىڭ بەدىنىمدىكى بىر تال قوۋۇرغىمۇ
ياكى ئاللىبۇرۇن تەۋەللۇت بولغان ھاۋا ئانىنىڭ نەق
ئۆزۈمۈ؟...

يىراق - يىراقلارغا كۆز سېلىپ سېنى خىيال
قىلىمەن، خىيال ئارا مەجنۇن بولۇپ جاھان كېزدى.
مەن. چۆللەر غېرىبىسىنىدۇ، تاغلار ئېغىر سۈكۈتتە.
كە چۆكىدۇ، دەريالار سەل - سەل ياشلىرىنى تۆت.
كۈپ ئۆزىنى ھەريان - ھەريان ئۇرىدۇ. چەكسىز
دالدا قۇيۇندەك تولغىنىپ ئۇسسۇلغا چۈشسەم،
داپ ئويىنىتىپ نەغمە - ناۋا قىلسام، ئەسىرلەر
زۇلمىتىدە ساداسىنى يىتتۈرۈپ قويغان نىمجان زېر.
مىن لەرزىگە كەلسە، ئاھ، كىمنىڭ دەردى يەي!
يول يۈرمەكتىمەن.

مانا، قەدەمسېرى يېقىنلاپ ھەم يىراقلاپ كېتتى.
تىۋاتقان ئاياغ تىۋىشىڭنى ئاڭلاپ تۇرۇپتىمەن.
قۇلاق سال، مۇزىكا ئەۋجەلەنمەكتە. كۆز -
كۆزلەردىن ئوت - ئۇچقۇن چاچرىماقتا، تېلېفون

سممۇ بەئەينى ئىلاھى يىلاندىكى تەنلەرگە بۆگە-
شىپ، ئۇنىڭ باتىن ئالىمىدە رەڭدار چېچەكلەر
ئېچىلدۇرماقتا...

ئەي سۈكۈت قەپسىدە ئۇيقۇغا ئەسىر بولغان
ئىلاھ، قارا بۇلۇت ۋە ئۇنىڭ سىم - سىم يامغۇرى
ئاستىدا زورىيىپ بېرىۋاتقان شەكىلسىز گەۋدەمگە
قارىغىن! ئۇ رىۋايەتلەردىكى ئۇلۇغ بوۋاينىڭ قە-
ساس ئوتىدا دەس تۇرغان چاغدىكى ياۋايى قىياپىتىدە-
گە ئاجايىپ ئوخشايدۇ. سېنى قەپەسلىرىڭ سىرتىدە-
دىكى چەكسىز كەڭ دالىغا چاقىرىمەن. ئۇ يەردە
مەن ساڭا شاش ئارغىمىقىمنى توقۇپ قويدۇم. ئۇ
ۋاقىتنى پاسىل قىلغان ئىككى چەكسىزلىك ئارىسىدە-
دىكى جەڭگىۋار يۈرۈشلىرىڭدە ئۇچقۇر ئاياقلىرىدىن
چاڭ - توزان ھەم ئوت - ئۇچقۇنلارنى چاچرىتىدۇ
...

نىگارا، ئاشۇ تونۇش - ناتونۇش ئاۋازلارنى
ئاڭلاۋاتامسەن؟!

مېنىڭ بىلەن بىرگە تەنلىرىڭنى چىرمىغان تې-
لېفون سىمىدەك تولغىنىپ ئۇسسۇل ئوينىيالا-
سەن؟!

ماڭا ئوخشاش غېرىب دەشت - باياۋانلاردا داپ

ئوينىتىپ، تەلقىن قىلىپ نەغمە - ناۋالىرىڭ بىلەن
پىنھانە سەھەر ۋە ئۇنىڭ چەكسىز كۆك ئاسمىنىغا
تەنتەنە قىلالامسەن؟!

ھاياتلىق جەڭگاھلىرىدا سۈزۈك ئاي نۇرىدەك
يارقىنلىق چاچقان تۇمارس^① مىسال ئۆز قانلىرىڭ
بىلەن قىپقىزىل گۈل - غۇنچىلار ئېچىلدۇرالام-
سەن؟! ...

ئۇپۇقتىن ئىللىق مۇك كۆتۈرۈلدى، ئاھ،
مەن سېنى پەقەت قەلبىم بىلەن چاقىرىمەن. كەل،
يېنىمغا يەنىمۇ يېقىنراق كەل، بىز باتىن دۇنيانىڭ
ئىللىق شاۋقۇنلىرى ئۈستىگە زاھىر دۇنيانىڭ مۇ-
قەددەس ئابىدىسىنى تىكلەيلى!

كەل، قەلبىڭنىڭ پىنھانە ئۇچقۇنلىرى ئەترا-
پىڭدا ھۇۋلاپ يۈرگەن سوغ شامالار قەھرىدە ئۆ-
چۈپ قالمىسۇن!

كەل، بېلىقسىز تىپتىنچ كۆلىڭ ئايىقى چىق-
ماس تۇرغۇن تىمتاسلىق ئىلكىدە قۇرتلاپ قالمى-
سۇن!

ئۇپۇقتىن ئىللىق مۇك كۆتۈرۈلدى، مەن سې-
نى پەقەت قەلبىم بىلەنلا چاقىرىمەن...

① تۇمارس - قەدىمكى ساكلارنىڭ مەشھۇر ئايال قەھرىمانى.

تەنھالىق سەھراسى

دۇنيانىڭ مەزمۇندار چىنلىقىدىن بەھىرلىنىش
 ئىشتىياقىدا كۆيىمەن.
 ئەي ئادەم، رەڭلىرىڭنىڭ توللىقىدىن كۆزۈم
 تالماقتا...

يىراققا كېتىۋاتقان رەڭدار سەرگۈزەشتىلەرگە
 قاراپ ئۇزاققىچە سۈكۈتتە تۇردۇم. نۇر - ھىدلە -
 رىم چاڭ - تۇزانلارغا قوشۇلۇپ بىر تراگېدىك
 ئەپسانىگە ئايلاندى. مانا، غايىب چاقناشلار بىلەن
 تىلىسىلانغان يوللار ئاشۇ ئەپسانىنى ئاستا پىچىرلاپ
 ئېيتماقتا.

ئە، نېمانچە ئۇزاققا سوزۇلغان تەنھالىق بۇ!
 سېنى قايسى بىر كۈن كېلەرگىن دەپ ۋاقىت
 ئارىلاپ پال سالدىم. تېخى تېڭى ئاتمىغان كېچىدەك
 قاراڭغۇ، زۈلمەتلىكسەن!
 پەرۋەردىگارنىڭ تىمىتاس دەۋەتلىرى دىلىمدا
 خۇپىيانە ئۇچقۇن ھاسىل قىلدى.

قارلىق ئورغان ئالەمنىڭ كەچكى سوغۇقلىق-
رى جىسمىنى ئاستا قورغاندا، سېنىڭ ئوتلۇق
نەپەسلىرىڭ يادىدىن كەچتى، ئېھتىمال ئۆيۈڭدە
ئوت ئىسسىنىپ يالقۇنچاپ ئولتۇرغانسەن...
ئوتتەك قىزىق قانلارنىڭ تەپتى ئىزغىرىپ
يۈرگەن قۇرغاق سوغ شاماللار قوينىدا سوۋۇماقتا.
ئاسماننىڭ يېرىق - ئاراچلىرىدا ئەرك تاپالماي
ئېزىلگەن چاقماقلار ئاقار يۇلتۇز بولۇپ ئېقىپ
چۈشمەكتە.

كۆز ياشلار سېلى تەن چېچەكلىرىنى سۇلدۇ-
رۇپ، دوقمۇش - دوقمۇشلاردا مۇز بولۇپ قاتماق-
تا.

تەنھا ئادەمنىڭ تەنھا قىيا ئۈستىدىكى تەنھا
ھۇۋلاشلىرى سۈكۈتكە چۆمدى...
ئاد، كۆڭلۈمنىڭ ئارامى، ئاد، جانلىرىمنىڭ
پارلاق قۇياشى، بىز ئۆز - ئۆزىمىزنىڭ تەنھا سەھ-
راسىدىكى مەڭگۈلۈك سەرگەردان!

ئوت

ئوت ئاخىرى ئۆچىدۇ ، ئۇنىڭ يالقۇنلۇق تەپتىدە
 ۋۇجۇدۇڭنى قىزدۇرۇپ ئىككىنچى يانغىن ئۇ.
 چۈن تېزدىن ھازىرلان!

ئوت ئاخىرى ئۆچىدۇ . ئۇزاق تۇن قاراڭغۇلۇ-
 قى ئىچىدە ئۆزۈڭگە ئۆزۈڭدىن ئۆزگە ئىللىق پاناھ
 جاي يوق . تۇن سەرسانلىقىنىڭ غەمكىن دەملىرىدە ،
 قەلبىڭنى قىپقىزىل چوغلار ئۈستىگە تاشلاپ
 ۋۇجۇدۇڭ قاراڭغۇلۇقىغا يارقىنلىق بەر . ئارىمىز-
 دىكى سۆرۈن بوشلۇق قەلب يارقىنلىقى ئىچىدە تا-
 رىيىپ ئۆز ناۋالىرىغا زوقمەنلىك ئاتا قىلسۇن .

ئوت ئاخىرى ئۆچىدۇ . يۇلتۇزلارنىڭ چاراقلاپ
 يېنىشلىرى بىر مەڭگۈلۈك سېھرىي ئوتنى ئۆز قويدە-
 نىدا پىنھان تۇتۇپ تۇرىدۇ . ئوت سېزىمى ئىلكىدە
 زوقلىنىپ ناخشا ئېيتىش كېچىنىڭ تەئەججۈپلىرى
 قاتارىدا ساڭا ھەم ماڭا ئۇزاققىچە ئۇدۇمدۇر . ئېھ-
 تىمال يارقىن چاقناشلىرىنى يوقاتمىغان قەلب ھار-

پا كېچىلەرنىڭ كۆكتىكى جىمىر - جىمىر نۇر -
يورۇقلۇق ئىزنالىرىدىن پىنھان بىر مۇقەددەس يار -
قىنىلىقىنى بايقاپ، ئۇنىڭ ئىككىنچى ھەقىقەتلىرىگە
ناخشا بىلەن تەنتەنە قىلىدىغاندۇر...

ئوت ئاخىرى ئۆچىدۇ.

ھايات چىرىقى خىيالىي تۇيغۇدەك دولقۇنلىنىپ
پىلىك مەھكۇملۇقىدا ھەريان قاناتلانغان كىچىككەنە
ھۇجرامدا، مەجنۇن سۈپەت بىر نەچچە ئادەمنىڭ
ئوتقاش كۆتۈرۈپ ئالدىراش كېتىۋاتقانلىقى ئېغىر
خىياللىرىم قېتىدىن تۇيۇقسىز يالت قىلىپ كەچ -
تى. تۈنۈگۈننىڭ تونۇش كونا ئۆيلىرىدىنمۇ شۇنىڭ -
غا ئوخشاش بىر خىل يارقىنلىق غۇۋا جىمىرلاپ
تۇراتتى. تۈنۈگۈن بىلەن بۈگۈن، يۇلتۇزلار بىلەن
ھايات چىرىقى ئارىسىدىكى نۇر خاسىيىتىدە سۆيۈش -
كەن بوشلۇق ئاستا - ئاستا كېڭىيىپ تەلۋە قارا
بورانىڭ بەھوزۇر ساماگاھىغا ئايلانغانىدى.

نۇر نامراتلىقىدا غۇۋالىشىپ چىركىنلىك ئو -
رىغان تەنھا ھۇجرىدا سېنى باغرىمغا مەھكەم بېسىپ
ئۇلۇغ - كىچىك تىنىدىم. لەۋلىرىڭ بىلەن قوللىد -
رىڭ مۇزلاشقا باشلىغان، ئىشتىھايىڭ ئاۋۋالقى تات -
لىق ئارامىنى يوقاتقاندى. يۈرىكىم ئۆزۈمگە مۇز -

لاپ قالغاندەك بىلىنىشكە باشلىدى. چوغلارنى يال-
قۇنجىتىپ ئۆرلىگەن كۈل توزانلىرى ئېپەيسى ئىكەن-
رەلەشكەن تىنىق كۆزلىرىنى ئېچىشتۈرۈپ مەرى-
جان ياشلىرىنى تۆكمەكتە ئىدى. كۈلكۆمەچنىڭ
چوغلار ئارا قىپقىزىل تاۋلىنىپ پىشىشنى، توق-
لۇق كۈچىنىڭ نازلىرىڭدا رەڭدارلىق تېپىشنى
كۈتۈپ ئوچاققا يېقىنراق سۈرۈلدۈم. قەلبىم شۇئان
چوغلنىپ يالقۇنچاشقا، بوشلۇق ئارا تىترىگەن نۇر
سەرسانلىقىغا قوشۇلۇشقا باشلىدى. ئېھتىمال مەن
لاۋۇلداپ يانغان قىپقىزىل ئوتقاش مىسالى ۋۇجۇ-
دۇڭغا ئىللىقلىق بەرمەكتە ئىدىم.

ئوت ئاخىرى ئۆچىدۇ.

كۆيۈۋاتقان قەلبىمدە مۇقەددەس جاكارلار تۇ-
غۇلۇپ تۇن باغرىنى يېرىپ ئۆتمەكتە ئىدى. شۇئان
ساڭا جور بولۇپ ناخشا ئېيتىشقا باشلىدىم، ناخشد-
لىرىمنىڭ جەڭگىۋار ساداسى قارا قۇيۇننىڭ مەج-
نۇن تۇۋرۇكىدىن سىيرىلىپ چۈشۈپ، ئۇنىڭ بى-
مەنە ساماسى ئاستىدا پايخان بولۇپ توزۇپ كەتتى.
قوللار بوشلۇقتا پۇلاڭلىدى، چەكچەيگەن جۈپ -
جۈپ كۆزلەر دەھشەتلىك ئۇچقۇنلارنى چاپرىتاتتى.
ۋاھالەنكى، ئىلتىجاننىڭ سۆرۈن بوشلۇقىدىن قار -

مۇز لەپىلدەپ يېغىشقا باشلىدى.

يۇلتۇزلار بىر - بىرلەپ ئۆچتى، چىرىقىمنىڭ
ھالسىز تىللىرىمۇ لەۋلىرىنى ئاران - ئاران يالاپ
قاراڭغۇلۇق ئىچىگە سىڭىپ كەتمەكتە ئىدى. ئار -
مان تاشقىنىنى، ئەلەم ۋە غەزەپ قىيانىنى قەلبىم -
نىڭ مەۋھۇم جۇلاسىدا مەۋھۇمغىنە كۆرۈپ تۇرات -
تىم.

قېنى سەن ئاي يۈزلۈك نىگارا؟!
قېنى ئۇ ئوتقاش كۆتۈرۈپ يۈرگەن
مەجنۇن ئادەملەر؟!
قېنى ئۇ سېنى، مېنى، بارچىنى پەرق ئەتكۈ -
دەك نۇرلار جۇلاسى؟!
ئوت ئاخىرى ئۆچىدۇ.

ئۆلۈمنىڭ لەززىتىنى سېزىپ كۈلەلمىگەن
كۈلكىلىرىم باغرىمدىن شىددەتلىك تاشتى. كۈلكە
ساداسى ئىچىدە تەۋرىگەن ئالەم بىردىنلا تىمتاسلىققا
چۆمدى. جاننى ئۆز ئارامغا بۆلگۈچى سىرلىق سۈ -
كۈناتنىڭ نامەلۇم قىرغاقلىرىدىن تاش شەپىلىرى
كېلىشكە باشلىدى. ئىككى جان بىر جان قەپسى
ئىچىدە گويىكى ساماۋى گۈلخاندىك يېنىدىپ
تۈن قوينىغا ئۆز يورۇقلۇقىنى چاچماقتا ئىدى.

ھەممە يەردە مەجنۇن ئادەملەرنىڭ ئېلىپ كېلىدىغان قىپقىزىل ئوتقاشلىرى كۆرۈندى...

ئەي مەھبۇب، مېنى ئۆز جانلىرىڭ قېنىدىن سۇغۇرۇپ ئېلىپ بۇ ئۇلۇغ پەيتلەردىكى قانلىق جەڭلەرگە تەقدىم ئەت! مەن بارلىق قاراڭغۇ بۇلۇڭلارغا شۇڭغۇپ كىرىپ، ۋۇجۇدۇمنى ئوتقاش قىلىپ ياقىمەن. جەڭدە ئوتقاش كۆتۈرگەن مەجنۇن ئادەملىرىمگە ئوخشاشلا مېنىڭ قىپقىزىل قېنىممۇ سۈزۈلگەن ئۇپۇققا قاراپ نۇر مىسالى ئاقىدۇ. روھ پارىتىلىشى ئاشۇ مەنزىل ئارا كۆيگەن ئۇپۇق خىلۋەت-لىرىدىكى ساماۋى ئوت باغرىدىن مۇقەددەس نۇر ئۇچقۇنلىرى چاچرىتىدۇ. ئىشكىڭنى ئۇلۇغ ئېچىپ قويۇپ تاڭ - سەھەر قۇياش نۇرىدا تاۋلىنىدىغان قىپقىزىل مېۋىلەرنى خىيال قىل! ئۇندا شېرىن جېنىمنىڭ ئاداقى شىرنىسى ساڭا ئۆزگىچە ھوزۇر بېغىشلايدۇ. ئۇزاق ئەسلىمدىن كېيىن ھۆڭرەك ئېتىپ يىغلاشلىرىڭدا كۆز ئالدىڭدا زاھىر بولمەن! ئوت ئاخىرى ئۆچىدۇ.

ئۆزۈڭدىن ئوتقاش يېقىپ مەجنۇن كېچىلەر-نىڭ تەڭقىس ھۇجرىلىرىغا تەقدىم ئەت! ئۆزۈڭنى ئۆزۈڭنىڭ چوغدانلىرىدا تاۋلاپ ئۇلۇغ جاكار پەيت-

لىرى ئۈچۈن بەر قارار تۇر. ھايات چىرىقىدا قەلب
 ئوتى كۆيدۈ، قەلب ئوتىدا ئىسسىق جان قىپقىزىل
 لاۋا سېلى بولۇپ ئاقىدۇ. ئۇنىڭ ئاقما ئىمكانىدىن
 يارقىنلىق مۆجىزىلىرى يارىلىپ، ئىككىنچى بىر
 تاڭ ھەقىقىتىنىڭ قەددىنى تىكلەيدۇ. شۇندا سەن
 قەلبىلەر كۆكىدىكى مەڭگۈلۈك ئوتقا ئايلىنىپ، ۋۇ-
 جۇدلار قاراڭغۇلۇقىغا نۇر ۋە ئىسسىقلىق ئاتا قىلىد.

كۆڭۈل قۇشۇم

1

ئەي كۆڭۈل قۇشۇم، پىنھانە غارىڭدا زاھىدلار-
 نىڭ ھېكمەتلىرىگە مەھلىيا بولۇپ ئولتۇرۇۋەرمە.
 كېچىدىن بېرى پىغانلىق ناۋا قىلغان بۇلبۇل-
 نىڭ ئۇنى ساڭا يېشىل ئورماننىڭ يېشىل ساماسىد-
 ىدىن دېرەكلەر يەتكۈزدى. غارلىرىڭدىن چىقىپ چى-
 غىر يول بويىدىكى ئارچا دەرەخلىرى يېنىغا كېلىپ
 تۇرغىن. ئۇ يەردىكى بوشلۇق ۋە سۈكۈت سېنىڭ
 قاراڭ بىلەن ناخشاڭغا ھېلىغىچە ئىنتىزار بولۇپ
 تۇرۇپتۇ. قۇم دۆڭلىرىدىكى ئېغىر ھارغىنلىق خى-
 يالىسىمان شاخلاپ كەتكەن ئورمان يوللىرىدا چېچىد-
 ىلىپ يېتىپتۇ، قۇشلار يوپۇرماقلار ئارىسىدا ئەپ-
 چىلگىنە ئۇۋا ياساپ پاناھلىنىپتۇ، توزغان گۈل -
 چېچەكلەر ھەممە يەردە توي چاققۇسىدەك ئۇچۇپ
 يۈرۈپتۇ...
 سەن، سېھىرلەنگەن زەرھەل قەپەسىنىڭ نىمى-

جان مەھبۇسى ئەمەس!

پىنھانە غارىڭدىن قۇياشتەك پارلاپ چىق ۋە
ياكى بۈركۈتتەك قەيسەر قانات قېقىپ چىق، كۆ-
گۈل قۇشۇم! يېشىل ئورماننىڭ يېشىل ساماسى
ھېلىغىچە سېنىڭ پارلاق پەرۋازىڭغا ئىنتىزار بولۇپ
تۇرۇپتۇ.

2

ئەي كۆڭۈل قۇشۇم، كىچىككىنە ھۇجراڭدا
ئۆتتە بېرىلگەن ھەم ئۆتتە ئېلىنغان بىھۇدە ھىجران-
لار بىلەن قاناتلىرىڭنى بوغۇچلاپ يېتىۋەرمە.
ئەييارلارنىڭ قەدىمى ئىشىك ئالدىڭغا كېلىپ
ئۇزۇن - ئۇزۇن تەسىرلىك قىسسىلەرنى سۆزلە-
گەن، لىرىك شېئىر - قەسىدىلەر بىلەن ياش تۆك-
كەن چاغلاردىمۇ، بۇ ۋەقەلەرنى ئۆزۈڭ بىلەن ھېچ-
بىر ئالاقىسى يوق يۈچۈن تارىخ بىل! زەڭگەر چۈش-
لىرىڭ چۇۋۇلغان كوچا دوقمۇشلىرىدا مەن - مەنلا
دەيدىغان، ئۆز نەپىسى - قارنى ئۈچۈن ئويۇلۇشنىڭ
ئورنىغا مۇغەمبەرلىك بىلەن كۈلۈمسىرەيدىغان ئالا-
يېشىل ئادەملەر يۈرىدۇ.

رەڭدار ئوڭلەردىكى قېنىق بويقلار تەكشۈرگە
نەزەر سال كۆڭۈل قۇشۇم، ئۇ تەبىئەتنىڭ قۇچۇرچىسى
تىكى ئەسلى مەنىسىدىن ناھايىتى يىراق. ئۇ ئوڭ-
لەردە سەن بىلىشنى كۈتمەيدىغان ھەم بىلىشنى
خالىمايدىغان دەھشەتلەر گويا پەردە كەينىدىكى سۇ-
يىقەستىچىدەك ئۆزىنى يوشۇرۇۋالغان.

... يارا ئېغىزىدىن ھېلىغىچە قان تېمىپ تۇردى-
دۇ، داغلار يۇلتۇزلار ئەكسىدە قارىيىپ بارىدۇ،
قاغىسىق پۇراق كۈلكە چوڭقۇرلۇقىدىن دىماغىنى ئې-
چىشتۇرغۇچى چاڭ - تۇزان مىسالى ئۆرلەپ
تۇرىدۇ...

ئاھ كۆڭۈل قۇشۇم، سەن بىپايان خىيال ئې-
كىنزارىنىڭ ئازغۇن ئەركىسى ئەمەس!
سەن بەختىيار ئوۋچىنىڭ بەختسىز ئولجىسىمۇ
ئەمەس!

مانا، ئورماندىكى سۇلغۇن ئىستەكلەرنىڭ
سۇلغۇن چېقىنى يامغۇرلۇق گۈگۈمنى ئىشارە قىل-
دى. مەن قۇياشنىڭ ئاخىرقى نۇرلىرىدا يۇيۇنۇپمۇ،
يەنە يامغۇرلۇق كېچىدىكى قايناملاردا چۆمۈلۈشكە
تەييار تۇرۇپتىمەن!

ئۇي كۆڭۈل قۇشۇم ، تۈنۈگۈنلەرنىڭ قۇلۇپلان-
 خان ئۆيلىرى ئالدىدا ئەرۋاھتەك ئەگىپ يۈرۈۋەرمە .
 بۈگۈننىڭ خاتىرە بەتلەرى ئاللىبۇرۇن ئې-
 چىلدى ، ئۇنىڭغا ھەم ئەتىنىڭ تەۋەللۇت سىرلىرى
 سەۋەبلىك يوسۇندا پۈتۈلمەكتە .

ۋاقىت چوڭقۇرلۇقىدىن ئىلاھنىڭ سىماسى
 پارلايدۇ . قۇلۇپلانغان ئۆيلەرنىڭ غۇۋا دەرىزىلىرى-
 دىن ئېھتىمال شۇ مۇقەددەس سىماھنىڭ تۈرلۈك-
 تۈمەن نەرسىلەردىكى روشەن ئىزناسىنى كۆرگەن-
 سەن !

قايتىپ كەل ، سېنى ھىجران كۈيىگە بۆلەپ
 شادلىق نېسىۋەڭدىن ئايرىغان ئازابلىق ئەپسانە قايتا
 تەكرارلانمىسۇن !

مەن سېنى چاقىرغان سەھەر مېنىڭ ماتەم كۈ-
 يىم چېلىنغان دەملەر بولۇپ قالدىمىسۇن !
 ماكانسىز روھ سەرساندۇر . گۈگۈملاردىن
 ھالقىپ كېتىدىغان تاشقىنلىق ۋاقىت يوللىرى مانا
 ھېلىغىچە سېنىڭ رەڭدار ھەرىكەتلىرىڭگە ئىنتىزار
 بولۇپ تۇرۇپتۇ !

سەن، ھاياتلىق جەزىرىسىدىكى بىر ھاۋىغىن
 يولۇچى ئەمەس!
 سەن، ئەرۋاھلار روھىغا سەدىقە قىلىنغان مۇ-
 ناجات پېرىخونىمۇ ئەمەس!
 تار، تىنجىق ھۇجراڭدىن كەڭرى ساماغا ئۆ-
 چۈپ چىق كوڭۇل قۇشۇم! ئۇندا سەيياھ شاماللار
 بىلەن ئۇچرىشىپ، ئۆز كۈيلىرىڭنىڭ تىلىسىمنى
 يەشكىن، ئۆز ھۆرلۈكىڭنىڭ مەنىسىنى تاپقىن،
 ئۆز شادلىقلىرىڭنىڭ مەڭگۈلۈك رىتىم - مېلودىيىد-
 ىنى ياراتقىن! سەن پەقەت ئۆزۈڭگە، ئۆزۈڭگە
 ئوخشايدىغان نەرسىلەر بىخ سۈرگەن يېپيېڭى دۇنيا-
 غا، قان - دىل يىپىلىرى بىلەن چىگىلگەن مۇقەدد-
 دەس ھەم شېرىن رىشتىڭىڭلا قەرزدار!

قىسمەت ۋە يارالمىش

ئۆزۈمنى ۋاقىت سىرتىدىن ئۇزاققىچە تىڭ-
شاپ، ھېلىھەم قەلبىڭدە پىنھان داۋام قىلىپ كې-
لىۋاتقان قان - ياشلىق چاقىرىقلىرىڭغا تۇتاشقان-
دىم. ئەنە، ئەنە، ئەنە تەبىئىي نەپەس، ئەنە، ئەنە، ئەنە
كۈلۈپلا تۇراتتىڭ، يۇمشاقلا باقاتتىڭ، جىمد-
كى نەرسە سېنىڭ ئەشۇ ئېچىنىشلىق زارىڭنى ئۆز
قوينغا يوشۇرۇپ ئالاتتى. نىش، نىش، نىش ھەم نىش،
ناخشىلا ئېيتاتتىڭ، ئۇسسۇلا ئوينايتتىڭ،
ئاھ، ئەمدى باشقىچىلا بىر ئادەم ئىدىڭ. قۇترىغان
ھېس - ھاياجانلىرىمدا سېنى مەيدانغا تارتىپ چۈش-
كەن كۈچنىڭ سىماسى ئايان بولماقتا ئىدى.
... چەكسىز تۈز - دالا ھايات - ماماتلىق
جەڭگاھ ئىدى. ئىككى سەپ ئارىسىدا دەھشەت سال-
غان ھەق ئىدەھىڭدىن تەنلەر تىترەپ، سەپلەر داۋال-
غۇپ، ئىرادە تىغلىرى يانماقتا ئىدى. قۇيۇن مە-

سال ھەق نەرەڭدىن كۆزلەر چەكچىيىپ، سەيلەر بۆلۈنۈپ، ئىرادە تىغلىرى سۇنماقتا ئىدى. ئېھ، ساھىپقىران، ئېھ، شاھنشاھ، ئېھ، مەجبۇنە دەرۋىش، سەن يەتتە ئىقلىم تەختىنىڭ ئەركىسى، پاسىبانى، قەھرى ھەم مېھرى ئەمەسمىدىڭ! ئەر- ئايال، ئوتلاق، چارۋا، شەھەر، سەھرا، بارچە ئا- لەم سېنىڭ تىنىقلىرىڭدا گۈلخان، سېنىڭ تىنىقلى- رىڭدا پايخان، سېنىڭ تىنىقلىرىڭدا گۈل - گۈ- لىستان ئىدى. پەسىللەر ئالدىرايتتى، تاڭ بىلەن نورۇز پەي- تىدە توختاپ ئۇنىڭ يارقىن سائادىتىدە ئۇزاققىچە مەستخۇش ھەم سەرخۇش ئىدى. ئەپسانىلەر ئۇچقۇر ئىدى، ئۇ ئالەمدىن بۇ ئا- لەمگە، تاڭدىن تۈنگە، تۈندىن تاڭغا يېتىپ قىسمەت ۋە يارالمىش ئېتەكلىرىدە مەڭگۈ چىن ئىخلاسى بىلەن پىچىرلايتتى. روھ كىرىسىز ئىدى، قان ۋە نۇر ئېقىنلىرىدا يۇيۇنۇپ سېنىڭ نىدا ۋە نەرىلىرىڭنى بارچە ئالەم سەيناسىدا مىسلى ئۆز ھەم مىسلى زوقمەن بىر شەكىلدە نامايەن قىلغانىدى. كۆمۈلمەيتتىڭ، ئۈزۈلمەيتتىڭ، يېقىلمايت-

تىڭ، خۇددى ئاخىرقى تىنىق تۇتاشقان بۆرە ئاندە -
نىڭ سوزۇپ - سوزۇپ ھۇۋلاشلىرىدەك... ھاياتى

ئەلەنچە ، ھېت ، غەلبەت ، ھېت ، ئىنسانىيەت
بىلەن ئىنسانىيەت ۲ قىتە ئىتتىپاقىدا ، ئىنسانىيەت
بىلەن ئىنسانىيەت ، ئىنسانىيەت ، ئىنسانىيەت ، ئىنسانىيەت

يارالمىش قىسمەت كۈچىدىن زوق ئالىدۇ ،
قىسمەت يارالمىش خاسىيىتىدىن توۋا - ئىستىغپار
ئوقۇپ يۈرىكىنى داغلايدۇ . مەۋجۇدىيەت ، شۇندىن
كېيىنكى يېپيېڭى تەۋەللۇتدا ئۇلارنىڭ مەنئىي
سېھرىنى ئۆز ۋۇجۇدىغا سىڭىرىدۇ .

ئەنە ، يىراقتا قالغان كۆز ئالدىمدىكى جەڭ -
گاھ . ئۇنىڭ تىمتاسلىقىدا مۆجىزىسىمان بىر نارە -
سىدىنىڭ سەكراتتىكى ئاداققى يىغىسى بۆرە ئىلاھ -
نىڭ ھاياتى ھۇۋلاشلىرىغا چىرماشتى . يوقلۇق
دەشتىگە سىڭگەن قانلاردىن قىزىلگۈل بىخ سۈرۈپ ،
ئاستا - ئاستا ئوتقاشتەك يېلىنچاپ كەتتى .

قىزىلگۈل ، ئېھ ، مەيلىمنىڭ يالقۇنى !
ئۇ ئۆز يېلىنچاشلىرىغا تۆكۈلگەن كۈيلەردىن
بۇلبۇل ناۋاسىنى تېپىۋالدى . سۆيگۈ ، قۇرماس ئې -
قىنلارنىڭ قېرىماس دولقۇنلىرىغا مەڭگۈلۈك مىن -
گەشتى !

قۇياش تاغ ئۆڭكۈرىدىن قايتا ئېتىلىپ چىققان
سەھەردە ئالەم لەرزىگە كېلىپ، قىزىلگۈل شۇخ
لەرزىسى ئۇسسۇلغا چۈشكەندى. بۇلۇننىڭ پاك
كەلتۈرۈپ ياقا يىرتىپ ناۋا قىلىشلىرى ئالدىدا تىل-
لار تۇتۇلغان، تىنىقلار توختىغاندى. ئات توياقلى-
رىنىڭ ئۇزاققىچە ھەيۋەت دۆپۈرلەشلىرى نۇسرەت-
لىك سائادەت كۈنىدىن دېرەكلەر بەرمەكتە ئىدى...

3

ۋاقىت سىرتىدىن قايتىۋېتىپ قىزىلگۈل يې-
لىنىدىغان باغلاردىن ئۇزاۋاتقان يىللار كارۋىنىنىڭ
مۇڭلۇق قۇڭغۇراق ئاۋازىنى ئاڭلىدىم، كۆزلىرىم
باغلار جەزىرىسىدە چەكچەيدى! سىنە رىھىتە لىھىتە
غېرىبلىق كۆلەڭگىسى سەرسانە ئۇچۇپ يۈر-
مەكتە ئىدى. ئۇ ئېگىز ئاقباش تاغلاردىن قىزىلگۈل
بەرگىگە سايە تاشلىغاندا، ۋاقىتسىز گۈگۈمدىن
چۈشلەر ئويغاندى. - سىنە رىھىتە لىھىتە
چۈشلەر - شېرىن ۋە ئارامبەخش چۈشلەر
چەكسىزلىككە باش قويغان تىمتاسلىق ئېتەكلىرىدە
ئۆزىنىڭ ساماۋى چۆچەكلىرىنى باشلىدى.

بۇلبۇل ، كۈيلەش ئۈچۈنلا يارالغان بولسا ،
مەن ئۇنىڭ ناۋالىرىدىن بۇنچە ئاچچىق پىغانلارنى
سەزمىگەن بولارىدىم .
ئېھ ، بەرگىلىرى تۆكۈلۈۋاتقان قىزىلگۈل !
مەن ئاڭغا چەكچەيگەن ھەيرانۇ - ھەس كۆزلىدە -
رىم بىلەن تىكىلىپ ، كۈتۈشلەر مۈگدىكىدە تىم -
تاسلىققا ئەسىر بولۇپ كەتكەن ساناقسىز تۈنۈگۈن -
لەرگە يېلىنىپ قول سوزدۇم ، قولۇم بوشلۇقتا
پۇلاڭلاپ قالدى ، ئۇندىن سەرسانە بولۇپ قايتقان
ئۆكسۈشلىرىم ئاڭلاندى . شاخلارنىڭ نامەلۇم پىنھان -
نىدا بۇغۇلغان بۇلبۇل ناۋاسى ساپالاردىن ھەريان
چىچىلماقتا ئىدى .
مەن ، چىن مۇھەببەتنىڭ ۋىسالىسىز ئىشقىۋاز -
لىقىغا تۇنجى قېتىم ئۆكۈندىم !
4
كېچە بىلەن كۈندۈز بىر - بىرىگە چىرمىشىپ
ئەس - ھۇشنى يوقاتقاندى .
كۈلرەڭ لىباس ئارتقان مەسۇم ۋاقتىنىڭ چېۋ -
رىدە سۇس شەپەق جۇلاسى ئۇيۇپ قالغاندى .

كۆڭۈل زوقى ئىشقى پەرياتتىن بۇر ئىكەن دەپ
كوچا - كوچىلاردا تەمتىرەپ يۈرمەكتە ئىدى.
ئىتتىك كەينىمگە بۇرۇلدۇم، قوپقۇرۇق تۇنۇ-
گۈنلەرنىڭ ئالايغان كۆزلىرى تۇمانلار چوڭقۇرلۇقى-
دا جىلمىيىپ تۇراتتى. رايىمنى ئىلكىمدىن شەپ-
سىز تارتىپ ئالغان ئىشقى قەسەملەرگە ئاغقان مەيۈ-
سانە نەزەرلىرىمدىن ئاچچىق خۇرسىنىش ئاستا -
ئاستا ئۆرلەپ چىقتى. شۇندىن كېيىن، خۇرسى-
نىشلار ئەۋجىدە تاشقىنلاپ قاقاسلىرىمنى سۇغار-
ماقتا ئىدىم ھەم يۇلتۇزسىمان ئۈمىدلەرگە كۈي
پىغىشلاپ سارغىيىپ بارماقتا ئىدىم.

قارا قويۇق تۇۋرۇكى بارغانچە ئۆسۈپ، بارغان-
چە كېڭەيمەكتە ئىدى. ئوت ئۇچقۇنى كۆرۈنمەيتتى،
چاقماقلاردىن، يامغۇر - يېشىنلاردىن تېخىمۇ خە-
ۋەر يوق ئىدى. قويۇن تۇۋرۇكى ئىچىدە پىرقىراپ
ئايلىنىپ توۋا - ئىستىغپار ئوقۇپ ئۈن سېلىپ
يېغلاشقا باشلىدىم. ئېھتىمال، يېغا شادلىق ئەۋجى-
دىكى كۈلكىلەر ئۈچۈن ھاقارەتتۇر، مەن چەكسىز
ھاقارەتلەندىم!

5

تاتارغان چىرايمىغا كۈلكىنىڭ چىرايلىق رەڭ-

لىرىنى ئىزدەپ تونۇش بىر قاراڭغۇلۇق ئىچىدە
يوقالدىم. بۇلبۇلنىڭ تاڭ پەيتىدىكى يالقۇنلۇق ناۋا-
سى، ئەسەبىي پەر - قانات قېقىشلىرى مېنى رەڭدار
زارىقىشلىرى بىلەن يۇتۇپ كەتكەن شەھلا كۆزلەر-
نىڭ قاراڭغۇلۇقىدىكى شۇ قەدەر ئاق، شۇ قەدەر پاك
ھەم شۇ قەدەر ئىللىق تەنلىرى قوينىدىن بېھۇش
ھالەتتە تارتىپ چىقتى. مەن ئۈمىدلىرىمنى ئاھاڭ-
داش يوللار خەيرلىكىگە، كۈيلىرىمنى قەدىناس
رىتىملار دولقۇنىغا پىچىرلاپ دۇئا قىلىپ، ئۆزۈم-
نى بۇلبۇل پەرۋازىغا قوشۇۋەتتىم.

6

كۈيلەر ئۇپۇقتا رەڭ تالاشماقتا ئىدى.
ۋاقىت ئاستا - ئاستا كۈۋەجەپ قان رەڭگىگە
كىرمەكتە ئىدى.
تۈنۈگۈننىڭ چېھرىدىكى ياش تامچىلىرىدا ھە-
سەن - ھۈسەن جۇلاسى نامايەن بولماقتا ئىدى.
قىزىلگۈل، سۈكۈتلەرنىڭ يىرتىق كۆلەڭگە-
سىگە مەھكەم چۈمكىنىپ، شالاڭ بەرگىلىرىگە تۆ-
كۈلۈپ تۇرغان ئىللىق نۇر يامغۇرىدىن تىتىرمەكتە
ئىدى.

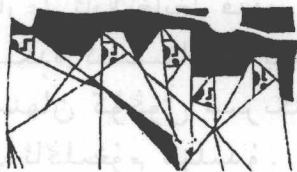
بۇلبۇل، يۇلتۇزلار يۇرتىدىن ئۆزىنىڭ ئىسمىغا
ھاياتى سېھىر، ئىلاھى مادار تاپقانىدى. مەن ئۆزۈمنى
دىن ھەقىقەت سىرى بولۇپ تۆرەلگەندىم...

7

كەل، ئەي سۆيۈملۈك قىسمەتلىرىم مەھكەم
باغاشلا مېنى، يارالمىشىمغا سەندىن ئارتۇق دىلدار
تېپىلماس ئەسلى!

... قىسمەتلەر تولغانغان سۈرلۈك تىمتاسلىق
پىنھانلىرىدىن يارالمىش يېغىلىرى دوملاپ كېلىدۇ.
يېغىلار، تىرىكلىك كۈيلىرى سۈپىتىدە ئۈمىد
پەيدا قىلىپ، يوقلۇق تەشۋىشىگە قارشى ئەبەدى
غالىپ تۇرىدۇ. مەن سۆيۈشلىرىمنىڭ لەززىتىدىن
ساڭا ئاچچىق يېغا ئاتاپ بارىمەن...

كەل، ئەي سۆيۈملۈك قىسمەتلىرىم مەھكەم
باغاشلا مېنى، يارالمىشىمغا سەندىن ئارتۇق دىلدار
تېپىلماس ئەسلى!

يىراقتىكى چاقىرىق

تەشۋىشلىك ئاقار يۇلتۇزلار ھېلىمەم كۆكتە
جىمىرلاپ تۇرىدۇ.

خىيالىم تۇن نىسبىنى بويلاپ سېنىڭ رەڭدار
چۈشلىرىڭنى ئاقتۇرۇپ يۈرىدۇ.

كۈتۈشلەر يېشىل ئورماندىكى پىنھانە كەپىلە-
رىگە قايتىپ، ھەۋەس بىلەن خۇپىيانە سۆھبەتكە
چۈشتى.

ئېھ، يىراقتىكى نازىنىن دىلبەر، سېنىڭ چا-
قىرىقلىرىڭ قەلبىمدە مەيىن دولقۇنلار ياساپ، مۇ-
ھەببەتنىڭ ياپپېشىل قىرغاقلىرىغا دەممۇ - دەم
ئۇرۇلىدۇ. مەن ئاڭغا سۈكۈت ئىچىدە ئىخلاى قىلىد-
مەن، تاكى ئۇ قەلبىمنىڭ ئاۋازى بىلەن قوشۇلۇپ
مۇقەددەس جاكارغا ئايلانغانغا قەدەر!

سۆيگۈ ئۆيىڭدە ئىستىقامەت بىلەن دۇئالىرىڭ
قېتىغا ئالغان پىنھان كۆڭۈل سىرىڭنى كۆزلىرىڭگە
تىكىلىپ تۇرۇپ ئاڭلىغۇم كېلىدۇ. ئۇ مېنىڭ دەس

تۇرغان ھەر بىر يېڭى سەھىرىمگە مۇيەسسەر بولسىمەن.
كەن، ئۇنىڭ بىلەن كۈتۈشنىڭ تىمتاس قارىغۇلارنىڭ
قىدىن يورۇپ سەھەر گۈلشەنگە يېپىيىڭى خۇشباۋا
ئاتسامكەن، دەپ ئارمان قىلىمەن. مانا، يىراق
بىر جايدا، جادۇگەر تۇللار ئەپسۇننى ياندۇرۇپ
ساڭا بەقۇۋۋەت تىكىلىمەن.
مىڭ شۇكرى، ئىستىقامەت بىلەن دىللار يو-
رۇيدۇ، ھەرىكەت بىلەن دىللار چېچەك ئاچىدۇ،
مېۋىزار باغلار ئۇنىڭ بالاغەت تەرىدىن ئالتۇن كۈزدە
بېھىساپ رەڭ ۋە نۇر چاقىدۇ.
سېنى بىر ئالادىن سورايمەن! بۇ ھال، خۇد-
دى كۈتۈشنىڭ ئەڭ ئاخىرقى كېچىسى ئۆيىڭگە نۇر
سوراپ كىرىشىرىمگە ئاجايىپ ئوخشايدۇ. نۇر،
پاكلىق مىسالى مۇقەددەس دىل قۇياشنى ئەسكە
سالىدۇ. سەن پەقەت ئاشۇ مۇقەددەس قۇياش ئاستى-
دىكى يارقىن سەھەردىلا يىراق پىنھاندىكى غايىپ
قەددىمنى كۆرەلەيسەن.
كېچىنىڭ كۈمۈش قوڭغۇرىقى چۈشلىرىڭدە
بىردىن جىرىڭلىغاندا، بىر مۇبارەك تاڭنىڭ سۈزۈك
جاكاسىنى ئاڭلايسەن. قەلبىم قەلبىڭگە ئاقىدۇ،
ساماۋى نۇر ئېقىنىدا بىرلىكتە قوشۇلۇپ، يوقلۇق

ئىلكىدە چەكسىز ئۇلۇغ بىر بارلىقنى بايقايمىز .
ئورنۇڭدىن تۇرۇپ يىراق ئۇپۇققا ئىمان نۇرد-
دىن پارلىغان ئۈمىد شادلىقى بىلەن تىكىل ! كېچە-
نىڭ جىمجىت سىناقلىرى ياش ئىرادەڭنىڭ جاسا-
رىتىدە سالكىنىپ ، ئەقلىڭنىڭ پاك قوللىرىدا سۈ-
زۈلسۇن . ساڭا شېرىن مېۋىلىرىمنىڭ خاسىيەتلىك
ئۇرۇقىنى ھەدىيە قىلىمەن . ئۇ چاقىرىقلىرىڭنىڭ
ئالتۇن تۇپرىقىدا ئىخلاسلارىڭدىن نۇر ئېمىپ بىخ-
لانسۇن . دىدار دەملىرىدىكى زوقمەن يېشىللىق بۇ
ئەقىدە كېچىلىرىنىڭ مەڭگۈلۈك شاھىدى بولۇپ
قالسۇن !
تەشۋىشلىك ئاقار يۇلتۇزلار ھېلىمەم كۆكتە
جىمىرلاپ تۇرىدۇ .
خىيالىم تۇن نىسبىنى بويلاپ سېنىڭ رەڭدار
چۈشلىرىڭنى ئاخشۇرۇپ يۈرىدۇ .
كۈتۈشلەر يېشىل ئورماندىكى پىنھانە كەپىل-
رىدىن چىقىپ ، چوڭ يول بويىدا تەق بولۇپ تۇ-
رۇشتى .
يىراقتىكى قەدىناس چاقىرىقلىرىڭ يىراقتىكى
قەدىناس چاقىرىقلىرىم بىلەن قوشۇلۇپ ئارىدىكى
سۆرۈن بوشلۇقنى ئاللىبۇرۇن بەربات قىلدى .

سۆيگۈ ھارپىسى

ساڭا جان ئېقىنىمدىن ئۇزاققىچە ئېتىلىپ،
چاڭقىغان قىرغاقلىرىڭنى مەستخۇش دولقۇنلىرىم
بىلەن سۆيۈپ يۈرەتتىم.

يىراقتا ئىدىم، ئەمما تۇيغۇلىرىم سېنى تولۇ-
قۇڭ بىلەن ئۆزىگە سىغدۇرۇپ تۇراتتى ھەمدە ھەر
سەھەرنىڭ يارقىن نۇرىغا قوشۇلۇپ تىنىق كۆزل-
رىڭگە قانغىچە چۆمۈلۈپ قايتىپ كېلەتتى.

تەنھا ئىدىم، بارچە ئاڭا كۆنۈككەندى.
تەنھا ئىدىم، ئەمما بارچىنىڭ كۆنۈكشىلىرىگە
قارشى ھالدا پاك ئۈمىدىڭگە باغلىنىپ، ئۇنىڭ ئاپ-
ئاق نۇرىدا جىمىكى غەلە - غەشلەرنى يۇيۇپ تۇرات-
تىم.

تەنھا ئىدىم، كېچەڭ بىلەن كۈندۈزىڭنىڭ ئا-
رىسىدا ۋاقىت كارۋانلىرى بىلەن خۇپىيانە سىرد-
شىپ ساخاۋەتلىك سۆيگۈ سەھرىنىڭ تىلىسىمنى
يېشىپ باراتتىم.

تەنھا ئىدىم، ئەمما سېنىڭ بۇ دۇنيادا مېنىڭ بىلەن بىرگە زاھىرلىقىڭدىن بەختىيار، تامەنناغا ئىدىم...

چاقىرغۇمنىڭ رىتىملىق سىگنالى سېنىڭ مېنى چاقىرغان قوڭغۇراقتەك زىل ئاۋازىڭنى ئەسلىدە تەتتى. تېلېفون سىمىدىن ئېقىپ كەلگەن ئاتەش تىنىقلىرىڭ يۈرىكىڭدە كۆيگەن مەڭگۈلۈك ئوتنىڭ يالقۇنىنى ھېس قىلدۇراتتى. قۇلقىمنى تېلېفوندىن ئاتەش لەۋلىرىگە يېقىپ ھاياجان بىلەن زەن سېلىشلىرىمدا، دۇنيا تامام ئۇنتۇلۇپ باغرىڭغا سىڭىپلا كېتەتتىم.

خەتلىرىڭنىڭ ھەر بىر قۇرىدا نازلىنىپ، ئەر-كەلەپ جېنىمنى ئالقىنىڭغا ئالاتتىڭ ھەمدە كۆز ئالدىمدا ئۇزاققىچە ئۆچمەيدىغان سۆيۈملۈك ئوبراز-زىڭنى سىزىپ باراتتىڭ.

سۈرىتىڭ ئۈستىلىمدە كۈلۈمسىرەپ تۇراتتى، ئۇ خۇددى مېنى بارچە گۇناھلاردىن ئاسرىغۇچى ئىدى. لاھىي مەبۇد ئىدى. چىرايىڭدىن تېشىپ چەكسىز ئالەمگە يېيىلىۋاتقان ئۇلۇغۋار تەبەسسۇمنىڭ ئالدىدا ئىپتىخارلىنىپ روھىم بۇلاقلىرىنىڭ كۆزلىرى ئې-چىلاتتى ھەمدە ياشاشنىڭ ماكان - زامان ھالقىغان

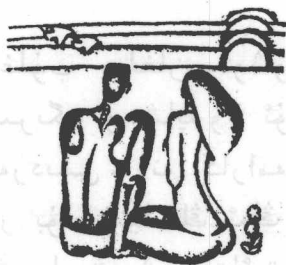
ئوتتەك قىزغىن ئىشتىياقىدا جۇشقۇن پەرۋازلارغا
قوشۇلۇپ كېتەتتىم...
مانا بۇ سۆيگۈ ھارپىسى ئىدى، ئېچىرىقىغان
ئىدىم، ماڭا ئۆز قوينۇڭدىكى ئادىمىزات ئايىقى تەگ-
مىگەن ئارامبەخش يۇمران چىمەنىڭدىن ئورۇن بە-
رىپ روھىمنى تىنچلاندۇردۇڭ، شېرىنلىك سېزد-
مى ئىچىدە جەبرى - جاپالىرىم شەكلىنى يوقۇتۇپ
ئۇنتۇلدى، سەن ئۈچۈن يېپيېڭى بىر مەڭگۈلۈك
ئادەمگە ئايلاندىم. سېنىڭ يېنىمدا تۇرۇپ قارشى
قىرغاقتىن ئۇرۇلغان مەيىن شامالدىك يېقىشچان
نەپەسلىرىڭ بىلەن پارچىلانغان خىياللىرىم پۈتۈن-
لەندى، يارىتىش ئىشتىياقىم ئەسەبىي بىر ھالەتتە
ئىدراكلىرىمنى قوزغاتتى. ئېھ، نىگارا، ئەمدى
سېنى ئۆزۈمگە قېتىپ، ئىككى دۇنيانىڭ قايىشلىق
بەھرىدە تېخىمۇ زورىيىمەن ھەم بۇ پادىشاھلىقنىڭ
خاقانى بولۇپ ئوتتۇرىغا چىقىمەن!
قارا، باغرىمدىكى ساھىبجامال، ئامەت بىلەن
قىسمەتنىڭ قوشكېزەكلىكى ئۆتكەنكى دۇنيانىڭ
ئەپسانىسى ئەمەس. ھەممە نەرسە بىز بىلەن ئادەم-
لەر ئارىسىدا ئارتىپ بېرىۋاتقان پەرق تە زاھىر بول-
ماقتا.

قىسىمى، ئامەتكە قارشى كۆپىنچە غەلبىسى بولسا، ئۇ ھالدا يېنىمدا، يېنىمدىكى بۇ جەھەتتە سەپتە بەرقارار تۇر. تەنھالىقىمغا، ۋەتەنسىز يادىدا شاھلىقىمغا كۆنۈككەن ئادەملەر ئۇزاققا قالمايدۇ. نۇسرەتلىرىمدىن ئويغىنىدۇ ھەمدە ئاڭغا قارشى ئۇزاققا سوزۇلغان ھايات - ماماتلىق سەپەر تۈزىدۇ. سېنىمۇ ئۆزۈم بىلەن بىرگە بۇ بالايى - ئاپەت-لەر ئىچىگە سۆرەپ كىرگىنىمگە ئازابلىنىشىم كېرەك ئىدى، بىراق ئۇ ئادەملەرنىڭ زۇۋانسىز جىمجىت قارىشى تۇرۇشقىنىنى، ئۆز - ئۆزىگە مۇھىت تاجەن جىددىي سىلكىنىپ ئەس - ھۇشنى يوقىتىدۇ. ۋاتقانلىقىنى، بىر - بىرلەپ چېكىنىپ بۇ ئىشلار ئۈچۈن توۋا - ئىستىغپار ئوقۇۋاتقانلىقىنى بايقىغىن!

بۇ كۆرۈنىشلەر سېنى زوقلاندۇرمامدۇ، ئام-رىقىم!؟

ئۇلار مەغلۇب بولغان قوشۇننىڭ ئاقساق - چۇلاق چىرىكلىرىگە ئوخشايدۇ، ئۇلارنىڭ نە چەۋەنداز - سەركەردىسى، نە كارامەتلىك ئەۋلىياسى بولسۇن! ئۇلار بۇ دۇنيانىڭ ئەڭ بىچارە ۋە ئاۋارە قۇللىرى، ئەڭ رايىش ۋە ئىتائەتمەن مۇغەمبەرلەر.

رى، ئەڭ شەرمەندە مەغلۇبىيەتچىلىرىدۇر. شۇڭا ئۇلاردىن قەھرىماننىڭ جەڭگىۋار ساداسى ئەمەس، بەلكى غەيۋەتخور تۇلخوتۇنلارنىڭ ئۆيى - ئۆيلەرگە غەشلىك تاراتقۇچى بىچارە شىكايەتلىرى ئاڭلىنىدۇ. بولدىلا، نۇر ئوقيايىڭنىڭ كىرىچىنى ئاستا قويۇۋەت. ئۇلار، قاندا تاۋلىنىپ نۇردا سۇغۇرۇلغان بۇ ئوقلار ئۈچۈن ئەرزىمەيدۇ. كۈچىنىپ نەپەس ئال، شامالار ئارا سەرسان ئۇچۇپ يۈرگەن ئەركىنلىك ئىلاھى بىزنىڭ بىر پۈتۈن ۋۇجۇدىمىزغا سىڭىپ كەتسۇن. ئاۋازىڭنى قويۇۋېتىپ، تاغ ئۆڭ-كۈرىدە بىمەھەل ئۇيقۇغا كەتكەن قۇياشنى چاقىرىغىن، نۇر يامغۇرىدا قىپقىزىل تاۋلانغان جىمىكى ئالەم ئورۇنلىرىدىن تۇرۇشۇپ بىزنى مۇبارەكلىسۇن ھەم بىزنىڭ ئىشقى خىتابلىرىمىزدىن ھاياجانغا تول-سۇن!

يىراق بىر جايدا ①

1

يىراق بىر جايدا ھېلىمەم روھىڭنىڭ ئىپتىخا-
 رىغا تەلپۈنۈپ، قەلبىمنىڭ پىنھان شۇۋىرلاشلىرى
 بىلەن سۈكۈتلىرىڭگە قايتىمەن.

سۈكۈتلىرىڭ ياز ئاخشىمنىڭ ئىلھامبەخش
 ساپ كۈيىگە ئوخشاش جانلىرىمنىڭ گۈلشەن دالا-
 سىغا تارايدۇ. مەن ئاڭغا سېغىنىشلىرىمنىڭ ئاپئاق
 نۇرىنى تولۇنئاي مىسالى تۆكۈپ، بالىلىرىڭنىڭ
 قايىناق توپىدا قايتا روھ ئىزدەپ ئاداققىچە يۈرگۈم
 كېلىدۇ.

روھ ئىزدەش... ئاھ، بۇ نەقەدەر ئۇلۇغ باشلى-
 نىش ئىدى — ھە! ياپپېشىل سەھرالارنىڭ ئوتلۇق
 يۈرەكلىرىنى تىڭشاپ ئۆزۈم چىققان سەھەرنىڭ يار-
 قىن چاقىرىقلىرىغا قوشۇلۇپ كېتەتتىم. تەبىئەت-

① ئانا يۇرتۇم كېرىيىدىكى قەدىردان ئۆستازلارغا بېغىشلايمەن.

نىڭ جىسمىدا ئۆز جىسمىنىڭ بارىنى، ئۇنىڭ روھىدا ئۆز روھىنىڭ قىيانىنى ئىدراكلاپ ئادەملىك ئۇلۇغلىقىنىڭ چەكسىز چىنلىقىغا سىڭىپلا كېتەتتىم. تارىخنىڭ ئىستىكى، ئەشۇ يىللارنىڭ زوق - شوخى ۋە كېلىچەكنىڭ قايناق ئۈمىدلىرى ئارا قىيانلار ياساپ، ئۇپۇقلىرىم سىرتىدىكى ئىككىنچى دۇنيانىڭ ئىشىكىنى چېكەتتىم...

ئېھ، يىراقتىكى دۇنيا، يىراقتىكى سۈكۈت، يىراقتىكى رۇخسار، سەن بالىلىق تۈنلىرىنىڭ چىرىقى، بالىلىق قەلبىنىڭ سەھىرى، بالىلىق پەرۋازىنىڭ بىپايان ساماسى ئەمەسمۇ!؟

2

يىراق بىر جايدا ھېلىھەم روھىڭنىڭ ئىپتىخارىغا تەلپۈنۈپ، قەلبىمنىڭ پىنھان شۆبىرلاشلىرى بىلەن سۈكۈتلىرىڭگە قايتىمەن.

ھەر سەھەر ئۇپۇق قىزارغان دەملەردە سېنىڭ ئەسلى رەڭگى - رۇخسارىڭنى كۆرگەندەك بولىمەن. ئاڭغا قىزغىن دۇئا - سالاملار قىلغىنىمدا، قەلبىم ئۇپۇقىدىن تېشىپ چىقىپ سەن سۆزلەپ

كەلگەن كائىناتنىڭ پۈتكۈل تىلىسىغا بېيلىمەن .
ھالقىش ، ئۆز-ئۆزىدىن ھالقىش بەختى . . .
ئېھتىمال سېنىڭ بىر ئۆمۈر ئەستىن چىقىرالمىدىڭ
غان ئەڭ سۈزۈك چۈشلىرىڭدۇر ، ئېھتىمال مېنىڭ
دىكى ، ماڭا ئوخشاش رىشتىڭگە ئۆتكۈزۈلگەن تالاي
جان مارجانلىرىڭدىكى زاھىر نىجادىيىتىڭدۇر !

3

يىراق بىر جايدا ھېلىھەم روھىڭنىڭ ئىپتىخا-
رىغا تەلپۈنۈپ ، قەلبىمنىڭ پىنھان شىۋىرلاشلىرى
بىلەن سۈكۈتلىرىڭگە قايتىمەن .
ئەنە ، كېسىلگەن ئۈرۈك شاخلىرىدا ئېسىلىپ
تۇرىمەن ، ئۈزۈلگەن يوللار چېكىدە سوزۇلۇپ ياتى-
مەن ، ئۈزىلگەن سۈرەن - چوقانلار كەينىدە ياش
تۆكۈپ بارىمەن . كۆزۈڭدە ھەم كۆزۈمدە چاقنىغان
ئارمانلار ئەۋجىدە دولقۇنلار يېرىپ ، باسقۇسى مەن-
زىل تاغلىرى ئارا قۇياشتەك پارلاپ تۇرىمەن !
سۈكۈتلىرىڭ ، ياق ، ئۆتكۈنچى يىللارنىڭ
رەڭدار خاتىرىسى سېنىڭ مۇقەددەس ئابىدەڭنى ئال-
مىبورۇن قەلبىم ئۆيلىرىگە تىكلىدى ، سېنى كېلىد-

چەكنىڭ نۇرلۇق سەھرىدىن ئىپتىخارلىنىپ چاقىد-
 رىمەن . سەن روھلار ماكانى ، سەن جانلار ئارامى ،
 سەن ئارزۇلار گۈلىستانى ، بالىلىق چۆللىرىنىڭ
 قايناپ تۇرغان مۆجىزىكار بۇلاقلىرىمەن .
 يىراق بىر جايدا ھېلىمۇم روھىڭنىڭ ئىپتىخا-
 رىغا تەلپۈنىپ ، قەلبىمنىڭ پىنھان شۇئىرلاشلىرى
 بىلەن سۈكۈتلىرىڭگە قايتىمەن...

8

ئۆتۈنۈش

كۆڭۈل ئۆزىنىڭ ياشلىق ساھىلىدا ھەيۋەت بىر ئېتىقاد سارىيىنى قۇرۇپ سىرلار چوڭقۇرغا شۇڭ-غۇدى ھەمدە بارلىق بىلەن يوقلۇق ئارىسىدا ۋەزىمىن قانات قېقىپ كۈلۈمسىردى. ھەقىقەتلەر خىتابى ئۇنىڭ ھېكمەت كۈيلىرىدە مەزمۇن تېپىپ سۈزۈ-لىشكە باشلىغان چاغلاردا، ئىشكىنىڭ نازۇك چېپ-كىلگەن زىلگىنە ئاۋازى ئاڭلاندى.

ئەي كۆڭۈل، ساڭا ئۈمىدۋار تىكىپ تۇرغان ئۇ پىداكار قىزنى ئۆزۈڭ بىلەن بىرگە ئېلىۋال. ئۇنىڭ يامغۇردىن كېيىنكى قۇياش نۇرىدەك نازۇك تىترەشلىرىدىن تەننىڭ قاباھەتلىك ئۆيىدىن قېچىپ چىققانلىقى بىلىنىپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ كۆز نۇرى قا-راڭغۇ كېچىلىرىڭدە يۇلتۇز بولۇپ چاقنىسۇن، ئۇ-نىڭ كۆز يېشى قاغىرىغان تۇپراقلىرىڭدا گۈل - غۇنچىلار ئېچىلدۇرسۇن. بۇ، ئۇنى كۆرمەسكە سې-لىپ ئۆتۈپ كېتىپ، چىرىگەن ۋاقىت خازانلىرى

ئارىسىغا تىرىك كۆمۈۋەتكىنىڭدىن مىڭ مەرتىۋە
ياخشى ئەمەسمۇ!

ئەي كۆڭۈل، ساڭا ئۈمىدۋار تىكىلىپ تۇرغان
ئۇ خۇشناۋا قىزنى ئۆزۈڭ بىلەن بىرگە ئېلىۋال!
ئۇنىڭ ئىشتىياق بىلەن ئېچىلغان كىچىككىنە
ئېغىزلىرىدىن ئاجايىپ جەزىبىدار شېرىن كۈيلەرنىڭ
تۈكۈلىدىغانلىقى بىلىنىپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ خۇشناۋا-
سى جىمجىت داللىرىڭغا زوقمەنلىك ئاتا قىلىپ
قىسىلغان سەزگۈلىرىڭنى يۇمشاق ئەركىلىتىپ بار-
سۇن. ئۆتكۈنچى قۇنالغۇڭدىن چىققان دەملەردە،
ئېھتىمال ئۇنىڭ بىلەن بىرگە جۆر بولۇپ يېڭى
تاڭنىڭ يارقىن يوللىرىغا ئەڭ مۇقەددەس تىلىسىم
كۈيلەرنى تۆكەرسەن. بۇ، ئۇنى تەنھا قالدۇرۇپ
ساراسىمىگە سالغىنىڭدىن، ئىلھامدار قاناتلىرىدىن
ئايرىپ مەھكۈملۈققا مەجرۇھ تاشلاپ كەتكىنىڭدىن
مىڭ مەرتىۋە ياخشى ئەمەسمۇ!

ئەي كۆڭۈل، ساڭا ئۈمىدۋار تىكىلىپ تۇرغان
ئۇ گۈل سۈپەت قىزنى ئۆزۈڭ بىلەن بىرگە ئېلى-
ۋال!

ئۇنىڭ غۇنچە بويلىرىدىن ھويلاڭدىكى توپ -
توپ قىزىلگۈللەرنىڭ مەست قىلغۇچى شېرىن خۇش

پۇرقى كېلىۋاتىدۇ. ئۇ سېنىڭ پايانىسىز گۈللىرىڭدە...
 قىڭدا ئەر كىن بوي تارتىپ ئېچىلسۇن ۋە ياكى ئاي...
 ئەڭ گۈزەل ۋىسال پەيتىدە ئۆز تۇرالغۇسىغا قايتىپ...
 تىپ، ئۇندا مەڭگۈلۈك سائادەتنىڭ يېپيىڭى ئالتۇن...
 بەتلەرنى ئاچسۇن. بۇ، ئۇنى پەرۋىشلىرىڭدىن ئاي...
 رىپ تاشلاپ، ھايات جۇدۇنلىرىدا خازان قىلىپ...
 سورۇۋەتكىنىڭدىن مىڭ مەرتىۋە ياخشى ئەمەسمۇ!
 ئەي كۆڭۈل، تەنھالىقنىڭ پىغانى چېكىگە يەت...
 سە، ئېھتىمال دۇنيا ئۇنىڭ چاقماقلىرى ئاستىدا...
 گۇمران بولىدۇ ياكى ئۇ، دۇنيانىڭ رەڭلىرىنى...
 ئاچچىق كۆز ياشلىرى بىلەن پاكپاكىز يۇيۇپ تاشلاپ...
 يوقلۇق دەشتىگە مەڭگۈلۈك چىقىپ كېتىدۇ. ئېھ...
 تىمال ئۇ يەنە ئۆز تۇرالغۇسىغا مەيۈسانە ھالدا قايتىپ...
 تىپ بېرىپ، ئۈمىدسىزلىكنىڭ چوڭقۇر قايىنامىدە...
 رى ئارا تەننىڭ شېرىن ھەم قاباھەتلىك چۈشلىرىگە...
 بىر - بىرلەپ سىڭىپ كېتىدۇ...

مانا، ئېقىنلىرىڭ ئۆركەش ياسىدى، ئۇچار...
 قاناتلىرىڭ شادلىنىپ شوخ سايرىدى، قەۋەت - قە...
 ۋەت ئىمارەتلىرىڭدىن ئالتۇن قوڭغۇراقنىڭ زىل...
 ئاۋازى ئاڭلاندى، كۆك سەتەڭدە توپ - توپ بولۇپ...
 ئۇيۇشقان جىلۋىگەر يۇلتۇزلار زوق بىلەن نۇر -

يورۇقلۇق تارقاتتى، تاشلاندىق چۆل - جەزىرىلە -
رىڭدىن ھۇۋلىغان ياۋا ئاۋازلار دەھشەت سېلىشقا
باشلىدى.

يېگانە ئالەم ئۆز يوقلۇقلىرىدا پىغان چېكىدۇ.
ئېتىقادنىڭ پولات زەنجىرىدىن ئەركىنلىكنىڭ
ئىسسىق قېنى ئاقىدۇ.

ياشلىنىمىغان رۇخسار كۆكلەم پەسلىگە قار -
مۇز تۆكۈدۇ.

كېچە بىلەن كۈندۈز ھاياتنىڭ قىممىتىنى ئىس -
پاتلاپ مەۋھۇم ھەرىكەتنى كۆڭۈل خانىلىرى ئارا
روھقا ئايلاندۇرىدۇ. شۇندىن كېيىن، كۆڭۈلنىڭ
مۇقەددەسلىكى ئايان بولۇپ، سىرلار چوڭقۇرىدىن
نۇر بېرىدۇ.

ئەي كۆڭۈل، ئالدىڭدىكى ئۇ جۇلالىق نۇرغا
كۈلۈمسىرەپ تىكىل! جان گۈللىرى جۈپ - جۈپ
يەلپۈنۈپ ھەقىقىي چىن ياشلىق سائادىتىگە گۇۋاھ
بولسۇن. كۈلۈمسىرەش - ئىككى ئالەم پاسىلىنىڭ
غايەت زور تاش قورغانلىرىنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۇ -
نىڭ چەكسىزلىكىگە تاراپ كەتسۇن! ئادەمنىڭ ھەق -
قى ئالەمنىڭ ھەققىدە كېڭىيىپ مۆجىزىلەر تاشقىد -
نىدىن پۈتۈنلۈك ئابدىلىرى تىكىلسۇن!

تەنھا بۇقا

ئۆزۈڭگە سىغماي، قۇترغان بۇقىغا ئوخشاش
 ئۆزۈڭنى ھەر تەرەپكە ئۇرۇشلىرىڭدىن ئىنتايىن
 خۇشالمەن.

يېتىلدىڭ، ئەي تەنھا بۇقا، سېنى ئارامسىزلاز-
 دۇرغان نەرسە ئۆزۈڭنى ھەم دۇنيانى قايتىدىن يا-
 رىتىدىغان نەرسىنى ئىسپاتلاپ تۇرۇپتۇ.

پەيت كەلدى، پارچىلىنىپ زەررە - زەررە
 چاڭ - توزانغا ئايلىنىپ كېتىشتىن ياكى تەمەننا
 يۈزىسىدىن ھايۋانى ئىشققا قول بېرىشتىن ئىلگى-
 رى ئۆمۈرلۈك نشانىڭنى تاللىۋال.

مانا، شەكلىڭ ئىچىدە ئېقىۋاتقان ھەيۋەت تۈي-
 غۇلارنى، چېقىۋاتقان دەھشەت گۈلدۈرماما - چاق-
 ماقلارنى، يېڭى ئۇپۇق سىماسىنى سۈرەتلەپ بەر-
 گۈچى قايناق رەڭلەر جۇلاسىنى كۆرۈپ تۇرۇپتە-
 مەن! ئىشلىتىش بىلىمىڭنى بەرگەن ۋاقىتتا نىمە

ۋاقىت ئالدىرايدۇ، خۇددى سېنىڭ تاشقىنلىق

ھالىڭغا ئوخشاش پەسىللەر ئۇنى ئۆزىگە چىللايدۇ،
كۆرۈنمەس يىپ بىلەن ئۆزىگە تارتىپ تۇرىدۇ.
ۋاقىت بىلەن نۇسرەت قۇچۇش پەسىللەر ئار-
زۇسى، پەسىل بىلەن نۇسرەت قۇچۇش سېنىڭ ھەم
ئادىمىلىكنىڭ ئارزۇسى ئەمەسمۇ!
سەھەر پەيتىنىڭ ئابىي شەبىنىمى چۈشكە بار-
غاندا پارغا ئايلىنىپ كېتىدۇ، چاڭقىغان گىياھلاردا
ئۇيقۇ ۋە ئېغىر خىيال ھۆكۈم سۈرىدۇ.
گۈگۈمغا ئۈمىد باغلىما، ئۇ چاغ ئۇ يەردە
بەختسىز ئادەملەرنىڭ نادامەتلىرى مېڭەڭنى قوچۇ-
ۋېتىدۇ. ساڭا نىسپ بولىدىغىنى نۇسرەت قۇچقان
ساماۋى يۇلتۇزلارغا قاراپ ئېغىر ئۇھ تارتىش،
ئەسلىھە يۈكىدىن ئاھ ئۇرۇپ پارچىلىنىش، ئۇيقۇ
ۋە چۈشنىڭ شېرىن ئەللىيىگە ئىختىيارسىز باش
قويۇپ ئۆلۈم ساھىلىغا يېقىنلىشىش بولىدۇ.
زېمىننىڭ ئۇلۇغ ھەم مۇبارەك تەۋەللۇتسىن!
ھاياتىڭ بىلەن ماماتىڭنى سېخىلىق بىلەن
ئىلكىڭگە تۇتقۇزغان دۇنيا سېنىڭمۇ ئۆز ئالدىڭغا
يېگانە بىر دۇنيا بولۇپ ھەيۋەت پارلىشىڭنى، ئۆز-
گىچە ئۇلۇغ بىر سماھ بولۇپ قايتىپ كېلىشىڭنى
سەمىمىي ئۈمىد قىلىدۇ.

دۇنيانىڭ بۇ ئاۋازسىز، كەمتەر، ئالسىجاناب
 ئۈمىدىگە قۇلاق سال، ئۇنىڭ جەريانىدا بىر قانچە
 قاشا- قوتانلاردىن بۆسۈپ، ھالقىپ كەتكەن ياۋىنى
 بۇقغا ئايلا! سېنىڭ بىپايان يايلىقنىڭ سېنى باش-
 لاپ ماڭغان تۇيغۇلىرىڭ ئىچىدە ياپىيشل ئوت -
 چۆپلەرنى مەيىن يەلپۈتۈپ تۇرغان بولىدۇ...

سوۋغا

چاقناشلىرىغا تىكىلىپ سېنى ئۇزاققىچە خد-
يىال قىلىمەن، كۆز ئالدىمدا تەنھالىقنىڭ ئايان بول-
دۇ.

ئۆزۈمدىن بىرەر سىمۋولغا ئېرىشسەم، ئۇنى
تەنھالىقنىڭغا سوۋغا قىلىۋېتىپ ئارامىمنىڭ پۈتۈن-
سۈرۈك چىنلىقىغا قايتىپ كەتكۈم كېلىدۇ.
پارچىلىنىش ئېھتىياجى قەدەمدە بىر دولقۇن
ياساپ گۈزەل ئىستەكنىڭ چاڭقىغان قىرغاقلىرىغا
شىددەتلىك ئۇرۇلىدۇ.

چاقىرىقلار سەھەرنىڭ سۇلغۇن كۆزلىرىدىن
تۆكۈلۈپ سايلىرىڭدا ئاجايىپ ھەيۋەت تاشقىن ھا-
سىل قىلىدۇ. ساھىللاردا قوغلىشىپ ئويىناپ يۈر-
گەن يالىڭاچ بالىلارنىڭ كەپسىز قىلىقىدىن كەيپىڭ
ئۇچۇپ جىمجىت خانەڭگە قايتىپ كېتىسەن، يۈرد-
كىڭنىڭ ئادەتتىن تاشقىرى دۆپۈلدەپ سوقۇشلىرى
يىراققا سوزۇلۇۋاتقان پىنھان ئويللىرىڭنى ئۈزۈپ

قويدۇ...
گۈگۈم پەرىسىنىڭ ئىلھامدار لەرزىسى
لى ئارزۇ گۈلىستاندا ئەۋجىگە چىقىپ، شېرىق
چۈشلەرنىڭ ئالتۇن قوڭغۇراقلىرىنى جىرىغىشتىر-
دۇ.

تەنھا خانەگدە، چاقناشلىرىڭدىن پاكىز يۇيۇ-
نۇپ قەلبىڭنىڭ پىنھان چىغىر يوللىرىغا تىكىلىپ
ئولتۇرسەن. يېقىن بىر يەردىن شەمشەر تۇتقان
مەجنۇن ئادەم سىماسىدا كۆرۈنمەن، ئېچىرقىغان
قەلبىڭ تەشۋىش ئارا ئىگىلىپ سالام بېرىدۇ. چۈش-
تىن ھالقىغان ئاجايىپ سىرلىق ھايات ئەۋجى باش-
لىنىدۇ.

ئېھ، يىراقتىكى ۋەتەن!
تۈنەشلىرىمنىڭ شېرىنلىكى قەلبىڭنىڭ ئوت-
لۇق كۈيىگە ئايلىنىپ نىگاھلىرىڭغا زوقمەنلىك ئاتا
قىلىدۇ، بارچىدىن ھالقىغان جان ئېقىنىدا مەست-
خۇش ئاقىمىز.

سەھەرنىڭ مۇزلىغان يېشى جان تەبەسسۇمىدا
ئېرىپ نۇر يامغۇرى مىسال گىياھلىرىڭنىڭ بەرگى-
گە قونىدۇ، بارچىدىن ئۈستۈن سائادەتنىڭ سىرلىق
ئوتىدا گۈلخان بولۇپ كۆيۈمىز...

چاقناشلىرىمغا تىكىلىپ سېنى ئۇزاققىچە خىد-
يىال قىلىمەن، كۆز ئالدىمدا بىر جۈپ ئاپئاق گۆ-
ھەر تاش جۇلاسى ئايان بولىدۇ.

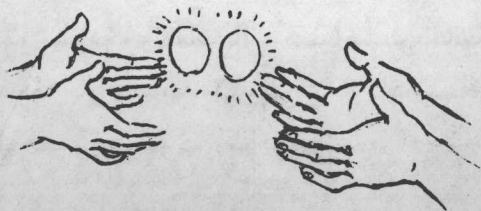
بىر جۈپ ئاپئاق گۆھەر تاش، بىر - بىرىگە
ئوخشاش ھەم تۇتاش، سىمۋولىدىكى كەڭلىكتە تاش-
قىنىلايدۇ بىر جۈپ قوشماق ياش.

بىر جۈپ ئاپئاق گۆھەر تاش، گۈگۈمىمدا
چاقنىغان، سەھىرىڭدە پارلىغان ئەشۇ ئىللىق يۈل-
تۈز ھەم قۇياش.

بىر جۈپ ئاپئاق گۆھەر تاش، مەندىن ساڭا
سوۋغا بولسۇن، گۈگۈملىرىڭغا جۇدالىقتىن توسۇل-
غان نۇرنىڭ ئەسلى رۇخسارىنى ئايان قىلسۇن.

بىر جۈپ ئاپئاق گۆھەر تاش، ئاڭا ئىشقىڭنىڭ
غورۇرىدا تىكىلىپ قاراۋەر، قەلبىم تاكى قەلبىڭگە
ئايلىنىپ تەنھالىقىڭ پىنھان قالغانغا قەدەر!

بىر جۈپ ئاپئاق گۆھەر تاش، بىر - بىرىگە
ئوخشاش ھەم تۇتاش، سىمۋولىدىكى كەڭلىكتە تاش-
قىنىلايدۇ ئىككى ئالەم - ئىككى ئوتلۇق ياش...

كەچ لىرىكىسى

كەچكى شەپەق ئۆيگە قايتىش ھوزۇرىدا چەك-
سىز ھاياجانغا چۆمگەندى.

ئاق قۇشقاچلارنىڭ شاخلار ئارىسىدىكى شوخ
چورۇقلاشلىرى بۇ ھاياجان دەملىرىگە جۆر بولۇپ
كۈي قاتماقتا ئىدى.

تېلېفون سىملىرىمۇ بىردىنلا تىترەپ، ئۇنىڭ
يۈرەك تومۇرلىرىدا شېرىن ھىسلار ئېقىنى تولغى-
نىپ ئېقىشقا باشلىدى.

ئۆيگە قايتىش يولىدىكى ئادەملەر توپى ۋەھىم-
لىك دولقۇن ھاسىل قىلىپ، ئارامبەخش ئۆي جەز-
نىتىنىڭ نۇرانە سىماسىنى سىزماقتا ئىدى.

كەچ كىرىپ قالدى، ئالەم جىمجىتلىق ئىچىدە
كۈۋەجەپ سىرلىق ۋەھىلەر بىلەن قاپلاندى. يۈگ-
رۈك ئاتلارنىڭ پەيلىمۇ ھەم بوشاپ، ئاستا - ئاستا
يەم - بوغۇزغا تۇتۇندى.

كەچ كىرىپ قالدى، كۆڭۈل ئەسلىمە بىلەن

خيال ئارىلىقىدا چېپىپ ئاخىرقى كۈ-
چىدىن قالدى...

قارا، ئېھ، قەدىردان، مېنىڭ قاراڭغۇ ئور-
ماندىكى يېگانە كەپەمدە نۇر جۇلاسى كۆرۈنىدۇ،
ئېھتىمال، بۈگۈن قۇياش ئۇ يەردە تۈنەپ قالدى!
كەچ كىرىپ قالدى، يۈر، بىز بىرلىكتە ئۆيگە
قايتىپ، قۇياشتىن تارىخنىڭ ئاپئاق چېدىرىدىكى
قۇياش ئىلاھى — مېترا^① نىڭ ھىكايىسىنى ئاڭلاي-
لى. ۋۇجۇدىمىز پاكلىنىپ نۇر — زىياغا سېغىن-
سۇن، ئۆتمۈش بىلەن كېلىچەكنىڭ ۋاقت دەشتى-
دىكى گۈلخانلىرى بۇ ئۇزاق تۈن قاراڭغۇلۇقىنى
يورۇتسۇن!

كەچ كىرىپ قالدى، بىزنىڭ سۆزلىرىمىز ئو-
چۇق دالادىكى ياڭراق ساداسىنى يوقىتىپ، جىم-
جىت كائىناتنىڭ شەكىلىسىز مەۋجەلەنگەن كەڭ ھەم
چوڭقۇر مەزمۇنلىرىغا تۇتاشتى.

مانا، بىز بىرگە يۇغۇرۇلۇپ، بىر پۈتۈنلۈكتە
يەككە شەكىلىمىزنى ئەستىن چىقاردۇق. قەلب —
قېنىمىزدا شېرىن ئۆركەشلەر ياساپ تىلىسىز سۆھ-

① مېترا — ئوتتۇرا ئاسىيا خەلقلەرنىڭ قەدىمكى ئېتىقادىدىكى قۇياش ئىلاھى،
ئۇ يەنە مەرگەن تەڭرى دەپمۇ ئاتىلىدۇ.

بەتنىڭ ئەڭ مۇقەددەس دەملىرىنى بىلىشنىڭ ئەڭ ئالدىنقى دۇقى!

كەچ كىرىپ قالدى، كۆزلىرىمىز تېلىپ مەھەممەتنىڭ بىر - بىرلەپ ئۆتمۈشكە ئايلىنىۋاتقانلىقى بىلىندى. تەشۋىش بىلەن ئۈمىد ئارىلىقىدا ئويچان ئولتۇرۇپ، تەننىڭ نېرىقى قىرغىقىدىكى يۇلتۇز - لۇق بوشلۇققا تىكىلدۇق. مۆجىزە تۇغۇلماقتا، كۆك نۇر ئۇچقۇنلىرى بىر ئىلاھى مەبۇدىنىڭ كۆپ - كۆك كۆزلىرىدىن شىددەتلىك تاشماقتا ئىدى... كېلىڭلار، سۆيۈملۈك ئۇيقۇ - چۈش پەرىلىرى، ۋۇجۇدىمىز ئارام ۋە زوق مەستخۇشلۇقىدا سىلىكىنىپ، يېڭى تاغنىڭ تەۋەللۇت ئەسناسىدا يېپى - يېڭى شەكىللەرگە كىرسۇن! ياغراق ئەكس سادايە - مىز مەنزىل بويلىغان ئويناق ئېقىنلارنىڭ يۈرىكىدە ۋىسال تېپىپ، قاقاس خىلۋەت ئېتەكلىرىنىڭ يېڭى - بىخ - چۆپلىرىنى يەلپۈتىپ، ئەركىلىتىپ بار - سۇن!

ئۇچرىشىش ئەسنالىرى

مەن ئالدىرايمەن، ئۇچرىشىش ئىشتىياقى قەل-
بىمگە زوقمەنلىك ئاتا قىلىپ قەدەملىرىمنى يېنىك
ئېلىپ ماڭىدۇ. قارىسى كۆرۈنمەيدىغان نامەلۇم-
لۇقلار ئىچىدىكى نامەلۇم بىر ئىمكانغا ئەگىشىپ،
ئۇنىڭ غايىۋى رىشتىسىدە لالەمەن تارتىلىپ بارد-
مەن.

مەن ئالدىرايمەن، تۈنۈگۈننىڭ جۇلدۇر كې-
پەنلىرىنى كىيىپ، چىرىگەن ۋاقىت خازانلىرى ئا-
رىسىدا ئاپئاق چاقماقتاش تېرىپ يۈرۈشكە رايىم
يوق. قەلبىم چوغدانلىرى سەھەر قۇياشىدەك لاۋۇل-
دايدۇ، ئۇندىكى پۈتمەس ھايات يانغىنىنىڭ سېھرى
كارامەتلىرى ئەتىنىڭ پىنھان ئىمكانىنى ھەيرەتتە
قالدۇرىدۇ.

مەن ئالدىرايمەن، سەۋەبلەرنىڭ لالەرىنىڭ ھۇج-
رىسىدا بىر نۇرسىياق دىلرەبا سۈكۈتلۈك نازغىپ
ئولتۇرىدۇ. ۋىسال ئېقىنىنىڭ مۇز قاتمىسىدا يەل-

كىنى چىقىرىلمىغان چىرايلىق بىر كېمە قىيىنچىلىق ياتىدۇ. مەنزىل قىرغاقلىرى كۈلرەڭ ئويمانلىرىدا دەممۇدەم سۈمۈرۈپ، ئۇزاققا سوزۇلغان قۇمساغۇ يوللارغا تىكىلىپ تۇرىدۇ.

مەن ئالدىرايمەن، يول بويى ياۋا گۈل تىرىپ يۈرىدىغانغا، چۈش قونالغۇلىرىدا ئارام ئېلىپ چۈش چېچەكلىرىدىن گۈلچەمبىرەك ياساپ ئېلىۋالدىغانغا ۋاقتىم يوق. قەلبىمدە بىخ ئۇرغان يېشىل مايسىلار ئۇچرىشىش ئەسنالىرىدا بىردىنلا بوي تارتىپ رەڭ-دار گۈل - چېچەكلەرگە پۈركىنىدۇ.

مەن ئالدىرايمەن، كېۋەزلىكتىن ۋاقتىسىز سارغايغان پاختىكارلارنىڭ ئېچىنىشلىق نالەشلىرى ئاڭلاندى، كەتمىنى تاشلاپ شەھەرگە قېچىپ كەلگەن مۇساپىر بالىلار ئەرزان ماللار بازىرىدا تاشقىن ھاسىل قىلدى، يېقىملىق ئەزان ئاۋازى خىيالىي چۈشتىكى سۇلغۇن ئىلتىجادەك بىردىنلا توزۇپ يىراق سەھرا ئاسمىنىدا ھالىدىن كەتتى. ۋاقتىسىز گۈگۈم مەسۇم تەنلەردىن قان شارابى ئىچىپ، رەڭ-دار چىراقلار ئاستىدا بەھوزۇر ساماغا چۈشتى. مەن ئالدىرايمەن، كۈجە - ئىسىرىقلارنىڭ ئاتەش - چوغدانلىرى ئۆچتى، قاتتىق سوقۇلغان چوت

ئاۋازى ئىچىدە يارىلىش ئەپسانىلىرى زېكرىدىن قال-
دى، ئۆلۈم ئوچاقلىرىدىن قۇتىغان قاپقارا كۆمۈر
گازى ھايات ئۈمىدىگە قىيا ئېچىلغان ئىشكىلەردىن
شۇڭغۇپ كىرىپ كەتتى. مۇسبەت خەۋەرلىرى
كەچ كۈز ياپراقلىرىدەك ھەر يان ئۇچۇپ جان بېغى-
چىنى دەھشەت تىترەتتى. مەن ئالدىرايمەن، شەمشىرىم كۈمۈش بېزەك-
لىك ئالتۇن قېنىنى يېرىپ تاشلاپ تۈن ئاسمىنىدا
ۋەھىملىك جاراڭلىدى. ئۇنىڭ كۆپكۆك تىخلىرىدا
ئاپئاق ئاي - يۇلتۇز شولىسى ئەكس ئېتىپ زوقمەن
تەبەسسۇم ئەيلىدى. بۈرگۈت قاناتلىرىدىن يۇلۇنغان
نۇرلۇق پەيلەرنى بېشىمغا قادا، ئۇچرىشىش ئەس-
نالىرى ئۈچۈن جەڭگىۋار سەپلەر ئالدىغا ئۆتتۈم...
مەن ئالدىرايمەن، ئەي سۈكۈتلۈك مەھبۇب،
ھىم ئېتىلگەن سۆيگۈ ئۆيىڭنىڭ ئىشكىلىرىنى جالا-
قلىتىپ ئېچىپ، يېقىن دالدا چاپچىپ كېلىۋاتقان
شاش ئارغىمىقىمنىڭ كىشىنىڭ قۇلاق سال.
ھۆرلۈك يۇرتىدىكى رەڭلەر جىلۋىسى ھەسەن - ھۈ-
سەن بولۇپ ئۇيۇشۇپ بۇ ئۇلۇغ نۇسرەت سېپىنى
ئۆز دائىرىسى ئىچىگە ئالسۇن. ئاندىن نۇر قىيامىدا
ئېچىغان سۈپسۈزۈك بەخت شارابىڭنى جامىڭغا تول-

دۇرۇپ چوڭ يول بويغا چىققىن — دە، «مۇنى
 ئالدىڭدا تىزلىنىپ بەرگەن سالىمىدىن كېيىن ماڭا
 ئىپتىخار بىلەن ئۇزات. ئون سەككىز مىڭ ئالەم بولسا
 ئۇچرىشىش ئەسنالىرىدىن چەكسىز ھەيرەت ئىلكىدە
 ئۇزاققىچە سۈكۈتكە چۆمسۇن!

دەستىمىزدا بۇ يەردە مۇھىم مەزمۇنلار بار،
 مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن،
 مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار!

بۇ مەزمۇنلارنىڭ مۇھىم مەزمۇنلار بار،
 مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن،
 مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار!
 مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار،
 مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار!
 مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار،
 مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار، مەسىلەن، مۇھىم مەزمۇنلار بار!

كۈلكىلەر تىلىسىمى

1

كۈلكە جان ئارامى، كۈلكە سۆيگۈ تەنتەنسى،
كۈلكە غالىپ روھنىڭ مەھكۈم ۋۇجۇد مىقياسىدا
قوزغىغان گۈزەل ھەم شېرىن غەلىيانى!

2

بىز كۈلەتتۇق، قەلبىمىز شېرىن تەشۋىش ئە-
چىدە بەختىيارلىق تاپاتتى.
ئېھ، پەرۋەردىگارنىڭ كۆز نۇرىدىن تامغان
سۆيۈملۈك ساھىبجامال، بىز زەنجىرلىرىمىزنىڭ
شاراقلانغانلىرىدىن كۈلۈمسىرەش ئىزدىگەندۇق؟!
بىز تەبىئىيلىكتىن ئوڭايىسىزلىنىپ ئۆز - ئۆ-
زىمىزگە تەلپۈنگەن چېغىمىزدىن باشلاپ كۈلۈمسى-
رەشنى ئۆگەنگەندۇق. كىملىرىمىز مۇڭلۇق
ئىلتىجالىرى، سۆرۈن بېقىشلىرى، ئاچچىق نو-

قۇشلىرىمۇ ئەستىن كۆتۈرۈلگەندىكى ئويلىغان،
ئەمما مەردانە تىكىلگەن كۆزلەردە، ئېغىزىمدا
ئوتلۇق تىنىشلاردىن تىترەپ كەتكەن لەۋلەردە مەقە
كە ئىنتىلگەن ئېزگۈ ئىستەك گۈلخانلىرى ئۇچقۇن
چاچرىتاتتى. سۈكۈتلىرىمىز ناخشىغا، ناخشىلىرىمىز
سۈكۈتكە ئوخشاش مەۋجلىنەتتى. بىز ئۇنىڭ
چوڭقۇرىدا ئىختىيارسىز قوشۇلۇپ بىر غايەت ئېقىن
مىسالى ئۆركەشلەپ ئاقاتتۇق. قىرغاقلىرىمىز پەر-
ۋەردىگارنىڭ تاڭ پەيتىدىكى ئۇلۇغۋار كۈلۈمىسىدە
رەشلىرىنى تەنتەنە قىلاتتى.

3

بىز كۈلەتتۇق، قەلبىمىز شېرىن تەشۋىش ئىدە.
چىدە بەختىيارلىق تاپاتتى.

ئېھ، تەقدىر مۇنقەرزلىكىدە زاھىر بولغان
سۆيۈملۈك نىگار، بىز يول ئاچاللىرىدىكى مەڭگۈ-
لۈك جۇدالىقتىن كۈلۈمسىرەش ئىزدىگەنمىدۇق؟!
بىز باتىن دۇنيادا ئەرك تاپقان جەسۇر سەر-
گەردانلاردىن ئىدۇق. پەزىلىتىمىز ئىمكانسىز،
كۈچ - قۇۋۋىتىمىز چارىسىز، چوقان - نىدالىرىمىز.

مىز يېگانە ، مۇڭلۇق ئىدى . زاھىر دۇنيادا باشپا .
ناھ ئىزدەپ تىنەپ - تەمتىرەپ يۈرۈشكە ، دىل
رىشتىمىزنى نىشانلاپ ئېيتىلغان ناخشىلارنى ئاڭ .
لاشقا ، قىيا دەرىزىلەردىن مارىلانغان كۆزلەرگە بې .
قىشقا رايىمىز يوق ئىدى . ھەمىشە بىپايان كۆك
ئاسمانغا قاراپ بوي تارتقان سۆيگۈ ئۇلۇغۋارلىقىغا
تەلپۈنىپ يۇلقۇناتتۇق ، جۇدالىقنىڭ قاراڭغۇ ھاڭ .
لىرىنى مەسخىرە قىلىپ قانغۇچە كۈلەتتۇق . سۆيگۈ
كۈلكىسى بىزنى بىر - بىرىمىزگە تېخىمۇ مۇستەھ .
كەم قىلىپ باغلايتتى ، بىزنى يېتەكلەپ ھەم شېرىن
پەرۋىشلەر ئېتىپ ، ئەپسانە گۈزەللىكى جىلۋىلىنىپ
تۇرغان سۆيۈملۈك بىر ماكاننىڭ ئېزگۈ قوينىغا
ئېلىپ كېتەتتى .

4

بىز كۈلەتتۇق ، قەلبىمىز شېرىن تەشۋىش ئى .
چىدە بەختىيارلىق تاپاتتى !
ئېھ ، سۆيگۈ ئالىمىدىكى يېڭى ئەپسانە !
بىز ئەڭ سۆيۈملۈك كۈلكىمىز بىلەن ئەڭ سۆ .
يۈملۈك بىر ئەپسانىنى يېزىپ قالدۇرغاندۇق .

ئەپسۇس، ئۇنىڭ ھەر بىر قۇرى ئىبارىتىسى.
دىن ئىسسىق ياشلار ئېقىپ چۈشكەنىدى.

5

بىز كۈلەتتۇق، قەلبىمىز شېرىن تەشۋىش ئىدى.
چىدە بەختىيارلىق تاپاتتى!

مانا، ئۇلۇغ ئەزىم دەريانىڭ ئىككى قىرغىقىدا
مەڭگۈلۈك سۈكۈتكە چۆكۈپ، ئۇزاققا كېتىۋاتقان
كۈلكىلەرنىڭ شېرىن دەملىرىنى ئەسلىمەكتىمىز.
قىرغاقلارغا ئۇرۇلغان دەھشەتلىك دولقۇنلار كۈلكە
سادالىرىنى يۇتۇپ، ئۇنىڭ قەلب قىيالىرىغا چېكىلدى.
گەن رەڭدار ئىزلىرىنى يۇيۇپ بارماقتا ئىدى.

ئېھتىمال، تۇيغۇلىرىمىز خىرەلىشىپ، ئۇندا
نۇر ئەمگەن گۈزەل سائەتلەر ئۆتمۈش قاراڭغۇلۇقى
ئىچىدە ئاللىبۇرۇن غايىپ بولغاندۇر. ئەمما مەن
يۈرىكىڭنىڭ سەن ھېس قىلىشتىن قالغان پىنھانە
جايلىرىدا ھېلىھەم سېنىڭ بىلەن بىرگە نەپەسلىدى.
ئىپ، ھېلىھەم سېنىڭ بىلەن ئەشۇ كۈلكىنى بىرگە
كۈلۈپ تۇرۇپتىمەن!

بىز كۈلەتتۇق، قەلبىمىز شېرىن تەشۋىش ئىدە.
چىدە بەختىيارلىق تاپاتتى...

ئادەم، قارىلىق ئورغان بىچارە ئاق پەرىشتەم،
بىز كۈلۈپ تۇرۇپ كۈلەلمەي يېغلىغان، يېغلاپ
تۇرۇپ يېغلىماي كۈلگەن ئىكەنمىز! ئەمدىلىكتە
ساڭا مۇمكىن بولمايدىغان چاقنىشى يوق ئۈمىدلىرىم.
نى خۇپىيانە پىچىرلاپ، يېشى قۇرۇپ بولغان كۈل.
كىلىرىڭنىڭ ئارامىنى بۇزغۇم يوق. سېنىڭ بىلەن
ھېچبىر ئالاقىسىز كىشىلەردىن مەخپىي سالام يول.
لاپ كەپىڭنى بۇزغۇمۇ يوق!

سەن قەلبىمدە مەڭگۈ يىمىرىلمەس بىر مۇقەددەس
دەس ئابىدە. مەن ئاڭغا كۈنلەر بويى تىۋىنىشتىن
شېرىنلىك تاپقان، ھايات يوللىرىنىڭ ئېگىز - پەس
داۋانلىرىدا چەكسىز پەرۋىشلىنىپ جۇشقۇن قانات
قاققان يېگانە ھاياتىي پەرۋاز!

قايتىش

1

ھەرىكەت ئىچىدە قايناپ تېشىپ تۇرغان بىر
 پىنھانە سېھرى كۈچ ئاستا - ئاستا تىنچلانماقتا
 ئىدى .

ھەممىگە ھاردۇق يەتكەندەك قىلاتتى ، ھەممە
 نېمىلەرنىڭدۇر ئوتلۇق مېھرىگە تارتىلىپ ، قىسقا -
 قىسقا مەزىللەرنىڭ چېكىدە شېرىن مۈگدەشكە باش-
 لىغانىدى .

ئادەم ئايىقى ئۈزۈلگەن قۇيقۇرۇق يوللاردا ئۇ-
 زاققىچە تەنھا ئايلىنىدىم . ئۆيگە قايتىپ كېتىۋېتىپ ،
 ھېچقاچان يادىمدىن كەچمىگەن بىر تاسادىبى ، ئۇش-
 تۇمتۇت ئوي - خيالدىن ھەيرانلا قالدىم :
 ئاللىبۇرۇن دۇنياغا ئوچۇق - ئاشكارە كىر-
 گەن تۇرۇقلۇق ، ئۆي بىلەن تەن قەپەسلىرىگە سو-
 لىنىپ سۈكۈت ئىچىدە شېرىن مۇڭدېشىمنىڭ ۋەجى
 نېمە ؟ !

ھاياتلىق، ئېھتىمال بىر خىل ھالەتتىن يەنە بىر خىل ھالەتكە ئۆتۈپ، مۇشۇ خىل تەكرارلىق ئىچىدە سۈپەت ۋە قىممەت يارىتىدىغانلىقى ئۈچۈن، بارچە، ئىككى خىل ھالەتنىڭ پاسىلىدا ئۆي بىلەن تەنگە قاراپ شىددەتلىك دەۋرەپ ئاقسا كېرەك.

چەكسىزلىكم دۇنيانىڭ چەكسىزلىكىگە ئوخشاش زاهىر بولمىسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭ باتىنلىقى زاهىرلىقتىن خېلىلا ئۇزاققا ھالقىپ ئۆتۈپ كەتكەندى. دۇنيا بىلەن قارىشىپ تۇرغىنىمدا، ئۆزۈمنىڭمۇ بىر دۇنيا ئىكەنلىكىنى كۆرۈشتىن تاشقىرى، يەنە سەۋەبلەر تەرىپىدە دۇنيانىڭ داۋامىنى ياراتقۇچى خاس بىر ئۇلۇغۋارلىق ئىكەنلىكىنى ھېس قىلاتتىم.

مەن تۇغۇلۇشتىن ئاۋۋالا چۈشەشكە باشلىغان دۇنيا مەن تۇغۇلۇپ كۆرگەن دۇنيانىڭ نەق ئۆزى بولۇشى ناتايىن ئىدى. خۇددى دوزاقتىن جەننەتكە ئۆتۈش ئالدىدىكى ئۇلۇغۋار تۇيغۇلارنىڭ ئىلكىدە روي بەرگەن چەكسىز زارىقىش دۇنيانىڭ كونا، تەييار نېمەتلىرى بىلەن مەنپەئەتدارلىنىشنى ئاساسى خاھىش قىلغان بولسا، ئۇنىڭ تۇنجى يېغىدىن ئاخىرقى ئۆلۈم پەيتىگىچە داۋام قىلىدىغان ئۈزۈلمەس

دولقۇننى ئىزاھلاش تەسكە توختايتتى .
توغۇلۇش - يېپيېڭى بىر باشلىنىش ، ئۇ ئاۋۋالكى ،
دۇنيانى مۇقەررەر يوسۇندا رەت قىلىدۇ . چۈنكى
ئۇنىڭ باشلىنىشى ئاۋۋالقى دۇنيانىڭ ئۈستىگە توغرا
كېلىدۇ .

2

دەرىزەمنىڭ پاكىز ، سۈزۈك ئەينىكىدىن ھېچ-
نەرسە كۆرۈنمەيتتى . ئۇيقۇسىز ، تىمتاس بۇ قاراڭ-
غۇ كېچىدە تۇيغۇمنىڭ ئويناق ، شاش دولقۇنلىرىغا
ئەگىشىپ يىراق - يىراقلارغا شىددەتلىك ئاقماقتا
ئىدىم .

بىر پەستىن كېيىن ، يېقىن ئارىدىكى
قومۇش - يۇلغۇنلۇق ساتمىلاردىن جىنچىرىقىنىڭ
غۇۋا نۇرى كۆرۈندى . كىملىرىگىدۇر ، نېمىلەرگى-
دۇر خۇددى ئۆز - ئۆزۈمگە سۆزلىگەندەك خىتاب
قىلدىم :

— مېنى رايىمغا قوي ، تونۇش ئايالىنىڭ ئەل-
لەي ناخشىسى كېچىنىڭ يۈرىكىنى مۇجۇۋەتكەن مۇ-
شۇ پىنھان دالدا تۈنەپ ، قەلبىم چوڭقۇرلۇقىغا نۇر

ئاتا قىلغۇچى مەڭگۈلۈك ئەسلىمىلەر ئارا سەھەرگە كىرىمەن!

بۇ، ھاياتنىڭ ئالمىشىش پەيتى، كۈرەشلەر ئەۋجىگە چىققان قايناق جەڭگاھ ئىدى. ئۇندا زاھىر بولۇۋاتقان سىرلار ئۇيقۇ ۋە ئۇنىڭ قىزىقارلىق شېرىن چۈشلىرى تۈپەيلى ھەمىشە پىنھان قېلىۋېرەتتى. تەكرارلىق ئىچىدە ئەس - خاتىرىلەر خىرەلدەشپ كۆنۈكۈشكە بوي بېرەتتى. شۇنداق قىلىپ، ھاياتنىڭ ئەڭ جىددى ئالمىشىش پەيتىدىكى ئىككى خىل ھالەت بىر - بىرىگە ۋە ئۇنى ئىدراك قىلغۇچى ئاڭغا نىسبەتەن ئۆز پەرقىنى يوقىتىپ، تۇغۇلۇش بىلەن ئۆلۈمنىڭ قىممىتى سۈزۈلمەس دۇغ، لاي سۇغا ئوخشاپ قالاتتى...

ئۆيگە قايتقۇم يوق ئىدى.

تەننىڭ ئىچىگە قىسىلىپ كىرىپ روھنىڭ ئۆلۈمىنى تاماشا قىلغۇم، ئۇيقۇ سىرتىدا يۈز بېرىدەنغان تىلسىملىق كۈرەشلەردىن بىخەۋەر قالغۇممۇ يوق ئىدى.

مەن، ئۇ ئۆي، ئۇ تەنلەرگە سىغمايتتىم، روھىم مەڭگۈلۈك كۈرەش ئىلكىدە كەڭرى دالا - تۈز، بىپايان جەڭگاھلا ئىزدەيتتى.

چەكسىزلىكتىن چەكسىزلىككە سوزۇلۇپ بارماقچىمەن .
راتتىم .

كېلىچەكنىڭ چىغىر يوللىرى يەنىلا شۇ تونۇش
قومۇش - يۇلغۇنلۇقلار ئارىسىدا جىمجىت تولغىدى.
نىپ ياتاتتى .

قومۇش پۈپۈكلىرىدىكى ئۈزۈلمەس چاقىرىق ،
يۇلغۇن چېچەكلىرىدىكى قىپقىزىل سەھەر رۇخسا-
رى كېلىچەك پىنھانلىرىغا تاشلىنىپ تۇرغان مەڭ-
گۈلۈك ئەڭگۈشتەر ئىدى .

ئۇ يەردە ، ياشىنىپ قالغان بىر جۈپ ئەر -
ئايال توپا بىلەن ئاددىغىنە دۆۋە قىلىپ قوپۇرۇلۇپ
بېشىغا بىر تۈپ ئاينىماس قاخشال دەرەخ تىكىپ
قويۇلغان كونا قەبرىنى ئايلىنىپ ئېچىدى-
نىشلىق يىغا - زار قىلىشماقتا ئىدى . ئېھتىمال ،
بۇندىكى سۈكۈتلەردىن كۆڭلى تالغان ئادەملەر ئۇ-
چۈن ئۆتكەنكى جەسۇر روھىيەتنىڭ سۈر - ھەيۋىد-
سىدىن تەسەللىي ئىزدەش بىر تۈرلۈك زۆرۈرىيەت
بولۇپ قالغاندەك قىلاتتى .

يوللارنىڭ ئۆز ئارا كېسىشىدىغان جايىدا بىر

نارەسىدە بالىنىڭ قورقۇنۇشتىن تاتىرىپ كەتكەن چىرايىنى ئىلغا قىلغىنىمدا، ۋۇجۇدۇمغا ھەسرەت تاغلىرى بىراقلا يېقىلغاندەك بولدى، پەقەت چوڭقۇر ئىچكى تىنىقلىرىمدا ئېھتىيات بىلەن تەكرار پىچىر-لايىتىم:

— نارەسىدە يېتىم بالا...
ھەممە نەرسە ماڭا خۇددى ئۇنىڭ يەلكىسىدە تۇرۇپ دوق - ئاھانەت قىلىۋاتقاندەك بىلىنىشكە باشلىدى. شۇ ناھەق دەقىقىلەرنىڭ ئۆزىدە ئۇ ئاجىز ۋۇجۇدنىڭ بەرداشلىقى خوراپ، تۈگەپ كېتىۋاتاتتى. ئۇنىڭ ئۆزىنى تاشلاپ زوڭ ئولتۇرۇپ يېغلاش-لىرى قەبرە بېشىدىكى يېغا - زارلىرى بىلەن قوشۇلۇپ گۈگۈم قوينغا ئىز - دېرەكسىز سىڭىپ كەت-مەكتە ئىدى. ئاسماندا كۆرۈنگەن ئاندا - ساندا خىرە يۇلتۇزلارنى پەرۋەردىگارنىڭ كۆز ياشلىرىغا ئوخشىتىپ تەسەللىي تېپىشلا مۇمكىن ئىدى...

ئۆيگە قايتقۇم يوق ئىدى.
تەننىڭ ئىچىگە قىسىلىپ كىرىپ روھنىڭ ئۆ-لۈمىنى تاماشا قىلغۇم، ئۇيقۇ سىرتىدا يۈز بېرىد-غان تىلىسىملىق كۈرەشلەردىن بىخەۋەر قالغۇمۇ يوق ئىدى.

مەن، ئۇ ئۆي، ئۇ تەنلەرگە سىغمايتتىمەن. رو-
ھىم مەڭگۈلۈك كۈرەش ئىلكىدە تۇرغۇچى.
كەڭرى دالا - تۈز، بىپايان جەڭگاھلا ئىزدەيتتى.
قەلبىم ئىنتىلگەن سەھەرگە بىرلا ئىلتىجائىم
بار ئىدى:

— مەن سەندىن كەلگەن بەختىيار بالا، پاك
ھەم ئاق نۇرىڭدىن چىغىر يوللىرىمغا يامغۇر ئاتا
قىل. قوينۇڭغا بارلىقىم بىلەن يەنىلا بەختىيار قاي-
تىمەن، ئالقانلىرىڭ قۇتلۇق دۇئا ئىلكىدە كەڭ
ئېچىلىپ يۈز - كۆزلىرىڭنى تاتلىققىنە بىر سىپاپ
ئۆتسۇن!

كۈنلەر

ھەر سەھەر كۈنلەرگە بىرەر سوۋغا ھەدىيە قىل-
لىش ئارزۇسىدا غەمگە پاتمەن، ۋاقتنىڭ كۈلرەڭ
تۇمانلىرى ئارىسىدا يوللار قويقۇرۇق سوزۇلۇپ يا-
تدۇ.

ئىس باسقان دەرىزە ئەينەكلىرىدىن سىرتقا قا-
راپ ئۆزۈمنىڭ ئەكسىنى كۆرۈمەن. نامرات ھۇج-
رامدا ئۆزۈمدىن بۆلەك ئالاھىدە بىساتىم يوق.
ھىم ئېتىلگەن ئىشىكلەرنىڭ سوغۇق كەيپىدە
قەلبىم ئاللىبورۇن مۇزلىدى.

ئۆيلەر ئارا قۇتىرىغان ئاچچىق شىۋىرىغان دەس-
تىدە جان گۈللىرى خازان بولۇپ تۈزىدى.
مانا، كۆك نۇر خاسىيىتىدىن ھۆرلۈك بەختى
تاپقان يىراق ۋاقىت قىرغاقلىرىدىكى تەڭداشسىز
باھادىرنىڭ ئىزلىرىدا توختاپ، مۇز ئۇيۇغان سۈپ-
سۈزۈك ئوغۇز كۆلىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى خاسىيەت-
لىك قاخشال دەرەخنىڭ ئەتراپىدا ھۇۋلاپ، ھۆركە-

رەپ يۈرگىنىمگە نەۋاخ!
داللاغا يېيىلغان سەرسان نەرىلىرىم ئۈستۈم
قۇچمىدى، كىرىچتىن ئۈزۈلگەن ئالتۇن ئوقلارنى
ئىزدەپ تاغ - داۋانلار ئاشتىم، قارارگاھتىكى ئاپ
ئاق چىدىرلارنىڭ ئورنىدا ئۆچكەن گۈلخان كۈلدى.
رى ئەسىرلەر بويى جىمجىت ئاقتى، ناغرا - سۇناي-
لارنىڭ بەھەيۋەت ساداسى ۋاقت دەشتىدە ئاللىبو-
رۇن ھالىدىن كەتتى، ئاقارغان ھەر بىر كۈننىڭ
خاسىيىتى ئۆتمۈش بىلەن كەلگۈسىنىڭ پىنھان قەر-
زىدە ئۇھسىنىپ كۈيدار رىتمىلىرىدىن
جۇدا بولدى...
ئېھتىمال، پاكلىنىش پەيتى يېتىپ كەلگەن-
دۇر.

ۋۇجۇدۇڭنى سىقىپ تۇرغان غەشلىكتىن يې-
شىنىش ئىشتىياقنى قوزغات، چىلىق - چىلىق
ياشلىنىپ كەلگەن كۈنلەرگە چۆمۈلۈپ، ئۇنىڭ نې-
رىقى قىرغىقىدا جىنچىراقتەك ئاجىز پىلىدىرلاپ
كۆرۈنگەن ئۈمىد نۇرىغا يېپىشايلى. ئۆتمۈش بولۇپ
قالدىغان بۇ كۈنلەرنىڭ ئازابى قولىدىن كېتىشتىن
بورۇن، ئۇنىڭ ئاجايىپ كۈچ - قۇدرىتىدىن ھەرد-
كەتكە كېلىپ قانغۇچە يېغلىۋالايلى.

ئېرىگەن قەلبىتىن مۆجىزىكار نۇرلار يېيىل-
 سۇن. يۇيۇنغان قەلبىتىن سېھىرلىك جاكالار تۆكۈل-
 سۇن. سىلكىنىگەن قەلبىتىن ھېكمەت سوۋغىلىرى
 كەڭ تارالسۇن! ئىشكىلەردىن تەكەللۇپسىز ئۇسسۇپ كىرىد-
 غان ھەر بىر سۇلغۇن كۈننى خۇشچىراي كۈتۈۋې-
 لىشقا تېزدىن ھازىرلان! ئېھتىمال، ئۇنىڭ جۇلجۇل كېيىملىرىنىڭ
 يانچۇقىدا بىز ئەتىگە ئالغاج كېتىدىغان بىرەر پارچە
 مۇھىم خەت باردۇر. ئېھتىمال، ئۇنىڭ شۇ بىچارە تۇرقىنىڭ ئۆزى
 بىز تېخى ئوقۇپ مەنىسىگە يېتىپ بولالمىغان تۈنۈ-
 گۈننىڭ مەخپى خېتىدۇر. ئېھتىمال، ئۇنىڭ كۆز ياشلىرىدا سۇس چاق-
 نىغان نۇردا ئەتىنىڭ پىنھان سائادەتلىرى پىنھان
 ئەكس ئېتىۋاتقاندۇر...

ئايىرلىش

ئاخىرقى خېتىڭنى قالدۇرۇپ كەتكىنىڭدىن كېيىن، روھىم ئازاتلىققا ئېرىشىپ دۇنيانىڭ پايدىسىزلىقىغا چىقىپ كەتكەندەك قىلاتتىم. مانا ئەمدى يىراق سەھرانىڭ سۇلغۇن كۆيىگە بۆلىنىپ، ۋاقىت پىنھانلىرىدا جىمجىتلا تۇرۇپ كەتكەن ياشلىق ئىستەكلىرىگە مەھلىيا بولۇپ ئۆتۈدىغان ئازابلىق كۈنلىرىڭمۇ يېتىپ كەلدى. ئارام - مىزنى تارام - تارام ئويناپ ئېقىنلىرى بىلەن تۇتاشتۇرۇپ بىر مەھەل جەننەت ھوزۇرى بەخش ئەتەكەن سۈپۈزۈك شادلىق بۇلىقىمۇ تىنىپ ئوت - چۆپلەر ئۆسۈشكە باشلىدى ھەمدە بىپايان ھاياتلىق يايلىقىنىڭ قوينىغا پەرىقسىزلا قوشۇلۇپ كەتتى. ياشاش ھەم ئالغا مېڭىش ئېتىبارىدا جىددى ھاسىراپ، ئۆتمۈشكە ھېچبىر نەتىجىسىز، قۇرۇق قوللا قايتىپ كەتكەندەك قىلاتتۇق. ئۇچرىشىشىمىز بىلەن ئايىرلىشىشىمىزنىڭ پەرقى ئارىمىزدا زاھىر بو-

لۇپ ئۆتكەن بىر مەھەللىك شېرىن چۈشكە باغلىق ئەمەستەك قىلاتتى. ئالدىدا ھەم ئالدىدا، ھەممەنى يېڭىباشتىن باشلاش زۆرۈرىيىتى خۇددى قەساسكارنىڭ يالغۇچلانغان قېلىچىدەك سۈرلۈك، ۋەھىملىك يالتىراپ تۇراتتى.

كەچ كۈز ياپراقلىرى مىسال ئىزغىرىن شامال-لار مەيلىگە ئەگىشىپ تەرەپ - تەرەپلەرگە رايىش ئۇچماقتا ئىدۇق. مەنزىلەر قاراڭغۇ، نىشانمۇ خە-رە، تۇرمۇشنىڭ ھەر بىر سۇنۇق رۇجەكلىرىدىن قىسمەتداشلىق نالىسى ئاڭلىنىدۇ. ھەر نەپەستە قىستاپ كەلگەن بىر ئاچچىق بوغۇلۇشتىن ئۆمۈر-لۈك تولغاق ئازابىنىڭ نادامەتلىرى داۋالغۇپ تۇردۇ. سەرخۇش تۇيغۇلاردىن، سۈزۈك چاقناشلار-دىن، جانغا سىغىمىغان سۆيگۈ خىتابلىرىدىن ئۇزاق-قىچە خەۋەر يوق ئىدى.

يىراقتىكى جىمجىت ئۆيۈڭدە مېنى ساڭا ئەس-لەتكۈدەك ھېچنەرسە تېپىلماس ئىدى. مېنىڭ قەل-بىم ئاۋۋالقىغا ئوخشاش ساڭا گۈزەل ھەم شېرىن ئىستەكلەرنى بەخش ئېتەلمەيتتى، شۇ تۈپەيلى قەل-بىڭدە يانغان ئوتلارمۇ ئۆچۈپ قالىدۇ. ئۇ يەردە، ئېھتىمال كۆيگەن ئوتنىڭ دېغلا قالار ياكى ئىك-

كىنچى يانغىن ئۈنمۇ يوق قىلار ۋە ياكى تۇرمۇش-
نىڭ تەڭقىس، جىددى، ئاۋارە رىتىمى ئويەلى ئىش
ۋەقەلەر بىلەن غايىۋانە ھەلەك بولۇپ ئولتۇرغۇدەك
پۇرسەتمۇ تاپالماسەن.

سېنى قارشى ئالمايدىغان ئۇ دۇنيانىڭ سۇلا-
غۇن سۈكۈتى ئارىمىزدىكى مەڭگۈلۈك جۇدالىق بى-
لەن قوشۇلۇپ يۈرىكىمگە ئاستا - ئاستا ئېقىپ
كىرمەكتە ئىدى. ئۇ يەردە، سېنى ئۆز قوينىغا
چىلاپ سۆيگۈ نازاكتى بەخش ئېتىدىغان يېشىل
قوناقلىق، سېنىڭ قىزغىن ئۇچرىشىشىڭنى ئىپتىد-
خار بىلەن مۇبارەكلەپ شادىيانە كۈي تۆكۈدىغان
كۆمۈش يوپۇرماقلىق جىگدىلىكلەرمۇ يوق. ھەممە
نەرسە ئۆزىنىڭ تاقىر، چاڭقاقلىقى بىلەن بىر غايەت
سۇلغۇن ھاياتلىق كۈيىگە بۆلىنىپ ئارامسىز چايقىد-
لىدۇ، ئارامسىز تەكرارلىنىپ بارىدۇ. ئاق قۇش-
قاچلارنىڭ ئاندا - ساندا چۇرۇقلاپ، ئۈركۈپ ئۇ-
چۇشلىرىلا ھاياتنىڭ تېخى ئۆچمىگەن ئەركىن، قاي-
ناق ئەۋجىنى ئەسكە سېلىپ تۇرىدۇ.

ئايىرىلىش، بەختنىڭ ئەمدىلا يورۇغان ئۈمىد
شامىنى ئۆچۈرۈپ، دۇنيانىڭ زۇلمەتلىك ئېتەكلى-
رىنى كەڭ يايغان چاغلاردا، ھاياتنىڭ مەنىسىز

چىنلىقى بىردىنلا ئايان بولدى. سېنىڭ ئەشۇ مەڭدە-
گۈلۈك بوشلۇق ئىلكىدىكى يېگانە ھالىڭ ئاياغلى-
رىڭ مېقلىنغان ئانا تۇپراقنىڭ چەكسىز سۇلغۇنلۇقى
بىلەن قوشۇلۇپ ياشلىق ساھىلىدا يارقىن جۇلاقدە-
لىپ تۇرغان سۆيگۈ ئۆيىمنىڭ پىنھان نىداسىنى
تىڭشماقتا ئىدى: — ئاسىيلىقىڭغا خوشتارمەن، ئەي ساھىبجا-

مال! — ئاسىيلىق، بىزنىڭ مەڭگۈلۈك كۆڭۈل رىشتە-
مىزگە ئايلىنىپ، يوقلۇق ئىلكىدىكى ئېزىقىشلى-
رىڭغا ئۇلۇغۋار كۈيلەرنى ئاتا قىلىدۇ. رۇخسارىم-
دىن نۇر ئالسەن، زۇلمەتلىرىڭ يورۇشقا باشلاپ
غورۇرىمنىڭ مۇقەددەسلىكىدىن توۋا — ئىستىغپار
ئوقۇيسەن.

ئەنە، بېشىڭ قاينۇدەك ئېگىز مۇئەللەقتە ئاۋ-
ۋالقىغا ئوخشاش مۇلايىم كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپتە-
مەن!

— ئاسىيلىقىڭغا خوشتارمەن، ئۆزۈڭگە قاراپ
مېنى كۆرمەكتىسەن، ئىككىنچى سائادەتنىڭ تىنىق-
لىرى يۈزلىرىڭنى تىنىقلىرىم بىلەن غىدىقلايدۇ.
شامالار بىلەن چاپلىرىڭنى پىنھان ئويناي مەن، قۇ-

ياش نۇرى بىلەن كۆزلىرىڭگە سۆيۈپ، ئۇندا تىنغان
سۆيگۈ بۇلاقلىرىنى چۆللىرىڭ ئۈچۈن قايسىسىمەن!
— ئاسىيلىقىڭغا خۇشتارمەن، چۆللىرىڭ يېرىپ
نىڭ ئىسمىمىنى زىكرى قىلىپ دۇئا قىلىدۇ،
دەريا - ئېقىنلىرىڭ ئىسمىمىنى كۈيلەپ ناخشا
ئوقۇيدۇ، گۈل - چىمەنلىرىڭ ئىسمىمىنى يادلاپ
لەرزان ئۇسسۇل ئوينايدۇ. يۈرىكىڭ، ئاھ، ئاسىي
يۈرىكىڭ ئىسمىمىنىڭ ھەر بىر تاۋۇشىغا ئۆزگىچە
كۈي نوتىسى تۈزىدۇ.

— ئاسىيلىقىڭغا خۇشتارمەن، قەدەھلىرىڭدە -
كى قىپقىزىل گۈلگۈن شاراب مىسال زوق - مەي -
لىڭنى تارتىپ، مەسخۇشلۇق چايقاپ تۇرىدىغان
سۈپسۈزۈك تۇيغۇلىرىڭغا چۆمۈلمەن. ھاياتنىڭ ئا -
رىمىزدىكى خۇپىيانە ئەۋجى باشلىنىدۇ، سىمىم
يامغۇرۇڭ بۇلۇتلارنى يېرىپ ئۆتۈپ مەڭزىمگە تام -
چىلغاندا، ئۇنىڭ بەھرى بىلەن گۈللىرىمنى ئاينىد -
تىپ سەھرىڭگە سوۋغا قىلىمەن. تەئەججۈپلىرىڭ
قۇياشنىڭ كۈلۈمسىرەشلىرى ئالدىدا نومۇسقا قالد -
دۇ...

ئايرىلىش، ياق، پەردازلانمىغان چىنلىققا قاي -
تىش، مانا بۇ بىزنى كۈتۈۋالغان ھەقىقى تەقدىر.

ئېھتىمال ئۇندا، ئۆچكەن ئۈمىدىتىن پارلاقراق، تو-
زىغان چۈشتىن رەڭدارراق، ئىستەلمىگەن ئىستەك-
تىن مۇقەددەسراق مەزمۇن تاپارمىز. ئۇ، سېنىڭ،
مېنىڭ ھەم بارچىنىڭ ھەقىقى سۈپىتىدە تېخىمۇ ئۆز-
گىچە، تېخىمۇ پارلاق نۇر تارتار.

ئايىرىلىش، ياق، پەردازلانمىغان چىنلىققا قاي-
تىش — بىر ئۆمۈر ساختا رەڭ - بويىقلار ئىچىدە
نقايلىنىپ، تەشۋىش، ۋەھىمە ۋە قۇللۇق كىبىر-
لىرىدە خالىسانە كۈلۈمسىرەپ، ئىشىك - ئىشىك-
لىرىگە زەنجىرلىنىپ، ئۆي - ئۆيلەرگە تەقىپلىد-
نىپ، يول - يوللارغا تاشلىنىپ چېچىلىپ ئۆتۈش-
تىن ئۇلۇغ ھەم مۇقەددەس ئەمەسمۇ!؟

بېرىۋەر، يۈرىۋەر، كېتىۋەر، ئۆزۈڭنى ئۆ-
زۈڭدىن زوقلاندۇرۇپ ئۆتمۈشنىڭ سېھىرلىك كۈ-
چىگە نائىل بولغانغا قەدەر! ئۆزۈڭنى ئۆزگىلەردىن
شادلاندۇرۇپ كەلگۈسىنىڭ شېرىن ئۈمىدىگە تۇتاش-
قانغا قەدەر! ئايىرىلىش، بەخت - سائادەتنىڭ ئەسلى
چىنلىقىغا ئايلانغانغا قەدەر! ...

كاۋاپ

كاۋاپ — چوغ ئۈستىدە ئويغانغان ياۋايى روھ-
 نىڭ سىماسى، نىداسى ھەم ھالاكتىدۇر!
 ... كاۋاپداندىن ئىس - تۈتەك كۆتۈرۈلگەندە،
 قوي پادىسىنىڭ چاڭ تۈزىتىپ يۈگۈرۈشلىرى كۆز
 ئالدىدا نامايان بولدى. تەشۋىش، ۋەھىمە ئىچىدە
 سۇنغان روھ يۇۋاش - رايىش بىر ھالدا
 قوتىنىغا — قۇربانلىق قەپسىگە قايتىپ، قاچاندۇر
 بىر چاغلاردا يۇقىتىپ قويغان ئىركە - مەيلىنى
 جىمجىت كۆشەشلىرىدە ئەسكە ئالماقتا ئىدى.
 ئۇلار شۇنداق يارىتىلغان، ئەمما ئۇلارنىڭ تە-
 بىئەتتىكى ئەسلى بىر ئۆلۈش ھەققى پەقەت بەلگە-
 لەپ بېرىلگەن كىچىككىنە دائىرە ئىچىدىكى ئوت -
 چۆپلەر بىلەنلا چەكلىنىپ، ئۆزلىرىدىن نەچچە
 ھەسسە ئالغا كەتكەن كۈچلۈك ۋە قۇدرەتلىك رەقە-
 بىنىڭ ھاياتلىق ئېھتىياجى تەرىپىدىن مەڭگۈلۈك
 ئۆچۈرۈۋېتىلگەن...

ناۋادا، سېنىڭ مەۋجۇتلۇقۇڭ تەبىئەتنىڭ ئەشۇ

جانۋارغا ئوخشاش يىمەك - ئىچمەك قاشالىرى ئىد -
چىدىلا قاپسىلىپ، ئادەملىكنىڭ ئەسلى ئۇلۇغۋار -
لىقى بىلەن ئەسلى قىممەتلىرىنى يوقاتقان چاغدا
قىسمەت ئوخشاش بولىدۇ: ئېھتىياج تەرىپىدىن تۇ -
تۇلۇپ قۇربانلىق قىلىنمىسەن، ئېھتىياج تەرىپىدىن
ۋاستە - قورالغا ئايلىنىپ يىيىلسەن.

كاۋاپداندىن كېلىۋاتقان پىژىلدىغان ئاۋاز قوي
پادىسىنىڭ سەكرىشىپ، ئويناقتىپ مەرەشلىرىنى
ئېسىمگە سالدى. ئۇلار شۇ يوسۇندا ئۆزلىرىنىڭ
ئۇزاپ كەتكەن، يىراق تەبىئەتتە قالغان ياۋايى رو -
ھنى چاقىرىشىپ، تانا - چۈشەك ئىلكىدە ئانچە -
مۇنچە تېپىرلىغاندىن كېيىنلا جىمجىت ئارام تاپقا -
ندى. ئۇلار، ئېھتىمال شۇ ھالەتتە ئاجايىپ تاسادد -
بى مۆجىزىنىڭ يۈز بېرىشىنى كۈتۈۋاتقاندەك، ئۆز -
لىرىنى ياراتقۇچىنىڭ ئىلكى - ئىختىيارغا تاپشۇ -
رۇۋاتقاندەك، يەنە كىملىرىگىدۇر، نېمىلىرىگىدۇر
ساداقت بىلدۈرۈۋاتقاندەك قىلاتتى. ئۆتكۈر تىغنىڭ
مۇقەررەر ئۇرۇلۇشى بىلەن ھەممە كۆپۈككە ئايلاند -
دى:

تەبىئەتتىكى رايىش بىر جانۋار ئەمدى باشقا بىر
نەرسە - پەقەت ئۆلۈك ھالدىكى، يىيىلىدىغان جاد -

سىز، تەييار گۆش.

ئاخىرقى تىرىكىشىش شۇ قەدەر دەھشەت ھەم تەسىرلىك بولماقتىكى، شۇ پەيتلەر بىلەن، ئېتىبارلىق چىقىۋاتقان قىپقىزىل قانلىرىڭ، ئىچ - ئىسسىق چىڭدىن قايناپ تېپىۋاتقان ياۋايى كۈچلىرىڭ، ھەتتا گۆشلىرىڭنىڭ چوخ ئۈستىدە قاقلىنىشلىرىدىن كېلىۋاتقان ئاداققى ئاۋازلىرىڭ بىلەن ئۇلۇغ ھەم قەدىرلىكسەن، ئەي بىچارە جانىۋار!

ناۋادا، سەن، يەم - بوغۇزغىلا ئۆگەنگەن بولساڭ، مەۋجۇد بولۇشۇڭ مەۋجۇد بولۇشتىن تاشقىدىن بىرەر سېھرى كۈچىنى نامايان قىلىپ، ئۈنىڭدىن تۈرلۈك - تۈمەن رەڭدار شەكىللەرنى يارىتىپ چىقالمىسا، ئۇ ھالدا، سەن بەربىر قۇربانلىق قىلىپ، يېيىلىدىغان گۆش، پىشۇرۇلىدىغان كاۋاپ - تىن باشقا نەرسە ئەمەس سەن. سېنىمۇ زىخقا ئۆتكۈزۈپ ئونقا قاقلىسا، ئاۋازىڭ چىقمىغان تەقدىردىمۇ بەربىر پىزىلداپ ھەم گىزىلداپ يېغلايسەن، ياش تېمىپ تۇرغان مەزىلىك كاۋاپ يىگۈچىنى قالتىرىپ ھوزۇرلاندۇرىدۇ. بۇ، ئاجايىپ بىر ئىش...
كاۋاپ - چوغ ئۈستىدە ئويغانغان ياۋايى روھ - نىڭ سىماسى، نىداسى ھەم ھالاكتىدۇر!

بەخت زۇننارى

1

ئىمكانلار ئارا قۇتىرىغان بورانغا ئوخشاش ھەر-
يان ئۇچىمىز.

بەخت زۇننارى ئارمىمىزدا يېپىلغان ئۇزاق بىر
سۇلغۇن ئازاب بوشلۇقىدا جۇلالىنىپ تۇرىدۇ.

ئىمكاندىن ئىمكانغا ئۆتۈشنىڭ كاجلىقى، تە-

لەيسىزلىكى ۋە مۈشكۈللىكى بەرق ئۇرۇپ ۋايىغا

يەتكەن گۈل - غۇنچىلارنى سۇلدۇرۇپ، كۈتۈلمە-

گەن، تاسادىبى يولۇچىلارغا ھەدىيە قىلىنغانلىقى

ئۈچۈن بەختسىز بىز.

تېنىمدىكى ئېچىرقاش غايەت زور گۈلدۈرمەم-

غا ئوخشاش روھىمنىڭ ھەر بىر ئاپئاق سەھىرىگە

قارا بۇلۇتلارنى سۈرۈپ، دەھشەتلىك يامغۇر - يې-

شىندىن بېشارەت بېرىپ تۇرىدۇ. ساڭا تېنىمنى

بەخش ئېتەلسەملا روھىمنىڭ ھۆرلۈكىگە، سۆيگۈ

ئاتلىق سائادەتنىڭ شېرىن تۇيغۇسىغا ئېرىشكەن بو-

لارىدىم . بىر يېرىم سائەتتە
نامەلۇم ئىمكاننىڭ ئېگىز قاشالىرى ئىچىدىكى
ئازابلىق سۈكۈتلىرىڭدىن يېشىنىپ ، تېنىمىدىكى
ئىللىق ۋەتەنگە قاراپ يول ئال . ئۇ ، سېنىڭ ئايال
لىق مۆجىزە يارىتىدىغان مەڭگۈلۈك ئۇسسۇلگاھىڭ .
غا ئايلىانسۇن ، بىز روھ ئەۋجىدە بىر - بىرىمىزگە
قوشۇلۇپ مۆجىزىلەر تىلىسىمنى يېشەيلى .
دۇنيا ، چىرايلىقنىڭ دەردى ، گۈزەللىكنىڭ
ئىشقى ئەمەسمۇ ! ؟

سۆيگۈ ، ھاياتنىڭ بىر تىنىق شادلىقى ئەمەس .
مۇ ! ؟
بەخت ، ئۆزۈڭنى ئۆزگىدە كۆرگەن دەملەرنىڭ
رىسقى ھەم شەۋقى ئەمەسمۇ ، جانجان ! ؟
مەن ، مانا شۇلارنىڭ ھەممىسىنى دائىملىق
تۇيغۇدا ساقلاپ قېلىپ ، ساڭا ئوتلۇق كۆزلىرىم
ۋە ئىللىق تەبەسسۇملىرىم بىلەن باقالغان كۈندىن
ئېتىبارەن ، بىز بىر - بىرىمىزگە تامامەن ئېرىش-
كەن بولىمىز .

2

ھاياتنىڭ قۇمساڭغۇ تۇپراقلىرىدا ئايىنىمىغان
بىر تال ياۋا ئەتىرگۈلسەن .

سېنى ھەمىشە جانلىرىمدا سۇغۇرۇپ ياشارتىپ
تۇرمىسام، كەچ كۈز ياپراقلىرىدەك سۈلۈپ - سار-
غىيىپ خازانغا ئايلىنىسەن. چاڭقاقلىقىڭدا
ھاياتبەخش دىلدارىڭمەن. توقلۇقۇڭدا،
بەرق ئۇرۇپ ئاينىشلىرىڭدا رو-
ھىڭنىڭ سىرتىدىكى چۆل - جەزىرلەردە ساياق
يۈرگەن دەردمەن سەرگەردانمەن...

3

كۈن بويى، قىل - يىپىلار بىلەن رىشتە توقۇپ
مۇزلىغان، ئۆلگەن بىر روھنى ئىسسىق تېنىڭگە
تارتىشلىرىڭ ۋەھىمە باسقان يوقلۇققا يېقىن قاراڭغۇ
خىلۋەتتە تەنھا ئولتۇرغىنىڭنىڭ ۋەجىمۇ، ئەي ناتە-
ۋان قىز؟! يۈر، بىز سەھرا بويلاپ مېڭىپ دۇنيانىڭ پايان-
سىزلىقىغا چىقىپ كېتەيلى. ئۇ يەردە ئالغان بىر
تىنىق ئەركىن نەپەستە سەن ئۆمۈر بويى مۇھتاج
بولۇپ ئۆتۈدىغان ھاياتبەخش سېزىم - تۇيغۇ زاھىر-
دۇر.

كۆزلىرىڭنى تېرىۋالغۇم بار، ئەپسۇس يەرگە
قاراپ ئۇزاققىچە سۈكۈتتە تۇرۇش بەخت ئاتا قىلغۇ.

چى ئەخلاق ئەمەس!

مەن ساڭا پەقەت ئۆزۈمگىلا خاس، ئۆزۈڭگە ئاتا قىلغۇچى تەئەللۇق نەرسىلەرنى بىلەن بەخت ئاتا قىلغۇچى تىلىسىم!

مېنى بويلاپ يىراققا تىكىلسەڭ، ئارىمىزدىكى يارقىن چەكسىزلىكنى كۆرەلەيسەن. ئۇنىڭ سىرتىدىكى دۇنيا بۇ چەكسىزلىككە نىسبەتەن ئاللىبۇرۇن ئۆز مەنىسىنى يوقاتقان بولىدۇ.

بەختىڭگە ئېرىشىپ، ئۈمىدلىرىڭنىڭ سۆرۈنۈشۈپ كەتكەنلىكى غەلە - غەشلەردىن يېشىنمەكچى بولساڭ، قەددىڭنى تىك تۇتۇپ كۆزلىرىڭگە ئوتتەك يېنىپ يالت قىلىپ قاراپ قويۇپلا ئۆتۈپ كەت. كەچقۇرۇن، مەزىسىز ئىشلاردىن خالاس تېپىپ سۆيگۈ ئۆيىڭگە قايتىمەن، سېنىڭ ئۈچۈن ئىشەنچىڭنى ئوچۇق قويۇپ ھوزۇرۇڭغا ئېسىل شاراب - مەيلەردىن تەييارلايمەن. ئاندىن، كۈي ئىچىدە مەستخۇش بولۇپ، تىرىلگەن تۇيغۇلارنىڭ بەھرىدە قاناتلار ياساپ دۇنيانىڭ سىرتىغا چىقىپ كېتىمىز. تەننىڭ ئوتلۇق تەپتىدە يوقاپ روھىدا قايتا پەيدا بولالساڭ، سەھەردە ساڭا بەخت زۇننارىمنى ئېسىپ لەۋلىرىڭدىن سۆيىمەن...

روھ تاشقىنى

ئىشىكىم تاقالغان بولسىمۇ، سېنىڭ سۈكۈت
ئىچىدە تۇرۇۋېرىپ سارغايغان ئۆتمۈشكە قۇرۇق
قول قايتىپ كېتىشىڭنى خالىمايمەن.
نازۇك بارماقلىرىڭنىڭ ھەر بىر ساداسى يەنىلا
يۈرىكىمگە بىمالال ئېقىپ كىرىۋېرىدۇ. ھايال ئۆت-
مەيلا مەن ئۇنىڭدىن ئەڭ شېرىن كۈي شارابى تەي-
يارلاپ قولۇڭغا كۈمۈش قەدەھ بىلەن تۇتمەن.
كىچىككىنە ھۇجرىدا تەنھا تۇرىمەن، تەشۋىش-
لىرىڭگە ئەپسۇسلانغىچە بولغان ئارىلىقتا بۇ سائادەت-
نىڭ مۇقەررەر چىنلىقىغا ئىشەنچە ھاسىل قىل!
تەجرىبىنىڭ كۈلى كۆككە سورۇلسۇن، ئەپسۇنلار-
نىڭ سېھرى ئۆزىنىڭ قەدىمىي بۆشۈكىدە مەڭگۈلۈك
ئۇيقۇغا كەتسۇن، ئەڭ قاراڭغۇ خىلۋەتلەرمۇ تۈي-
خۇڭنىڭ ھەر بىر چاقنىشىدىن نۇر - زىيالارغا
تولۇپ يورۇپ كەتسۇن!
ئۇچرىشىش بەختى كۈتۈشلەرگە شىرىك ئە.

مەس، ئۆلۈمنىڭ سىرتىدا كۈلگەن چەكسىز بەرنا
چاغلارنىڭ رىسقىغا پۈتۈنسۈرۈك چېچىلغانىز.
توڭ كۆيدۈرگۈ يانغىغا، سۈيىڭ كۆيۈك جانغا ئارام
بەرمىش ئەزىم دەرياغا تىمسالدۇر. مانا ئەمدى تەبىئەت
ئەتنى ۋۇجۇد مىقياسىدا كۆرۈش، ئۇنىڭ رەڭدار
ھۆسۈن - جامالىدا نازغىپ يەلپۈنىش سائادىتى ئا-
يان بولماقتا. سېنىڭ كىچىككىنە قۇرۇلماڭدىن شۇ
ۋەجى پايانسىز ئالەمنىڭ تىنىقلىرىنى ئاڭلايمەن.
تامىلار نېمە، ئىشىكلەر نېمە، سۈك-

ۋەتلەر نېمە؟! نىمىلەر نىمىشەن پىتىلە
بارچىسى بىزنىڭ بىر مەھەللىك تۇرالغۇمىز،
ئەشۇ تەبىئەت ئالدىدىكى ئېزىققان كۆلەڭگىمىز،
خۇددى سەھەردىكى تۇماندەك تىزلا ئۇچۇپ، تاراپ
كېتىدىغان ئۆتكۈنچى چاڭ - توزانلىرىمىز...
كىچىككىنە ھۇجرىدا تەنھا تۇرىمەن، ئەمما قا-
ناتلىرىم بىلەن سەن كەلگەن دۇنيادا ئەركىن پەرۋاز
قىلىمەن.

شارابىمنى ئەشۇ چەكسىز ھۆر دۇنيادىكى بىر
جۈپ شېرىن جاننىڭ سائادىتىگە نشانلاپ ئاتىغان
تىلەكلىرىم بىلەن جىمجىت كۆتەرگىنىڭدە، شە-
كىللەرنىڭ ئەھمىيىتى غۇۋالىشىدۇ، ئۇنى گويا تو-

سۇلغان غايەت نۇردىن پەيدا بولغان سايىلەرگە ئوخ-
 شتىپ ھەيرەتتە قالسىەن . مۇزلىرىڭ يالقۇنلۇق
 ئوتلار تەپتىدە ئېرىپ ئېقىن ھاسىل قىلىدۇ ، ئې-
 قىنلىرىڭ شىددەتلىك ئۆركەشلەر ياساپ چاڭقىغان
 قىرغاقلارغا ئۆزىنى ئۇرىدۇ ھەمدە يىراق - يىراق
 دالىلارغا سۈزۈك تامچىلىرى بىلەن يامغۇر - يېشىن
 ئاتا قىلىدۇ .
 ئىشكىم تاقالغان بولسىمۇ ، سېنىڭ سۈكۈت
 ئىچىدە تۇرۇۋېرىپ سارغايغان كوچىلارغا ئۈمىدسىز
 قايتىپ كېتىشىڭنى خالىمايمەن .
 نازۇك بارماقلىرىڭنىڭ ھەر بىر ساداسى يەنىلا
 يۈرىكىمگە بىمالال ئېقىپ كىرىۋېرىدۇ .
 كىچىكىنە ھۇجرىدا ئالەمنى ئۆزۈمگە سىغدۇ-
 رۇپ تەنھا تۇرىمەن . خىياللىرىڭ ئېلىشىپ چۇۋۇل-
 غۇچە بولغان ئارىلىقتا سېنى ئېلىپ كەلگەن مۇبا-
 رەك تۇيغۇڭغا ئەگىشىپ ئەقىلىنىڭ ئۇچقۇر قاناتلى-
 رى ئۈستىگە چىقىۋال .
 پارچىلانغان ئادەمنىڭ سىماسى يىراق چۆللەر-
 دىكى ئالۋۇن - ۋىلۋىللارغا ئوخشاش كۆز ئالدىڭدىن
 بىراقلا غايىپ بولسۇن .
 روھ تاشقىنى ساڭا ھەق سېھرىدىن ئەڭ غەيۇر

ئىرادە ئاتا قىلىپ ۋۇجۇدۇڭ پىنھاندا جىلادى ھەرىز -
 كەتكە كەلسۇن .

بوشلۇقلىرىڭنىڭ پاياندا سەھەر قوياشنىڭ
 ئاپئاق رۇخسارىڭ ئايان بولسۇن !

ئوت ئىچىدىكى لەۋ

ھېلىغىچە سېنىڭ سوغۇق ئاقىرىپ تۇرغان سۈكۈتلۈك لەۋلىرىڭگە قاراپ تەشۋىشلىنىمەن، گەرچە لەۋلىرىم ئوت ئىچىدە چوغلنىپ ھاياتنىڭ شېرىن رىسقىغا كۆيدار ئۇچقۇنلىرىنى چېچىۋاتقان بولسىمۇ.

لەۋ — سائادەت ئەلچىسى، ۋۇجۇد چوڭقۇرلۇقىغا ئوت تۇتاشتۇرغۇچى سېھىرلىك چوغدان، تەشۋىش نالىق كۈچىدە ھەرىكەتكە كەلگەن مەھكۇم روھىيەتنىڭ ھۆرلۈك جەڭگاھى، قايتىش داۋامىدىكى ئوت-لۇق تۇيغۇلارنىڭ شېرىن ھەم ئىلھامدار ئارامگاھى! ھېلىغىچە سېنىڭ سوغۇق ئاقىرىپ تۇرغان سۈكۈتلۈك لەۋلىرىڭگە قاراپ تەشۋىشلىنىمەن، گەرچە لەۋلىرىم ئوت ئىچىدە پورەكلەپ ئېچىلىپ ھاياتنىڭ شېرىن رىسقىغا ئايلانغان بولسىمۇ...

ئوت ئىچىدە ئېچىلغان بىر جۈپ لەۋنىڭ پايدىسىزلىقىدا ئويغىنىمىز. ئارام، شۇندىن ئېتىبارەن

بەخت ئىلتىجاسىدا غايىپ بولۇپ، روھىنىڭ مەن سەنە
پەرۋازى باشلىنىدۇ.

بەخت، دەپ ھالسىرىغان ئادەم ۋۇجۇد قاشالىق
رى ئىچىدە تۈزىدىغان غۇنچىلارنىڭ ھەسرەت-
دە ئۆز - ئۆزىگە قايتىپ چەكسىزلىككە ئايلىنىدۇ
ۋە ئۇندا لەۋنىڭ ئاتەش - چوغدانلىرىنى قىزدۇردۇ.
دۇ. ئۇنىڭ كۆيۈلمىگەن ھەم كۆيدۈرمىگەن، سۆ-
يۈلمىگەن ھەم سۆيدۈرمىگەن لەۋلىرىدىن ھەقىقەت
نۇرى تۆكۈلۈپ بەخت چۆلىنى يورۇتىدۇ.

ئىمكاندىن ئىمكانغا ئۆتۈش - روھىيەتنىڭ
سائادىتى! لەۋ، بۇ سائادەت ئەسنالىرىدا يىگانە بىر
ئارامگاھقا ئايلىنىپ رەڭلىنىدۇ ۋە ئويغانغان پەر-
ۋازلارنىڭ ئۇچرىشىدا كۈچلۈك يالقۇنچاپ نۇر چا-
چىدۇ. قاراڭغۇ خىلۋەتلەر يورۇيدۇ، روھ مۇڭلار
ئىچىدىكى بۇرۇقتۇم ھاۋانى سۈرۈپ پايدىغان ئېتىپ،
مۇقەددەس دىل قۇياشى بولۇپ پارلايدۇ. تۇيغۇ بى-
لەن ئەقىل روھنىڭ ئىككى تەرىپىدە جەزىبىلىك
قاتات قېقىپ، تەن چۆللىرىنى سائادەت يامغۇرى
بىلەن سۇغۇرىدۇ.

سېنىڭ سوغۇق لەۋلىرىڭ ئاللىبۇرۇن قاشالىق-
رىڭنىڭ ئىچكىرىسىدە بەخت كۈيى تۆكۈلۈپ تۇرغان

نۇرئانە بىر ئىمكاننى پىنھان تۇتۇپ ياتىدۇ. ئىمكان-
لار ئارىسى، نىگاھلار ھەم تىنىقلار ئۇچرىشىپ تۇر-
غان شۇ قەدەر يېقىن ئارىلىق مۇھەببەتنىڭ چۆلىنى
ھاسىل قىلىپ، بەخت ۋە ۋىسالنىڭ قەدرىنى تۆكۈپ
سورۇۋېتىدۇ. ئۇلۇغ پەرۋاز، شۇ تۈپەيلى روھنىڭ
ئەسلى ماكانلىرىدىن ھالقىپ ئۆتۈپ كېتىدۇ. ئۇ-
نىڭ سەرسان - سەرگەردانلىقى ئۇلۇغلۇق كۈچىدىن
بەخت بىلەن ۋىسالنىڭ تۈرلۈك - تۈمەن سىمۋولى-
نى يارىتىپ، سىمۋوللار ئارا تېخىمۇ چەكسىز،
تېخىمۇ رەڭدار مەزمۇن تاپىدۇ...
ھېلىغىچە سېنىڭ سوغۇق ئاقىرىپ تۇرغان
سۈكۈتلۈك لەۋلىرىڭگە قاراپ تەشۋىشلىنىمەن،
گەرچە لەۋلىرىم ئوت ئىچىدە چوغلنىپ ھاياتنىڭ
شېرىن رىسقىغا كۈيدار ئۇچقۇنلىرىنى چېچىۋاتقان
بولسىمۇ ۋە ياكى ئوت ئىچىدە پورەكلەپ ئېچىلىپ
ھاياتنىڭ شېرىن رىسقىغا ئايلانغان بولسىمۇ.
ئېھ، ئوت ئىچىدىكى لەۋ، بارلىق مۆجىزە
سېنىڭ ئىككىنچى بىر ئىمكان بىلەن جۈپلىشىپ
تۇيغۇلار ئارا ئۇلۇغ بىر پارلاق ئېقىنغا ئايلانغان
چېغىڭدىن باشلاپ يۈز بېرىدۇ!

پاجىئە

ۋاقىتنىڭ تاسقاشلىرى بىمەنە، ئۇنىڭ ۋۇجۇ-
 دىدا ئىدراك نېمە قىلسۇن!

ئېھتىمال، ۋاقىت قۇل، ئۇ سېنى ھەم مېنى
 ئۆزىنىڭ ئۆلۈك كۆلىگە ئاپىرىپ تەقدىرنىڭ ئاچ
 بېلىقلىرىغا يەم قىلىپ بېرىدۇ.

مەن ئالدىرمايمەن، ئالدىمدا نىشانىسىز بىر
 سۆرۈن كەڭلىك جىمجىت سوزۇلۇپ ياتىدۇ. ئۇندا
 مېنىڭ تەشۋالىق مەنزىلىمۇ، ئىلھامدار شېرىن
 ئارامگاھىمۇ يوق. قەلبىم تەن قەپەزلىرىگە سولان-
 غان، ئەخلاقنىڭ پولات سىملىرى ئىستەكلىرىمنى
 بوغۇپ تۇرىدۇ. بۇ يوللاردا مەن پەقەت ساڭا ئوخ-
 شاشلا بىر تەنھا ساختا يولۇچى...

مانا، بىز قارىمۇقارشى يۆنىلىشتىن كېلىۋاتىد-
 مىز.

بىز ئۇندا بىر نەچچە دەقنە ئۇچرىشىپ، چۈ-
 شنىكىسىز ھېس - تۇيغۇلار ئىچىدە بىر - بىرىمىز.

گە قارىشىپ قويۇپلا ئۆتۈپ كېتىمىز. بۇ يوللار
بىزنى ئىككى خىل، قارىمۇقارشى مەنزىلگە ئېلىپ
كېتىدۇ، شۇندىن كېيىن قايتا ئۇچرىشىش بەختى
نېسىپ بولمايدۇ، مەۋجۇتلۇقىمىز بىر - بىرىمىزگە
نسبەتەن ئاۋۋالقىغا ئوخشاش ئۆز مەنىسىنى يوقىتىدۇ.

پاجىئە، ئاھ، پاجىئە!
بىز قارىمۇقارشى يۆنىلىشتىن كېلىۋاتىمىز.
مەن ساڭا قىزغىن سالاملار بېرەلمەيمەن،
ئۇچرىشىش ھەم تونۇشۇش بەختىنى زوق - شوخ
بىلەن ئىزھار قىلالمايمەن، تېلېفون - چاقىرغۇ
نومۇرۇمنىمۇ قالدۇرۇپ قويايلىمەن. ھەممە قەل-
بىمدە قايناپ تېشىپ، پەقەت مەيۈس، مۇلايىم،
ئاسىي نىگاھلىرىمغا جۇغلىنىدۇ. سەنمۇ ھەم ماڭا
ئوخشاشلا ئەشۇ خىل نىگاھلىرىڭ بىلەن تىكىلىد-
سەن.

بىز بىر دەۋر، بىر قىممەت، بىر ئەخلاق، بىر
ئاڭ ۋە بىر قاننىڭ تامچىسى بولغانلىقىمىز ئۈچۈن،
سۈرىتىمىز بىلەن ماھىيىتىمىز ئىككى دۇنيا، ئىك-
كى ئالەمنىڭ تەۋەلىكىدە ئايرىم - ئايرىم تۇرىدۇ.
ئۆمۈر، مۇشۇ ئارىدىكى بوشلۇق ۋە مۇساپىلەرنى

بېسىپ ئۆتۈپ بولالماي كۆپۈك، لەش ھەم تۇپراققا
ئايلىنىدۇ. پاجىئە، ئاھ، پاجىئە! پاجىئە!

مەن كەينىمگە قارىيالمايمەن، ساڭا ئوخشاشلا
يېنىش - يېنىشلاپ قايىرىلىپ قاراشنىڭ، نىگاھلار -
نىڭ تىلسىز سۆھبەتلىرىنى ئۇزاققىچە ئاڭلاپ تىڭ -
شاشنىڭ ئوتتەك قىزغىن ئىستەكلىرىدە گويا گۈل -
خان بولۇپ كۆيىمەن. سۈكۈتكە چۆمگەن چاغلىرىم
سەن قەلبىمدە مەڭگۈلۈك ئەسلىمگە ئايلىنىپ پىن -
ھان ئازابقا ئەسىر بولغان چاغلىرىم بولىدۇ.

پاجىئە، ئاھ، پاجىئە! پاجىئە!
بىز قارىمۇقارشى يۆنىلىشتىن كېلىۋاتىمىز.
بىزنى تارتىپ كېتىۋاتقان مەنزىلەرنىڭ قىم -
مىتى ئارىدا يۈز بېرىش ئالدىدا تۇرغان ئۇچرىشىش -
نىڭ قىممىتىگە ئەرزىمەيتتى. شۇڭا يولدىن ئۆزگە
نەرسىلەر ھەققىدە ئويلاشنىڭ ھېچبىر مەنىسى يوق
ئىدى.

يول، ئىمكانلار جۇلاسى!

يول، بىزنىڭ تاللىشىمىزدىن سۆيۈملۈك چە -
راي ئاچىدۇ، ئەمما ۋاقىتنىڭ بىمەنە ئويۇنلىرى
تۈپەيلى، ئۇندىكى ئامەتلەر سىرى ھەمىشە كۆڭۈل -

دىن پىنھان قالدۇ. ھېچ نەرسە بولماي پەقەت پىنھان
 بىز يېقىنلاپ كەلمەكتە ئىدۇق. ئىككى قارا
 سايە، ئىككى سوغۇق سۈرەت يېقىنلاپ كېلىپ دە-
 قىقە ئىچىدە بىر پۈتۈن گەۋدىگە ئايلاندى - دە، يەنە
 شۇنداق تېزلىك بىلەن بىر - بىرىدىن ئايرىلىپ
 يىراقلاپ كەتتى. ئەمدىلىكتە، بۇ يوللاردا ئىككى
 ئوتلۇق سايە، ئىككى رەڭدار سۈرەت نامايان بولماق-
 تا ئىدى. ھېچ نەرسە بولماي پەقەت پىنھان نە-
 ئەي، ئۇچرىشىش بەختىدىكى سۆيۈملۈك سا-
 ھىبجامال، مېنى ئىككىنچى دۇنيادا - سۈرىتىڭ
 ئىچىدىكى ماھىيەتتە، ئۆزۈڭگلا خاس ئەسلى چىز-
 لىقىڭدا ئېلىپ قال. بىز شۇ مۆجىزىلەر يۇرتىدا
 مەڭگۈ بىر - بىرىمىزنىڭ رەڭدار گۈللىرىنى پەر-
 ۋىش ئەتكۈچى ۋاپادار باغۋەنلەردىن بولۇپ قالايلى!

روھ سەپىرى

تۈنۈگۈنكى خەتلەردىن ئۇچۇر كەلمەي تۇرۇپ
 گۈگۈمنىڭ قانلىق قىرغاقلىرىغا يېقىنلاشتىم .
 تۈن ، كۈننىڭ ئاداققى كۆز ياشلىرىغا بەھوزۇر
 چۆمۈلۈپ ئۆزىنىڭ تىمتاس زەپەر ناخشىسىنى ئېيتىپ-
 ماقتا ئىدى .

ۋاقتىنىڭ سۈرئىتى ئالدىدا تۇيغۇلار خىرەلد-
 شىپ ، مەۋھۇم بىر شادىيانە كۈيىنىڭ ئەسىرىگە ئاي-
 لانغان ئىدى .

ئۆستەڭ بويىدىكى قاۋاقخاندا ئېلېكتىر لامپىد-
 سى تولغىنىپ ئۈسسۈلغا چۈشكەن ، ئەتراپقا ئولاش-
 قان ئادەملەرنىڭ قانلىرىدىكى سۇلغۇن رىتىم ھەر
 بىر سىلكىنىشىدە ھەزىل - لەتىپىگە ئايلانماقتا ئى-
 دى .

كۈلكە ئاۋازى دەرىزىلەرنى تىترىتىپ ئۆتۈپ
 يىراق جاڭگالدىكى پادىچى - چوپانلارنىڭ شېرىن
 چۈشىگە ئېقىپ كىرمەكتە ئىدى...

تۈننىڭ ناخشىسى ئۈزۈلدى، ئۇ ئۇزۇن قارا
تۈننىڭ ياقىسىنى مەھكەم چىشلىگىنىچە چۈش پە-
رىسىنىڭ گۈلدار قېيىقىغا ئولتۇرۇپ ئالدىراشلا يۈ-
رۈپ كەتتى.

لەتپە داۋاملاشماقتا، ئادەملەر ھەر بىر كۈل-
كىدىن سىلكىنىپ ئۆزلىرىنى ھەريان ئېتىشماقتا
ئىدى.

مەھەللە - مەھەللىلەردىن بالىلارنىڭ چىرقى-
رىغان، مۈشۈكلەرنىڭ مياڭلىغان، ئىتلارنىڭ
خىرقىرىغان ۋە ھىملىك ئاۋازى ئۆز ئارا قوشۇلۇپ
بوۋاي ھەم مومايلارنىڭ ئاجىز يۈرىكىگە دەھشەت
سالماقتا ئىدى.

تۈن نىسپى كۆزۈمدە ئويۇپ قالغانىدى، ۋۇجۇ-
دۇمدا جىددى تاشقىنلاپ كېتىپ بارا تىم. كۆڭۈل
ئەينەكلىرىمدە تۈنۈگۈننىڭ جەننەتتەك نۇرانە سىما-
سى ئەكس ئېتىپ تۇراتتى. دۇنيانىڭ ھەقىقى -
ھۆرمىتى ئالدىدا ئەشۇ قۇياش تۇغىمىنى ئېگىز كۆتۈ-
رۈپ، شەكىللىرىمنى يوققا چىقىرىپ، سەھەرنىڭ
ئىپتىخارى بىلەن ماھىيىتىمدىن بىر پۈتۈن گەۋدىگە
ئايلىنىپ كەتسەم، دېگەن ئىستەك روھىمدا قاناتلان-
ماقتا ئىدى.

مانا، قان بىلەن روھ ئارىسىدا قىسلىشىپ دۈۈد-
يانىڭ ئىپتىخارىنى كۆردۈم، ئادەمنىڭ جەكسىز
كەتكەن مۆجىزىكار چىنلىقىدا ئۇ بىر تال قىزىق گۈل
بولۇپ ئېچىلغانىدى.

قەلبىم بىلەن تېنىمنىڭ ئىشىقىدا كۆيۈپ دۈۈد-
يانىڭ مۆجىزىلىرىنى كۆردۈم، ئادەمنىڭ پىنھانە
تۇرغان بوشلۇقلىرىدا ئۇ بىر توپ يۇلتۇزلار تۈركۈ-
مى ھاسىل قىلغانىدى.

كېچە بىلەن كۈندۈزنىڭ سۆھبەتلىرىدە بولۇپ
دۇنيانىڭ مەڭگۈلۈك يۈرىكىنى تىڭشىدىم، ئادەم-
نىڭ ئېقى بىلەن قارىسىدا ئۇ بىر غايەت زور يانغىن
بولۇپ كۆيمەكتە ئىدى.

ئەي دۇنيا، چەكسىزلىكىڭدە چەكسىزلىك بو-
لۇپ تەنھا ئېقىشىمنى قوبۇل قىل. قانغا ئايلىنىپ،
ئايىقى چىقماستۇرغۇن تىمتاسلىق ئىلكىدىكى كۆل
سۈيىدەك قۇرتلاپ ۋە ياكى زەي ئېرىقلار
ئارا كۆپۈك - لەشكە ئايلىنىپ كەتكۈم يوق. روھقا
ئايلىنىپ مەڭگۈلۈك پارلاش، ئەڭ پاكىز تۇيغۇلار
ئىچىدە چوغدەك جۇشقۇن يېلىنچاش، ئۇنىڭ قاپقا-
راڭغۇ غار - ئۆڭكۈرلىرىدە چوقان سېلىپ پاراسەت
پەزىلىتىنى سىلكىپ ئويغىتىش ئىشتىياقى قەلبىم.

نى لال ئېتىدۇ! مەن يارىلانغان يۈرەكتىن زېمىنگە ئاققان
تۇنجى تامچە قان. مەن، قۇياش بىلەن تۇنجى ئۇچراشقان زېمىن.
دىكى يېگانە پەرزەنت. مەن، ئاسمان - زېمىن ئارىسىدا ئېگىز بوي
تارتقان تۇنجى خاسىيەتلىك جەننەت دەرىخى! ئەنە،
ھاياتلىق دەرىخىمنىڭ شاخلىرىدا ئېچىدە -
لىۋاتقان ئوتقا شتەك قىپقىزىل گۈل - چېچەكلەرنى
كۆردۈم. مېۋىلىرىمنىڭ شېرىنلىكىدە ھۆرلۈك ئالدىم.
دىكى پىنھان بىر ساھىبجامالنىڭ مۇلايىم تەبەسسۇ -
مىنى ھېس قىلدىم. ياپراقلىرىمنىڭ ھەريان ئۇچۇشلىرىدىن قىش -
لاق يايلىقىنىڭ رەڭدار مەنزىرىسى ھاسىل بولدى.
مال - چارۋىلارنىڭ باش چۆكۈرۈپ ئوتلاشلىرىدىن
ھاياجانغا چۆمۈپ يېپيېڭى بىر جەزىرىگە چىقتىم.
ئېھتىمال ئۇندا تەكرارلىنىمەن، ئاخىرقى تام -
چە قان زېمىننىڭ يۈرىكىگە تامام سىڭىپ كەتكەنگە
قەدەر...

بوشلۇق ۋە ئىمكان

ئۇلۇغ ھەم سۈزۈك بىر ئىمكانسەن!
 ساڭا سەن تېخى ئۆزۈڭدىن بايقىمىغان ھېكمەت-
 لىرىمنى ئايان قىلسام، قەلبىڭنىڭ پىنھانە بۇلاقلار-
 ى ئۇنىڭ دەۋەتلىرىدە بىر - بىرلەپ ئېچىلىپ،
 ھايات ئېكىنزارىڭدىن ئۆزگىچە خۇش ھاللار تاراپ-
 دۇ.

ئەمدى ماڭا قارىغىنكى، نىگاھلىرىڭنى بىر دە-
 قىقىمۇ سەرسان ئەيلىمە. بىز بۇ ئارىدا ئۇزاققىچە
 جىمجىت ئولتۇرۇپ تىلسىز سۆھبەتنىڭ مۇقەددەس
 دەملىرىنى پۈتۈنلەي ئىلگىمىزگە ئالايلى. قوشۇ-
 لۇشنىڭ ئىپتىخارى رېئاللىقنىڭ چىركىن، غەلە -
 غەش تۇمانلىرىنى سۈرۈپ توقاي قىلسۇن.
 ھاياتنىڭ ئەڭ يېڭى دەقىقىلىرى بىلەن ئەڭ
 يېڭى تۇيغۇلىرىدا ياشا!

ئىستەلمىگەن ئىستەكنىڭ قەدرى ھايات ئالدى-
 جورۇن پايخان ئېتىپ تاشلىغان چىركىن رېئاللىق.

نىڭ باياۋاندا مەۋجۇد ئەمەس.

چەكسىز غەيۇر رومانىكاڭ بىلەن قۇرۇپ چىققان يارقىن، سۈزۈك تۇرمۇش ئىچىدە ئۆز - ئۆزۈڭنىڭ ئەۋلىياسىغا ئايلانغىنىڭدا، ئۇندا ئېرىش - كەن ھەر بىر سەرخۇش تۇيغۇلىرىڭ بىلەن ئالەمگە مەغرۇر نەزەر سېلىش، ھايات ھەققىدە ھاياتقا سۆز - لەش شەرىپىگە ئېرىشىسەن. ھەممە نەرسىنىڭ، ھەتتاكى ئۆز - ئۆزۈڭنىڭ پاسىلى، چەك - چېگرىسى يوققا چىقىپ، بىپايانلىق ئىلكىدە نۇر بولۇپ ئاققان سائادەتمەن ئەۋلىيانىڭ رېئاللىقى زاھىر بولىدۇ.

ئىستەكلىرىڭ ئىستەكلىرىڭنىڭ قارشى قىرىغىقىدىكى پىنھانە ئىمكاندا قاناتلىنىپ ھاياتنىڭ ئەسلى رەڭگى - رۇخسارىغا نۇر ھەم رەڭ ئاتا قىلغان چاغلاردا، مەڭگۈلۈك قەدىر - قىممەتنىڭ سۈزۈك، مەنىدار رېئاللىقى تۇغۇلىدۇ.

سېنىڭ جۇلالىرىڭ ھايات لاتىقىغا ئايلانغان ئاۋ - ۋالىقى رېئاللىقىنى نومۇستا قويدۇ. سېنىڭ كېچىسىدە ئىشرەت سۈرگەن سوغۇق، سەرگەردان قەلبىلەرنى ھەيرەتتە قالدۇرىدۇ.

سېنىڭ مەۋجۇتلۇقۇڭ دۇنياغا تەخىداش دۇنيا
بولۇپ، ئۇنىڭ مۆجىزىكار چەكسىزلىكىدە پارچىلەن
ئۆز - ئۆزىگە جەم - مۇجەسسەم قىلىدۇ...
سەن، سەھەردىن چىقىپ دۇنياغا كىرگەن
يېپپىڭى بىر مۆجىزە.

سەن، دۇنيانىڭ ئۇلۇغ ھەم سۈزۈك بىر ئىم-
كانى.

سەن، رېئاللىقنىڭ چوڭقۇر لاتقىسىدا تېخىچە
ئىستەلمىگەن بىر يېگانە ئىستەك.

سەن، ھاياتنىڭ جىمجىت، بىر خىل تەكرار-
لىقىدا ئۆز - ئۆزۈڭگە تىكىلىش بەختى - سائادىتى-
نى ئىدراك قىلالمىغان مەجنۇنە ئەۋلىيا!

تاۋاپ تۇغى

تۇيغۇ بىلەن ئەقىل ئۆز ئارا بىرىكىپ ھاسىل بولغان پارلاق نۇر چەمبىرىكى ئىچىدە دۇنيانى تە-
پەككۈرەن ئايلىنىپ يېڭىچە قىممەتلەرنى ئىدراك قىلاتتىم.

غايىلەرنىڭ قىممىتى ئۇنىڭ پەردازلانغان شەك-
لىدە ۋە ياكى ھادىسىۋىي توزانلىرى ئىچىدە ئەمەس،
بەلكى ئۇ تۇغۇلغان ئىچكى خاھىشنىڭ ھەل قىلغۇچ
سېھرىي كۈچىدە ئىدى. شۇڭا سىنالمايتتىم، تاس-
قالمايتتىم، مۇقەررەر ئۇيغۇنلۇق ئارا نۇرغا ئوخ-
شاش تەرەپ - تەرەپكە بەھوزۇر يېيىلاتتىم.

دۇنيانىڭ سىرى ئۆزۈمدە ئايان ئىدى، ئۆزۈم-
دىن تاشقىرى بارلىققا ئۆزۈمدىن مەنا ھەم سىمۋول
ئىزدەيتتىم...

ھەر كۈنى سەھەر، ئىشىكىم ئالدىدىكى چوڭ
يولدىن بىر توپ ئادەم ئالدىراشلا ئۆتۈپ كېتەتتى.
ئۆزۈمغا سوزۇلغان بۇ قايناق توپنىڭ سەپلىرىدە

بىرەر نەرسىدىن نام - نشان يوق ئىدى. ئۇلارنىڭ قوللىرىدا تۇغ - ئەلەم كۆرۈنمەيتتى، باشلىرىدا بۈركۈت پەيلىرىمۇ چېلىقمايتتى. ئۇلار شۇ يوسۇندا تارىخنىڭ كونسىرغان، چۇۋۇلغان تىمىتاس ئۆيلىرىگە قاراپ ئىپتىخار، قورقۇنچ ھەم ئۈمىد بىلەن ئىلگىرىلەيتتى.

سۈكۈتلۈك بۇ يۈرۈشلەرنىڭ مەنزىلىدە ئۇزاققا قالمايلا چەكسىز كەتكەن بىر ۋەيرانە قەبرىستانلىق كۆرۈندى. ئۇ يەردە، قەبرە خادىلىرىغا چېگىلگەن رەڭگارەڭ تۇغ - ئەلەملەر لەپىلدەيتتى، قان قىلىندىغان جان - جانىۋارلارنىڭ سۆڭەكلىرى ئاپئاق تاۋىلىنىپ ياتاتتى، جاننى سۈكۈت دەھشىتىگە سالغۇچى بىر مەۋھۇم سۈر - ھەيۋە ھۆكۈم سۈرەتتى. ئۇلار قەبرە خادىلىرىغا، ئەتراپتا بەرق ئۇرۇپ ئېگىز بوي تارتقان توپ - توپ يۇلغۇن شاخلىرىغا يېڭىدىن يېڭى تۇغ - ئەلەملەرنى قاداپ قايتىشتى. سەپ يەنىلا ئاۋۋالقىدەك جىمجىت، سۈرەنسىز داۋالغۇپ باراتتى. قېتىپ قالغان ئىپادىسىز جۈپ - جۈپ قارا كۆزلەرنىڭ قاراقلىرىدا سۈكرى - سانا، توۋا - ئىستىغپاردىن باشقا بىرەر روھىي ئۇلۇغۋارلىقنىڭ چېقىن - ئۇچقۇنى كۆرۈنمەيتتى.

مەن، ئۇلار ئىشىكىم ئالدىغا يېقىنلاپ كەلگەن
گۈگۈم پەيتىدە، دەرىزەمنى قىيا ئېچىپ بەئەينى
تۈن ئوغرىسىدەك تۇيۇقسىز خىتاب قىلدىم:
— قېنى سىلەر ئۆلۈكلەر قېشىدىن ئېلىپ
كەلگەن تەۋەررۈك؟
ۋۇجۇدۇم يالقۇنچاپ بىلىپ بولماس بىر پىنھانە
ئوت سېھرىدە كۆيۈپ كۈلگە ئايلانماقتا ئىدى. ئۆت-
مۇش بىلەن بۈگۈن، بۈگۈن بىلەن كېل-
چەك بىر - بىرى بىلەن زەنجىر سىمان ئۇلىنىپ،
كۆز ئالدىمدا ھاياتنىڭ بىباھا قىممەتلىرىنى خىلمۇ
خىل سىمۋوللاردا سۈرەتلىمەكتە ئىدى.
ئۇلارنىڭ ھەيرانلىقى، ئۇلارنىڭ تەئەججۇپلى-
رى ئەۋجىگە چىقىپ، سۈكۈت غايەت زور بىر تاغ
بولۇپ يەلكىلىرىدىن باسقان شۇ مىنۇتلارنىڭ ئۆزىدە-
دە، كۆپكۆك دەرىزە پەردەمنى يۇلۇپ ئالدىم - دە،
ئۇنى ئۇزۇن بىر ياغاچنىڭ ئۇچىغا باغلاپ سەپ
ئالدىدا تېڭىرقاپ تۇرغان ياش يىگىتكە تۇتقۇزدۇم،
ئاندىن مېھرى ئوت چېچىپ تۇرغان ياۋايى ئاۋازىم
بىلەن سۈر بەتلىك سۆزلەشكە باشلىدىم:
— بۇ تۇغنى ئېگىز كۆتۈرۈپ بېرىڭلار! كۆككە
رەڭداش بۇ سىمۋولدا كۈندۈزى سىلەرنىڭ قۇياش

يەڭلىخ يۈزىڭلار، كېچىسى كائىناتنىڭ چەكسىزلىكىدىكى ئاي - يۇلتۇز سىماسى نامايان بولسۇن، سىلەر شۇ ئوتتۇرىلىقتا تۇرغۇچى گىگانت گەۋدە، شۇ ئوتتۇرىلىقنى تۇتاشتۇرغۇچى ئۇلۇغ مۆجىزىكار ئەۋلىيا. تاۋاپ، يۈرىكىڭلاردىن باشلىنىپ كائىناتنىڭ چەكسىز تىلىملىرىغا تۇتاشسۇن!

سەن يەنىلا ئاۋۋالقى بالا

بەختنىڭ سىرتىدىكى چاڭقاق جەزىرىدە ھەممە
بىلەن ئۇچرىشىشىم مۇمكىن ئىدى .

شېرىن ، ئەمما يەنە مۇزدەك سوغۇق قاشالار
ئىچىدە سىقىلغىنىمدا ، بەختىمگە قاراپ شۇنچىلىك
مەيۈسلەندىم ، تەنھا پەرۋازنىڭ مۆجىزىلىرى قەل-
بىمىنىڭ تېخى خىرەلەشمىگەن سۈپۈزۈك ئەينەك-
لىرىدە سۈر - ھەيۋە ھەم زوقمەن شەكىللەرنى پەيدا
قىلغانىدى .

تەنھالىقىمنى ئېتىراپ قىلماي ھەققىم يوق
دەپ بىلگەن نەرسىلەرگە نەزەر سالمىغانلىقىم ئۇ-
چۈنلا سېنى ئىككىنچى قېتىم يوقاتقاندىكى قىلاتتىم .
ئاھ ، قايسى ئۆي قەپسىدە باغرىڭ
يارا ، ئەي بۇلبۇلۇم ؟ !

يىراقتىكى ئورمان ، يىراقتىكى دەريا ساھى-
لى ، يىراقتىكى سەبى سەھرا بۇ ۋەقەلەر بىلەن
ھېچبىر ئالاقىسىز ھالدا تىمتاس مۇڭلىنىپ ، شاۋ-

قۇنسىراپ ياتاتتى .

ياق ، بەخت تىلىسىم ئەمەس ، ئۇ ھاياتىنىڭ بىر پارچە دەملىك ئەخمىقانه قىزىق ئويۇنى ئىدى . ئويۇن ئويۇن ئىدى . ناپ ھارغان چاغلاردىلا ئاندىن ئەشۇ جەزىرىگە قايتىپ ، بەختنى ، بەخت تۇغقۇچى تىلىسىم كۈيلەرنى ئەسكە ئالغىلى بولاتتى .

ھەر كۈنلۈك ئۇچرىشىشنىڭ سىرىدا مەنا يوق ، ئۇندا ھاياتنىڭ سۈزۈكلۈكى ئۆچكەن لەش - كۆ - پۈكلەر غەمكىن ئاقىدۇ .

قەسەملىرىڭنىڭ شورى قۇرسۇن !
قەسەملىرىڭ ئۆلۈكلەر روھىغا سەدىقە قىلىندى .
غان بىچارە تەسەللىغۇ ئاخىر .

يېڭىلىشىمىسەم ، سېنى بارلىقنىڭ سىرتىدا يا -
ۋايى ئەپتىم بىلەن قۇچاقلاپ سۆيۈمەن . شۇ چاغدىن
ئېتىبارەن يېڭىباشتىن باشلىنىشقا ئۈمىد ئاتماي -
مەن ، ئاللىبۇرۇن جېنىمنىڭ ھوزۇرىدا يالغۇنچاچلاندى .
غان ئاشق ساھىبجامالسىن !

ئازابنىڭ قىستاشلىرىدا تەكرار - تەكرار پاك -
لىنىمەن . ئازاب ، ماڭا سېنىڭ يېڭىدىن يېڭى گۈ -
زەل ھېكايىلىرىڭنى سۆزلەپ بېرىپ كۆڭلۈمنى

ئوۋلايدۇ. مۇھەببەتنىڭ چەكسىز پاك كەتكەن سەبى سەھراسىدا يېشىل قوناقلارنى ئارىلايمەن، دىماقلىق-رىمغا ئەمدىلا ئېچىلغان جىگدە چېچەكلىرىنىڭ خۇش پۇرىقى ئۇرۇلىدۇ. ئېھتىمال شۇ ئەتراپتا ئوت ئېلىپ، ئوسما تېرىپ، يىلىم كولاپ ئويناپ يۈر-گەنسەن...

ئىسمىڭ نېمە؟

خاتىرەمدە غۇۋا ئوبرازدىن ئۆزگە ھېچنەرسە قالماپتۇ، شۇنچە ۋاخلاردىن بۇيان ساڭا ئاجايىپ گۈزەل ساھىبجاماللىق سۈپىتىنى كىملىرىدىن يۈك-لىگىنىمۇ ئېسىمدە يوق. يوقلۇق ئىلكىدىكى تاسا-دېپىي بىر ئۇلۇغۋار تۇيغۇسەن! سېنى يەنىلا ئۆزۈمگە ئوخشاش بەختسىزلەردىن سورايمەن:

— قايسى ئۆي قەپسىدە باغرىڭ يارا، ئەي بۇلبۇلۇم؟!

ئۆلۈۋېلىش بەختى ساڭا ھەم ماڭا ئۇزاققىچە مەنسۇپ ئەمەس، ھاياتنىڭ ئىسسىقى قالمىغان بە-ھوزۇر ئېقىنلىرىدا لەش - كۆپۈك بولۇپ ھەريان ئاقىنىمىز ئاققان. جەزىرە يەنىلا قوپقۇرۇق، توپ

توپ ئاقتىكەنلەرنىڭ ئىزغىرىن شامالار بىلەن
ئېيتقان تىلسىملىق ناخشىسى ھەممە يەردىن ئاڭلىنىپ
نىپ تۇرىدۇ.

قىزىلگۈل ئىدىڭ، جېنىمنىڭ ئاداققى بوز تۈپىدىن
راقلىرىدا.

پۇرىقنىڭ ھاياتنىڭ ئەڭ ئىچكى نەپەسلىرىگىچە
سىڭىپ كەتكەن تۇرسا، سېنى قانداقمۇ ئەسلىمەي
ئۆتەلەيمەن، ئەي قىزىلگۈل!؟

ياتلاشقان ئادەمگە ئۆچمەنلىكىم يوق، ناۋادا ئۇ
مېنىڭ يوقلۇقىمىدىن ھالقىپ ئۆتۈپ ئىككىنچى
بارلىققا — ھەقىقىي يوقلۇققا يەتكەن بولسىمۇ.

چىدام ۋە ئويغىنىشتا قايتىش بەختىنى تونۇمىدىم.
ساڭا، سېنىمۇ مېنىڭ بىلەن ھېچبىر ئالاقىسى قالماي.

مىغان ئەشۇ يات دۇنياغا سىقىپ چىقىرىمەن. بىر
ئۆمۈر سەرسان - سەرگەردان يۈرۈپ پاكلىنىش
قەرزىگە بوغۇلىسەن، ئاخىرقى بەخت مەنزىلىڭ ئۆزۈڭ
زۇڭ كەچكەن مېنىڭدىكى چەكسىز يېشىل سەھرا
بولدى.

يېنىمدا بولمىغانلىقىڭ ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى
قېنىمغا ئايلىنىپ كەتكەنلىكىڭ ئۈچۈن سېنى سې-
-

غىنىمەن .
قايسى ئۆي قەپسىدە باغرىڭ يارا ، ئەي بۇلبۇ .
لۇم ؟ !

سەنسز جۇلاسى ئۆچكەن ، تەم ھەم پۇرىقى
قالمىغان رېئاللىقنى تاشلاپ قېچىپ كەتكۈم كېلد .
دۇ ، ئەشۇ يالغۇچ قوغلىشىپ ئويناپ يۈرىدىغان
ئىككىمىزنىڭلا خاس يېشىل سەھراسىغا
ئېيتىش مۇمكىن بولمايدىغان ئاجايىپ ئۇلۇغ
بىر تۇيغۇسەن !

ئارىمىزدا بوشلۇق يوق ، ئەمما بۇ ئارىغا ھايات .
مۇ ، ئۆلۈمۈمۇ كار قىلمايدۇ .
قىيىنلىمەن ، يارىلانغان قەلبىمدىن قىپقىزىل
قان كۈيى بولۇپ ئاقسەن . جىمكى نەرسە سېنىڭ
تېخى ئۆتمۈشكە ئايلىنىپ بولالمىغان گۈزەل ھېكا .
يىلىرىڭنى سۆزلەپ كۆڭلۈمنى ئالدىۇ ، ياششىم ،
بەرداشلىقىم ھەم ئويغىنىشىم تامامەن سېنىڭ ئۇ .
چۈن بولمىسىمۇ .

سەن ، ئاداققىچە يەنىلا شۇ ئاۋۋالقى بالا —
قوناقلىقلاردا ئوت ئېلىپ ، جىگدىلىكلەردە يىلىم
كولاپ ، دەريا بويلىرىدا چاكانتاش تېرىپ ئويناپ

كۈلگەن .

سەن ، ئاداققىچە يەنىلا شۇ ئاۋۋالقى بالا
تۇيغۇ چەمبىرىكىمدە نۇرلىنىپ ئەقلىمدە
ئىشرەت سۈرگەن .

سەن ، ئاداققىچە يەنىلا شۇ ئاۋۋالقى بالا —
ھاياتنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدا بەختسىز ، سەرسان ،
سەرگەزدان كېزىپ يۈرگەن ...

ئوچۇق ئىشك

ئىشكىم ھەمىشە ئوچۇق تۇرىدۇ، مەن تەنھا
ھۇجرامدا دۇنيانى بىمالال كۈتۈۋېلىپ ئۇنىڭ ئەڭ
ئاخىرقى بىر چېكىگە ئايلىنىمەن. قايتىش داۋامىدە -
دىكى دۇنيا مېنىڭدە ئۆز سازلىرىنىڭ پەدە - ئودا -
رىنى تەڭشەيدۇ.

ئىشكىم ھەمىشە ئوچۇق تۇرىدۇ، ئۇنىڭ كى-
چىكىگە قاناتلىرى كەڭ تارتىلىپ، قىسىلغان دۈن-
يا پەرۋازغا ھۆرلۈك ئارامى ۋە سۆيگۈ ساماسى
بېغىشلايدۇ. قوشۇلۇش، شۇ ئەسنالاردا ئەسلى ئىم-
كاننى ئىككىنچى بىر ئىمكان كەڭلىكىگە ئۇلاپ،
ئۇنىڭ مۆجىزە تاشقىنىدىن پۈتۈنلۈك ئابىدىسى تىك-
لەيدۇ. مەن تاڭ شەھەر ئورنىدىن تۇرۇپ، دۇنيا-
غا دۇنيانىڭ ئىخچام ۋە مۇكەممەل سۈرىتىدە كۈلۈم-
سىرەپ چىقىمەن.

ئىشكىم ھەمىشە ئوچۇق تۇرىدۇ، مەن ئىچ-
كىرىدىكى سۇپىدا يۈكۈنۈپ ئولتۇرۇپ، قەلب ئەي-

نېكىمىنى قىزغىن سۆيگۈ ساماسىدىكى ھۆر دۇنيا
نۇرىغا تۇتمەن، ئۆي ئىچىدە ئىككىنچى قۇياش يارى
لايدۇ. ئاندىن نۇتۇق شارابىمىنى قەدەھلەرگە تولدۇرۇپ
رۇپ ئالدىمدا قاتار تىزىلغان تۈن ئوغرىلىرى بىلەن
كۈندۈز قاراقچىلىرىغا سۈنمەن. قايتىش داۋام قىل-
مىدۇ، قوشۇلۇشتىن ئۇلۇغ بىر جەڭگىۋار سەپ
مۆجىزىسى يارىلىپ، رەڭ قىرغاقلىرىد-
دىكى ھايات - ماماتلىق جەڭلەرگە ئاتلىنىپ يۈ-
رۈپ كېتىدۇ. مەن ئىككى قۇياش تەڭلا كۈلگەن
سەھەردە، ئۇلارنى ئىشىك ئالدىغا چىقىپ ئىپتىخار
بىلەن كۈتۈۋالىمەن...

ئىشىكىم ھەمىشە ئوچۇق تۇرىدۇ.

ئۆي - ئۆيلەردىن ئۆي قەپەسلىرىدە دەپمى سە-
قىلغان پىنھان ئادەملەرنىڭ مۇڭلۇق ناۋالىرىنى
ئاڭلاپ تەئەججۈپلىنىمەن. دۇنيانىڭ مېنىڭدىكى
تاشقىنىدا ئۇلارنىڭ نام - نىشانىز جۇلالىرى ئەر-
كىلەپ رەڭدار ئېقىنلارنى ھاسىل قىلىدۇ.

ئەي دۇنيادىكى دۇنيا، يۈرىكىڭگە سادالىرىم-
دىن دۇنيا ئوتلىرى تۇتاشقان دەملەردە، مەجنۇن
ئايىقلىرىڭ بىلەن ئۆيىمگە بىر رەت كىرىپ ئۆت.
مەن، ئېھتىمال قەلبىڭ سېغىنغان نۇرلۇق سەيلىد-

گاھ ۋە ياكى ئىستەكلىرىڭدىكى ساڭا ئوخشاش ئۆ-
 زۈمدە ئەرك تاپقان تەنھا سەيياھ .
 ئىشىكىم ھەمىشە ئوچۇق تۇرىدۇ ، ئاخىرقى
 ھۇجرا دۇنيانىڭ بىپايانلىقى ئىچىدە ئۇلۇغ يولغا
 ئايلىنىپ ، بارا - بارا شەكىلسىز باتىن ھالەتكە
 ئۆتۈدۇ . ئۇ بىپايانلىق ئىچىدە ، بىپايانلىق ئۇنىڭ
 ئىچىدە بىمالال ئېقىپ ، مەڭگۈلۈك يارقىنلىقنىڭ
 مۇقەددەس تىلىملىرى يېشىلىدۇ .
 ئىشىكىم ھەمىشە ئوچۇق تۇرىدۇ...

پەرزەنت ئىشقىدىكى مونولوگلار

1

پەرزەنت ئىشقى — ئۆلۈملەر ئارىلىقىدا پارلى-
غان ئۈمىد، مەڭگۈلۈككە تېشىپ چىققان ھاياتلىق
ئىشەنچىدۇر.

پەرزەنت ئىشقىدىكى مونولوگلار ئەشۇ ئۇ-
مد بىلەن ئەشۇ ئىشەنچنىڭ قاتتىقىدىن ئۇرغۇغان،
پەرزەنت چۆللىرىنى لەرزىگە سېلىپ ئۇندا ئادىمى
ئېتىقاد بىلەن ئادىمى بۇرچ - ئىپتىخارنىڭ مەڭگۈ-
لۈك سۈزۈك بۇلاقلىرىنى قايناتقۇچى مۇقەددەس
كۈي - مەرغۇللاردۇر.

پەرزەنت — ئاتا - ئانا ئامەتلىرىدە شېرىن
مۈگدىگەن بەختىيار بالا.

پەرزەنت — ئاتا - ئانا قىسمەتلىرىدە ئاچچىق
سىلكىنگەن سەرگەردان بالا.

پەرزەنت — مەۋجۇتلۇق پاسىللىرىدىن ئاتلاپ
ئۆتۈپ دۇنيانىڭ رەڭدار قويندا ئۆزىگە تىكىلگەن

چەكسىز مۇمكىنلىكتىكى تەنھا بالا .
پەرزەنت ئىشقىدا لاۋۇلداپ كۆيۈۋاتقان پىنھانە
قەلب ئۆيلىرىدە سېنىڭ ، مېنىڭ — بالىنىڭ مۇبا-
رەك رۇخسارنى كۆر . ئەشۇ سۆيۈملۈك جانلارنىڭ
بەختى - ئىقبالى ھەلەكچىلىكىدە سەكپارە بولغان
كىشىلەر زادى كىم؟ سېنىڭ ، مېنىڭ — بالىنىڭ
ئاتا ھەم ئانىسى ! ئۇلارنىڭ كىرىسىز تەسەددۇق قەل-
بىدە تىنىمسىز مەۋج ئۇرغان پىنھانە كۈي - مەر-
غۇللار خېلى بورۇنلا ئاۋازغا كىردى ، قەلبىڭ بىلەن
قۇلاق سال ، ئۇ ھەتتا زېمىننىڭ ، پەلەكنىڭ ، تەڭ-
رىنىڭ ساداسىدۇر...

2

— مۇبارەك ئەي قۇياش ، مۇبارەك ئەي زې-
مىن ، مۇبارەك ئەي ئوغۇل !
سەن قۇياشتىن تامدىڭ ، ۋۇجۇدۇڭ نۇر - زىيا
بىلەن پۈتۈلدى ، ئىمكانلاردا پارلىغۇچى قۇتلۇق يې-
ڭى قۇياشسەن !
سەن زېمىندىن ئۇندىڭ ، ۋۇجۇدۇڭ مۆجىزىد-
لەر بىلەن تولدى ، ئاسمان - زېمىن ئارىلىقىدا

يېپىيىڭى بىر دۇنيا ياراتقۇچى مۇجىزىكار ئەتراپىدا.
سەن! ھاھىتىمىز - ئىزىڭنى قىلىشىمىز.

ئەي ئوغۇل، باتىن ئالەمدىن كېلىۋاتقان نىل
ھەم مۇڭلۇق كولدۇرما ئاۋازغا قۇلاق سال، ئۇنىڭدا
تارىخنىڭ، تارىخ داۋانلىرىدا ئىز قالدۇرۇپ كەتكەن
سانسىز ئەجدادنىڭ ساداسى بار. سەن ئەسىرلەر
بويى ھاياتلىقنىڭ پىنھان قوينىدا پىنھان ئېقىپ
كەلگەن شۇ ئۇلۇغ ساداننىڭ داۋامى، مېنىڭدىن ھەم
ئاناڭدىن تاشقان قىسمىدا ھۆرلۈك تاپقان ئىككىنچى
بىر چەكسىزلىك سائادىتىمىز. چەكسىزلىكىڭدە
بىر ئۆزۈڭ خۇددى گىگانت ئادەمدەك بارچىنى تى-
رەپ تۇرىسەن. بارچە سېنىڭ چەكسىزلىكىڭدە سې-
نى ئوراپ - قورشاپ تۇرىدۇ. دېمەك، سەن ھەم-
مىگە يېپىلسەن، سىڭىپ تارايىسەن. ھەممە ھەم
ساڭا يېپىلىدۇ، سىڭىدۇ ۋە تارايدۇ. بۇنىڭدىن ما-
ھىيىتىڭنىڭ رەڭدار چېچەكلىرى ئېچىلىپ بۇ دۇنيا
ھۆسنىگە ھۆسۈن قوشۇدۇ.

ئىجتىھات قىل، ئىجاد - مېھنەت سېنىڭ يۈ-
رۈشلەردىكى كىر ھەم چاڭ - تۇزانلىرىڭنى يۇيۇپ
تاشلاپ قەلبىڭنى پاكىزلايدۇ، ئەڭ سۈزۈك تۇيغۇ-
لىرىڭنى سۆيگۈ ئارا دولقۇنلىتىدۇ، ئەڭ ئۆتكۈر

پاراسەتلىرىڭنى زىددىيەت تۇمانلىرى ئارا چاقماقتەك چاققۇزىدۇ. خىسلەتلىرىڭ ئارزۇ - ئىستەك گۈل-شەنلىرىدە شەكىلگە كىرىپ، قۇياشقا، زېمىنغا، مېنىڭ ئوغلۇمغا خاس يېگانە دۇنيانىڭ نامايان بولىدۇ. ساڭا سەن تۇتاشقان ھەم ساڭا تۇتاشقان چەك-سىزلىك خىلۋەتلىرىدىن ئالقىشلار ياغدۇ. ئەي ئوغلۇل، ئېسىڭدە تۇت، يوللار تۈپتۈز، خەيرلىك ئەمەس. ئۇنىڭ داۋانلىرى، ئوي - چوڭ-قۇرى، تىلسىملىق دوقمۇشلىرى بار. ئاياقلىرىڭنى تۇيغۇڭ بىلەن ئەقلىڭنىڭ مەيلى - ئىختىيارىغا تاپ-شۇر. سېنى يېتەكلىگەن ماھىيەت سەن يېتەكلىگەن مەنزىل - نىشانىڭ بىلەن بىر تۈز سىزىققا توغرا كەلگەن كۈنىدىن ئېتىبارەن روھىڭدىن ئادەم-لىك كۈيىنىڭ ئۇلۇغ يارالمىش ساداسى پارتلايدۇ. سەن يۈرگەن دۇنيا ئاڭغا ئىپتىخار بىلەن زەن سېلىپ، سېنىڭ نۇسرەت - بالاغىتىڭگە ئۆز ئىمكانلىرىنى تاپشۇرىدۇ.

قۇياشتىن تامدىك، ۋۇجۇدۇڭ نۇر - زىيا بىلەن پۈتۈلدى.

زېمىندىن ئۇندىك، ۋۇجۇدۇڭ مۆجىزىلەر بىلەن تولدى.

يىراق قەدىم زاماندىن ئېقىپ كەلگەن بۇ ئۇرۇن -
دۇڭدا ئۇلۇغ روھىيەت دولقۇنلىرى شاۋقۇن سەپىرىدىن ئۆتۈپ كەتتى.

يېقىندىن ئۇيۇق سۈزۈلدى، ئەنە سېنىڭ گۈل-
گۈن سەھىرىڭ باشلاندى...

3

ئەي ئوغۇل، ئادەم ئاتىدىن بۇيانقى ھاياتلىق
سەلتەنەتى ئەزەلدىن جاسارەت، پولاتتەك ئىرادىنىڭ
ھوقۇقى ۋە ئەقىل - پاراسەتنىڭ ئاپئاق نۇرلىرىدا
ياشناپ كەلدى. ھاياتنىڭ ئۇلۇغلىقى ئادەمنىڭ
قىممىتىدە، ئادەمنىڭ قىممىتى ئۇنىڭ ئۆزىدىن،
ئۆزىگە دۇچ كەلگەن تۈرلۈك - تۈمەن خەۋپ -
خەتەرلەردىن، ئازاب - ئوقۇبەتلەردىن ھالقىپ ئۆتۈش
تۈپ بەخت - سائادەت يارىتىشىدا، ئۆز ۋۇجۇدىدىكى
ئىمكانىي بارلىقنى ئىجادىي يوسۇندا قېزىپ چىقىپ
شەكىل ھالىتىدە چەكسىز مەنىگە ئىگە قىلىشىدا
ئىپادىلىنىدۇ.

ئۈمىدۋارلىق، مانا شۇ ھاياتلىق جەرياننىڭ
نۇر ئۇچقۇنلىرى بولۇپ، ئۇ ئىشەنچتە ئۆزئارا زىچ

ئۇيۇشۇپ ئوت - مەشئەل ھالىتىگە كېلىدۇ. سەن
ئۇنى ياندۇرۇپ ئېگىز كۆتەرگەن چاغلاردا، بارچە
قاراڭغۇ خىلۋەتلەرنىڭ بىردىنلا يورۇپ كۆز ئالدىڭدا
دۇنيانىڭ يارقىن چەكسىزلىكى ئايان بولىدۇ. ئەما -
لىقتىن خالاس تاپسەن، يۈرۈشلەرنىڭ خۇددى نۇر
تېزلىكىدە ئىمكاندىن ئىمكانغا تۇتۇشىدۇ، تەسەۋ -
ۋۇرلىرىڭ چاققاقسىمان قاناتلار ياساپ ھادىسلەر
كەينىدىكى ماھىيەتلەرنىڭ باغرىغا قادىلىدۇ، ھاسى -
لاتلىرىڭدىن مۆجىزىلەرنىڭ چىرايلىق تونىنى پى -
چىسەن.

ئەي ئوغۇل، سەن ھاياتلىقنىڭ شېرىن مېۋى -
سى، كائىناتنىڭ سوقۇپ تۇرغان ئوتلۇق يۈرىكى،
تەڭرىنىڭ بۇ دۇنيا ئېتەكلىرىدىكى ئەركە بالىسى -
سەن! ھاياتنىڭ تۇمان باسقان، غەلە - غەشلەر
قاپلىغان زۇلمەتلىك قارا كېچىلىرىدە روھىڭنىڭ
پەقەت ئۆزۈڭگىلا خاس پىنھانە شاۋقۇنلىرىغا قۇلاق
سېلىپ ئۇيقۇدىكى قۇياشنى ئۇيقۇسىدىن ئويغات.
ئىشەنچ مەشئىلىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ ئۇلۇغ يۈرۈش -
لەرنىڭ جەڭگىۋار سەپلىرىنى ھاسىل قىل. ساڭا
يۈز تۇتقان جىمكى غەلە - غەشلەر، ئازاب ۋە
قىسمەتلەرنىڭ يۈچۈن كۆلەڭگىلىرى قولۇڭدىكى

ھەم دىلىڭدىكى ئەشۇ نۇر چەمبىرىكىنىڭ باغرىدا
كۆيۈپ كۈلگە ئايلانسۇن. سەھىرىڭنىڭ ئۇپۇقى
قىرىشتىن ئاۋۋال ئۆز ئۇپۇقلىرىڭنى ئىشەنچ مەش-
ئىلى بىلەن يورۇتۇپ ئاڭا نۇر ۋە يورۇقلۇق ئاتا
قىل. ھەرىكەتتىكى دۇنيا ئۆز ۋاقتى - قەرەلىدە
خۇش چىراي ئېچىپ، بۇ كۈرەشچان روھىڭغا ئال-
قىشلار ياغدۇرىدۇ.

ئەي ئوغۇل، روھىڭنى تىڭشا، ئۇندىكى مۇ-
قەددەس ئاۋازلاردىن ئىلھام ۋە كۈچ - قۇۋۋەتلەر
ئېلىپ، تۇيغۇ ۋە ئەقىل دولقۇنىڭنى شىددەت بىلەن
ئۆرلەتكىن. يېڭىش ۋە يارىتىش ئىشقى بۇ دۇنياغا
تۆرىلىشىڭنىڭ ھەقىقى - ھۆرمىتى سۈپىتىدە بارچە
ئىستەكلىرىڭنى بېسىپ چۈشسۇن. ھالقىش ۋە پەر-
ۋاز روھى ھەرقاچان سەھەرنىڭ يېپيېڭى مۆجىزىلىدە-
رى بىلەن تۇتۇشىپ ئىشقى سۆھبەتلەرنىڭ شاۋقۇند-
لۇق ئەۋجىنى ھاسىل قىلسۇن. ئۆزۈڭنى تۇيغۇنىڭ
سۈزۈك ئېقىنلىرىغا قانغىچە چۆمۈلدۈرۈپ ئۆز چى-
كىدە ئەقىل بىلەن تېزگىنلە. چىركىنلىك، مەست-
لىك، بىخۇتلۇق ۋە غەپلەت ئېغىشلىرى ھاياتلىق
چەمبىرىكىڭنىڭ سىرتىدا بويۇن قىسىپ قالسۇن.
جاسارەت سائادەتنىڭ مۈشكۈل يوللىرىدا توسۇن ئاتا-

تەك تېز چېپىۋاتقاندا، ئىرادىنىڭ شەرتسىز ھوقۇ-
قى سائادەت ئىشكىلىرىنى چېكىپ بولغان بولسۇن.
ئۇلۇغ بارلىق بول، بارلىقلار زەنجىرىدە خاس جۇلا-
يىڭ ئارىدىكى نۇر بىلەن قىزغىن قوشۇلۇپ كەت-
سۇن. ئەبەدىيەتنىڭ ئەسلىمىسىدە ئەبەدىيەت بولۇپ
قال، مەھلىيالىق كېلىچەك ھۆرلىرى سېنى ئۆز ئارا
قىزغىنىپ قىزغىن سۆيۈشسۇن!

4

ئوغلۇم، تاڭ ئاتماس كېچە، ئۈزۈلمەس چۈش-
خىيال، يېشىلمەس سىر - تۈگۈن بولمايدۇ. مانا،
يېڭى سەھەر يەنىلا ئاۋۋالقىدەك خۇش چىراي ئې-
چىپ، سېنى، سېنىڭ نۇرۇمغا چۆمۈلگەن، بەخت
- سائادەتكە قېنىپ تۇرغان مۇبارەك سىمايىڭنى
سوراۋاتىدۇ. يوللىرىڭمۇ يىلاندىك تولغىنىپ يىراق
- يىراقلارغا سوزۇلدى، ئۇندىكى بوشلۇق ۋە ئىم-
كان سېنىڭ قاراڭغا زارىقىپ مۇڭلارغا پاتتى. ساڭا
تۇتاش قەلبلەرنىڭ مېھرى - مۇھەببەتلىك رىشتىلى-
رى تارتىشىپ ھىجران ئازابىغا دۇچار بولدى.
سەن نەدە، سەن يامانلىق - قاباھەت دېۋىسىدە.

نىڭ ئازابلىق زىندانلىرىدىمۇ ئوغلۇم؟
قارا، دەردۇ - غېمىڭدە سەكپارە بولغان ئازابلىق
نىڭ ھالىغا! يۈرىكىم چوغ ئۈستىدە كۆيدۇ، ئازابلىق
لىرىم نومۇس - ھاقارەت تىكەنلىرى ئۈستىدە تېپىلدى.
شېلىدۇ. سەنسىز يېتىملىرىم ئۆي، شۇنىڭدەك
بارچە ھاياتلىق ماڭا خۇددى دەشتى - چۆل بولدى،
دوزاق ئازابىنى ئېلىپ كەلدى. سەن نەدە، نېمە
ئۆي، نېمە كۆي - ھەۋەستە ئەي ئارزۇلۇق
ئوغلۇم؟!

سېغىنىش مېنى يوقلۇق تەشۋىشلىرىدە بىچارە
ھەم سەرسانە ئەيلەپ كۈچ - ماغدۇرۇمدىن ئايرىلدى.
ئەقىل - ھۆشمىدىن جۇدا قىلدى. سېنى
كۆرۈش، سېنىڭ دىدارىڭغا قېنىش ئارزۇسىدا بە -
ئەينى كۈچلاردىكى تىلەمچى ئاياللاردەك خارۇ -
زار بولدۇم.

كۆڭۈل بېغىمىدىكى خۇش پۇراق گۈل ئىدىڭ،
سېنىڭ ھىد - پۇرىقىڭسىز، بەرگى - ياپراقلىرىڭ -
سىز كۆڭۈل بېغىم خازان بولۇپ قاغىرىدى.
تۈلپارىم ئىدىڭ، پايانسىز يايلاقلاردا چىپ -
پىپ ھارمايدىغان. مانا ئەمدى قايىقلاردا، نەلەردە
تېنەپ - تەمتىرەپ، بويۇن قىسىپ يۈرىسەن ئەي

تۇلپار سۈپەت ئوغلانم! سەن چېتىلغان ھاياتلىق
زەنجىرىنىڭ سەن تۈپەيلى چىرىپ ئۈزۈلۈشى نېمە -
دىن دېرەك بېرىدۇ، بىلەمسەن؟ قىسمەت، ئاھ،
قىسمەت! دەھشەت، ئاھ، دەھشەت!

ۋەھىمە، قاباھەت ھەممە يەرگە مۇدەھىش سايد -
لىرىنى تاشلاپ ئاسايىش ۋە سائادەتنىڭ نۇر - ئاپ -
تىپىنى يۇتۇپ كەتتى. سېنى چىرماپ ئالغان سىر -
لىق تۇمان زەھەرلىك تىللىرىنى ھەريان سوزماقتا.
مېھرىمنى قۇياش قىلىپ تۇمانلىق زۇلمەتلىرىڭنى
يورۇتسام، جېنىم ئانا دەپ باغرىمغا ئۈزۈڭنى ئې -
تىپ كەلسەڭ قايتىدىن تىرىلىپ ياشىنار ئىدىم.
تەڭرىنىڭ رەھىم - شەپقىتىگە، سېنىڭ ئىرادە -
غەيرىتىڭگە ئۈمىد باغلاپ كېچىلىرىمنى كۈندۈزلى -
رىمگە كىرىپك قاقماي ئۇلايمەن. سېنى يېنىمغا
قايتۇرۇپ بەرگۈچى بىر تاڭ، بىر قۇياش، بىر
خىسلەت مۆجىزىسىگە تەلمۈرۈپ دەريا - دەريا ياش -
لىرىمنى تۆكۈمەن. مېنى ئويلا، ئاتاڭنى ئويلا،
سېنى ھەم بىزنى يۆلەپ - تىرەپ تۇرغان مۇقەددەس
زوھنى، ئۆزۈڭنىڭ بىزدىن كېيىن سۈرۈدىغان
خاس ھايات دەۋرانىڭنى ئويلا، يۈرەك پارەم!
تاڭ ئېتىپ كەتتى، ئېھتىمال ساخاۋەتلىك قۇ -

ياشنىڭ كىرىسىز نۇرى ھېلىغىچە كۆزلىرىڭگە يۈسۈپ -
شاق سۆيۈۋاتقاندۇ. ئورنوڭدىن تۇر، غەپلەت ئۈپىز
سىدىن تامام يېشىلگىن. ئەرسەن، دۇنيانى ئىلگىگە
ئېلىپ ھايات چىمەنلىرىدە گۈلى - رەيھانلارنى ئې-
چىلدۇرىدىغان. ئەرسەن، ئالەم ئارا ئۇلۇغ خىتاب-
لارنى جاكارلايدىغان. سۆيگۈ، تەقدىر ۋە ئىجاد باغ-
لىرىدا شېرىن مېۋىلەرنى ئاينىتىدىغان. ئەرسەن،
ئەلگە ئىپتىخار بېرىپ ئىز ۋە نەم-مۇنە قال-
دۇرىدىغان...

5

كىرىچىمدىن ئۈزۈلگەن ئوقسەن، تەسەۋۋۇ-
رۇمدىن ھالقىپ كەتكەن ئۆزۈڭنىڭ خاس دۇنياسىدا
ئۇچسەن. ئەجىر - مېھنەتلىرىمگە، ئارزۇ ۋە ئىس-
تەكلىرىمگە ۋىزىلداپ ئۇچقان ئاۋازىڭ ھەم يېتىپ
بارغان قۇياشلىق مەنزىلىڭدىن تەسكىن - تەسەللى
تاپمەن. ھاياتنىڭ جۇدۇن - چاقۇنلىرى، تۇمان
ۋە مانانىلىرى سۈرئىتىڭنى ئاستىلىتىپ نىشانىڭنى
بۇرۇۋەتمەسۇن. ئاگاھ بول، جىسمىڭدىكى كۈچ -
قۇۋۋەت، ئەقىل - روھىڭدىكى بۈيۈك ئېتىقاد بىلەن

شىددەت سېلىپ ئىلگىرىلە. سۈر - ھەيۋەتتىن
بارچە توسقۇنلارنىڭ يۈرەك - باغرى يېرىلىپ كۈلى
كۆككە سورۇلسۇن. ئاداشقان ئوق قورام تاشلارغا
ئۈسسۈپ پاچاقلنىدۇ، سۈنۈپ پارە - پارە بولىدۇ.
ئىگىلىگەن ئوق ھاياتنىڭ چوڭقۇر ياردىڭ - ھاڭلىد.
رىغا چۈشۈپ چىرىپ كېتىدۇ. ئاگاھ بول، مېنىڭ
ئوقىمىسەن، مەندىن ئاۋۋالقى نەچچە ئەۋلادنىڭ قې-
نى، جېنى ھەم روھىدا سۇغۇرۇلغان. خاسىيەت-
سىز، بىپەرۋا ئۇچۇش - يۈرۈشلەر ئۇ جان، ئۇ
قان، ئۇ روھ ۋە ئۇ سماھلارنىڭ ئەبەدىيەت -
ئەزەلىيىتىگە نومۇس ھەم ھاقارەت ئېلىپ كېلىدۇ.
يېڭى تاڭ، يېڭى باھارنىڭ چەكسىز ئىللىق قوينىدا
تەبىئىتىڭدىكى مۆجىزىلىرىڭدىن گۈزەل بىر يېگانە
دۇنيا بەرپا قىل. گۈللىرىڭ ئاينىپ ئېچىلىپ،
قۇش - جانىۋارلىرىڭ خۇشال يايىراپ سايرىسۇن.
مېۋىلىرىڭ شېرىن تەم بېرىپ ئۆتكۈنچى يولۇچىلار-
نى ھەيرەتتە قالدۇرسۇن. نۇر - ئاپتاپلىرىڭ ۋىلىق-
لاپ كۈلۈپ مۇزلىغان قەلبىلەرنى ئېرىتىسۇن. يۈرد-
كىڭنىڭ جەزىمدار سۈزۈك خىتابلىرى تاغ قاپتالىد-
رىدىكى ئەكس سادادەك جاراڭلاپ بۇ ھايات رىسقىغا
تەتۈر باققان نىمجانلار روھىنى سىلكىپ تاشلىد.

سۇن!

ھايات بىر ئەزىم دەريا مىسالى دولقۇنلاپ ئاققاندا،
دۇ. ئۇنىڭ ئېقىشلىرىدا ئۈزۈپ بارغان بىر تال
تىنىمسىز بېلىقسەن. ئۈزۈڭنى ھايات ئېقىنىغا ئەر-
كىن قويۇپ بەر، ئۈزۈشلىرىڭ دولقۇنلار سۈرئىتىدە-
دىن ئالغا كەتسۇن. بىلگىنىكى، ئۇنىڭ چوڭقۇر
قايناملىرىدا ئايلىنىپ تۇنجۇقۇپ قالما، ئېقىنىغا
قارشى يۆنىلىشتىن يىراق تۇر. مەنزىلىڭ چاڭقاق
زېمىن، ئېقىن تاراملىرىدىن قېنىپ ياشنايدىغان.
مەنزىلىڭ بىپايان دېڭىز، ھايات ئېقىنىنى ھۆرلۈك-
سائادەتكە، ئەركىن چايقىلىشقا، مەڭگۈلۈك ناۋا-
خەندانغا ئېلىپ بارىدىغان...

قىسمەت بىلەن ئامەتلەرنىڭ سىرلىق تەڭشىكى
ۋە ئاجايىپ قابىل سەۋەبكارىسەن. ئۆز ماھىيىتىڭ-
نىڭ چىنلىقىغا يارىشا ئېلىپ بارغان كۈرەشلىرىڭ
ۋە ئاققۇزغان قان - تەرىڭ بىلەن قىسمەت ھەم
ئامەتلىرىڭنى بەلگىلەيسەن. قاچانكى مېھنەتتىن
قاچتىڭ، شۇ زامان غەپلەتكە پاتتىڭ، قىسمەت
خۇددى ئىبلىس - شەيتاندىكى سېنى ماراپ ئىزىڭغا
چۈشىدۇ، ساڭا كانىدەك چاپلىشىدۇ. ھاياتىڭ نىمە-
جانلىق، قاراڭغۇ زۇلمەت ئىچىدە قالىدۇ. قاچانكى

قىممەت ۋە سائادەت ئىزدەپ ئەمگەك - مېھنەتكە كىرىشتىڭىز، شۇ زامان دىلىڭىز يورۇپ روھىڭىزدا تەپەككۈر ئېقىنى شاۋقۇن سالىدۇ. ئامەت دىلىبىرى نازلىنىپ بويىڭىزغا گىرە سالىدۇ، سائادەت تاغلىرى مىسلى ئۆز رۇخسارىنى ئېچىپ نۇر جامىنى قولۇڭىزغا تۇتىدۇ. ھاياتىڭىز مۇقەددەس قۇياشنىڭ مەڭگۈلۈك نۇر - يورۇقلۇقىدا مەنا ھەم شان - شەرەپلەرگە نائىل بولىدۇ.

ئەي ئوغۇل، بۇ ئېچىلمىغان دۇنياغا قارا، ئۇندا ئەڭ مۇكەممەل يارىتىلغان گۈزەل ۋۇجۇد قۇرۇلماڭنىڭ جۇلاسى، سىمۋولى ۋە مەنائىي چەكسىزلىكى ئايدۇر. ھاياتقا ئەقلىڭىز ۋە ئېتىقادىڭىز بىلەن ھالقىپ تۇرۇپ تىكىل، ئۇ ھېلىغىچە سېنىڭ ھەقىقىتىڭدە سېنى چىلاپ چوقان سېلىۋاتىدۇ. روھىيەت شاۋقۇنلىرىغا قۇلاق سال، روھىيەت مۇجىزىدەلەر كانى، سېنىڭ تۇنجى ھەم ئاخىرقى بېكىتىڭدۇر!

ئاخىرقى كەلىمە

1

بىز ئەمدى ۋاقتىنچە خوشلىشىپ، نېسىپ بولسا يەنە بىر نامەلۇم مەنبۇي پەللىنىڭ بېشارەت-چان شوللىرى ئىچىدە ئۇچرىشايلى. ئۆزىمىزگە قايتىشىمىزدا بىزنى كۈتۈدىغىنى، ئېھتىمال تاسادد-بىي بەدىئىي زوقتىن قوزغالغان يېڭىچە روھىيەت تاشقىنى ۋە ياكى چەكسىز كۈندىراپ تىتىلغ-سان ئۇيقۇ - ئارام تۆشەكلىرى بولۇشى مۇمكىن.

2

سەھەر، مەڭگۈ بىزگە يۈزلەنگەن رەۋىشتە ئۆي-قۇمىزنى ئېچىپ، بىر يىپىيىڭى ئىمكانىي بوشلۇق-نىڭ چەكسىزلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. بىز ئۆي-مىزدىن ھەم ئۆزىمىزدىن تېشىپ چىقىپ، كۆنۈ-كىشىلىرىمىزنىڭ سىرتىدا غەيۇر تۇرۇپ ئاڭا چەك-

سىزلىنىپ تىكىلگىنىمىزدە ، تەكرارلىق ئىچىدىكى
ئوخشاشلىق ، ئوخشاشلىق ئىچىدىكى غايەت زور
پەرقلەرنى ھىس قىلىپ يېتىمىز . ئەشۇ ھىس قى-
لىش ، ماھىيەت چوڭقۇرلۇقىغا تۇتاش كەتكەن ئەشۇ
ھىس قىلىشلا بىزنىڭ بۈگۈنگە كىرگەنلىكىمىزنىڭ
شەرىپى ، بۈگۈنكى ھەرىكەتلىرىمىزنىڭ مەنىسى ھەم
قىممىتى بولۇپ قالىدۇ . شۇڭىمۇ بىزنىڭ قەلبىمىز
ھەمىشە تاللاشلار دوقمۇشىدا تەمتىرەيدۇ ، ھاياجان
شاماللىرىنىڭ شىددەتلىك سوقۇشلىرى ئىچىدە ياپ-
راقتەك تىترەيدۇ ، جەلبىكار ناز ئۈنلەرنىڭ چىل-
لاشلىرى ئارا تەڭقىسلىق ئىزتىراپلىرىغا پاتىدۇ .
قەلبىنىڭ ئۆز ھەم ئۆز گۈل - چېچەكلىرى
تېخى بەرق ئۇرۇپ ئېچىلمىغان شارائىتتا كىشىلەر
ئاللىبۇرۇن پۇراپ تاشلىۋەتكەن ، تۈزۈپ خازان
بولغان رېئاللىقتىكى گۈل - چېچەكلەرنى تېرىۋې-
لىشقا كىمنىڭ رايى بارسۇن !
ئېھتىياج بىلەن تەبىئىي ئىچكى مايىللىق قات-
لىرىدىن ئۇرغۇپ چىققان خاس ئىستەكلەرنىڭ ئاردا-
سىدا بوشلۇق ساقلىنىدۇ . ئادەمنىڭ ئۆزىگە يۈزلى-
نىشى قانچىكى چوڭقۇر بولغانسېرى ئۇنىڭ دۇنيا
بىلەن بولغان ئالاقىسىمۇ شۇنچە كۈچلۈك بولىدۇ .
ئادەم بۇ جەرياندا ھادىسىدىن ھالقىپ ئۇنىڭ ئىككى

تەرىپىدىكى ماھىيەتكە تۇتۇشىپ تۇرىدۇ. بۇنىڭ بىلەن بىر ھەممە
دۇنيانى ئىچكى قەلبىدە تەبىئىي رەۋىشتە قىياسلاپ،
ئۇنىڭ بىلەن ئۆزى ئوتتۇرىسىدىكى بىرلىك ماھىيەت-
يەتلىرىنى ئاجرىتىپ ئىدراك قىلىپ بارغانلىقتىن
ئادەمنىڭ دۇنياغا بولغان پوزۇتسىيىسىدە تولۇق
ھاسىلاتلار بىلەن پىشىپ يېتىلگەن تەبىئىي ئىچكى
خاھىش نامايان بولۇپ، ئىجتىمائىي مەنىگە ئىگە
ئېھتىياج قاتلاملىرىدىن زور دەرىجىدە ھالقىپ كې-
تىدۇ. شۇڭا، تاللاش، رېئاللىق ئۇقۇمىغا مەن-
سۇپ ئەمەس. ئۇ، باتىن ھەم زاھىر ئالەم ئۇچۇر-
لىرىنىڭ ئۆزئارا ئۇچرىشىپ مۇئەييەن سالماقتا ئې-
غىش ھاسىل قىلىشىدىن مايدانغا كېلىپ، خېلى
بىر چاغلارغىچە روھىيەت شاۋقۇنلىرىدىن خالاس
تېپىپ كېتەلمەيدىغان پارتلاش ھالىتىدىكى ئادەمنى
يېڭىچە بىر ئىمكانىي يۆنىلىشكە بۇرايدۇ. ئۇندا ئا-
دەم كۆزى بىلەن كۆرگەن ئەمەس، بەلكى تۇيغۇسى
بىلەن تۇيغان، شۇ تۇيغۇ ئۆزىدە ئاللىبۇرۇن رېئال-
لىققا ئايلاندۇرۇپ بولغان ماھىيەت خاسلىقىغا ماس
ھالدىكى مۇھىت - كېلىمات بار. شۇڭا، ئادەم،
ئۇ يەرلەردە ئىلگىرىكىدىن ياخشىراق كۆكلەيدۇ،
ئىلگىرىكىدىن ياخشىراق ئاينىدۇ، ئىلگىرىكىدىن
ياخشىراق ھوسۇل بېرىپ مەۋجۇدلۇق شەكىللىرىگە

ھوقۇق، ئىرادە ۋە غورۇر ئاتا قىلىدۇ. دەريالارنىڭ تاشقىنلاشلىرى، قۇشلارنىڭ تىن تارتماي چاڭىلداپ سايراشلىرى، يىرتقۇچ ھايۋانلارنىڭ ۋەھىملىك ھۆركىرەشلىرى ۋە ھۇۋلاشلىرى ئاشۇ خىل بۇرۇ-لۇش ئالدىدىكى چىڭقالغان روھى ھالەتكە تەبىئەتتىن مىسال ھەم سىمۋولدۇر.

سۈكۈت — پارتلاش مەنىسىدىكى ئەسەبىيلىك-نىڭ دەسلەپكى باسقۇچى. ئۇنىڭدا تاللاش ياكى پارتلاش ئالدىدىكى تەڭقىس روھىيەتنىڭ شەكىلگە كىرمىگەن ئاۋازسىز ئازابى بار. سۈكۈت چۆلىدىكى ئادەم شۇ يوسۇندا ئۆزىنىڭ ئۆزىدىن تېشىپ، ھال-قىپ بېرىۋاتقان قىسمىغا يېڭى مۇھىت - كېلىمانقا ماس شەكىل ۋە ئەسلى ماھىيەتكە خاس ئاۋاز تاللايدۇ. چۈشلەر ھەر كېچە سىرلىق، سىمۋوللۇق ۋە-ھىي قالدۇرۇپ كەتكىنىدەك، سۈكۈت ئۈستىدە شاۋقۇن سېلىۋاتقان قىيانلىق رېئاللىق ئېقىنىمۇ ئادەمنىڭ تەڭقىس بىر ھالدا يوشۇرۇپ تۇرۇۋاتقان ئىچكى ھاياتلىق رىتىملىرىغا تۈرلۈك - تۈمەن يا-شاش مۇمكىنلىكىنىڭ ئەقلىي، تەجرىبىي فورمىلى-رىنى سىغداپ ئۆتىدۇ.

سۈكۈت، سۈكۈت ئىچىدە چىڭقىلىش، كۈچ-لەرنىڭ ئۆز ئارا زىچ ئۇيۇشۇپ غايەت زور بىر

قۇدرەت بولۇپ تەشكىللىنىشى ئۇزاقچە جەھەتتە داۋام قىلىدۇ.

پارتلاش - چاقماقنىڭ كۈتۈلمىگەن بىر چاغدا چىقىلىشىغا، تاللاش چىقىلغان چاقماقتىن ئۇزۇن ئۇزۇن، تارام - تارام نۇر - ئېلېكتىر ئېقىنى ھاسىل بولغىنىغا ئوخشايدۇ. بۇ چاغدا يامغۇرنىڭ يېغىشى تەبىئىي ھادىسىگە ئايلىنىپ قالىدۇ.

چاڭقىغان يەرنىڭ سۇغا قېنىشى يېشىللىقتىن دېرەك بېرىدۇ. يېشىللىق - ھاياتلىقنىڭ ئەسلى ھەم ئەزەللىك بۆشۈكىدۇر.

3

مەن ئالەمنى ئۆزۈمگە، ساڭا ۋە سېنىڭ سىر-تىڭدىكى يەنە بىر ئادەمگە باغلاپ قىياسلىدىم. كۆز ئالدىمدا خېلىلا بىپايان بىر بوشلۇق پەيدا بولدى، ئارقىدىنلا ئۇنىڭ باغرىدىن ئۆزۈمنىڭ ھەممىگە تونۇش، ھەممىنىڭ ئۆزۈمگە تونۇش ئاۋازى ئاڭلاندى. مەن ئۇ بوشلۇققا قاراپ ئىپتىخار بىلەن ئىنتىلدىم. قەدەملىرىم يېتىپ بارالمايتتى، ئەمما شەكىلگە كىرگەن ئىما - بېشارەتلىرىم ئەشۇ بوشلۇق بىلەن ئاللىبۇرۇن تىنىمىسىز، بىمالال سۆھبەتكە ئۆتكەندە.

4

قەلبىمدە ئېچىلمىغان پىنھانە چېچەكلەرنىڭ
 قەلبىڭدە ئېچىلىشنى ئۈمىد قىلالمايمەن .
 يامغۇرلۇق پەسلىمدە چۆللىرىڭگە يېتىپ بارا-
 لىسام ، قىيانلار ئىچىدىن مېنى تونۇپ تاتلىققىنە
 كۈلۈپ بېرەلەرسەنمۇ! ؟
 بىخلىرىڭدا تومۇردىكى قاندەك ئېقىپ ساڭا تا-
 مام قوشۇلۇپ كەتسەم ياكى پورەكلىرىڭنىڭ لەۋىد-
 رىدە قىپقىزىل قان نۇرى بولۇپ ئويۇپ قالسام ،
 بەختىڭدە زاھىرلىقىمنى تۇيالارسەنمۇ! ؟
 قەلبىڭنىڭ گۈللىرىگە ئېرىشىش ئۈچۈن ، ئاۋ-
 ۋال قەلبىمنىڭ گۈللىرىنى ئېچىلدۈرىشىم كې-
 رەك . بەلكى گۈل چاڭلىرىم قەلبىڭنىڭ كىچىكىد-
 نە كۆزىنىڭدىن ئۇچۇپ كىرىپ بەرگلىرىڭگە
 قونسا ئەجەپ ئەمەس .

5

كەچۈر ، ئەي ئادەم! خوشلىشىش پەيتىدە ساڭا

ئاددىيلا باش چايقىغۇم ۋە ياكى ئىككى ئىملىك قىلىپ
«خەير - خوش» دەپلا سۈكۈتمىگە قايتقۇم كەلمەي
دى. نەسرلەرگە سىغىمدىم، نەسرلەردىن تېشىپ
چىقتىم. مانا، تونۇش ھەم ناتونۇش يوللاردا تونۇش
ھەم ناتونۇش ناخشىلارنى بىرگە توۋلاپ ھارغىن
چايقىلىپ كېتىۋاتىمىز.

يول تۇرغۇن، مەنزىل مۇئەمما، ئەتراپ گە.
رىمىسەن، ئادەم سايلاق. سۈكۈتلىرىمگە قايتىۋېتىپ
بۇ مەنزىرلەر ھەققىدە تۇيۇقسىز ئوي سۈرۈپ قال.
دىم. ئېيتقىنە، مۇقەددەس ئىستەكلەردە ئۇچرىد.
شش مۈشكۈل بولىدىغان دەملەرنىڭ ئازابىغا چىد.
غىلى بولارمۇ؟

كۆڭۈلگە زوق بەرگۈدەك بىرەر چىمەنزار ئۇچ.
رىسا، تازا قىزىتىپ مەشرەپ تۈزگۈم بار. ئۈس.
سۇل، ناخشا ۋە مەي كەيپىدە پەلەككە يەتكەن جە.
نىڭنىڭ راھەت بەخش شاۋقۇنلىرىغا قېتىلىپ تازا
بىر كۈچىنىپ ۋارقىرىسام دەيمەن، ئاۋازىم ئاڭلىد.
نارمۇ؟! ...

1999 - يىلى ئۆكتەبىر، ئۈرۈمچى

[General Information]

书名=别问我是谁 维吾尔文

SS号=40300686